

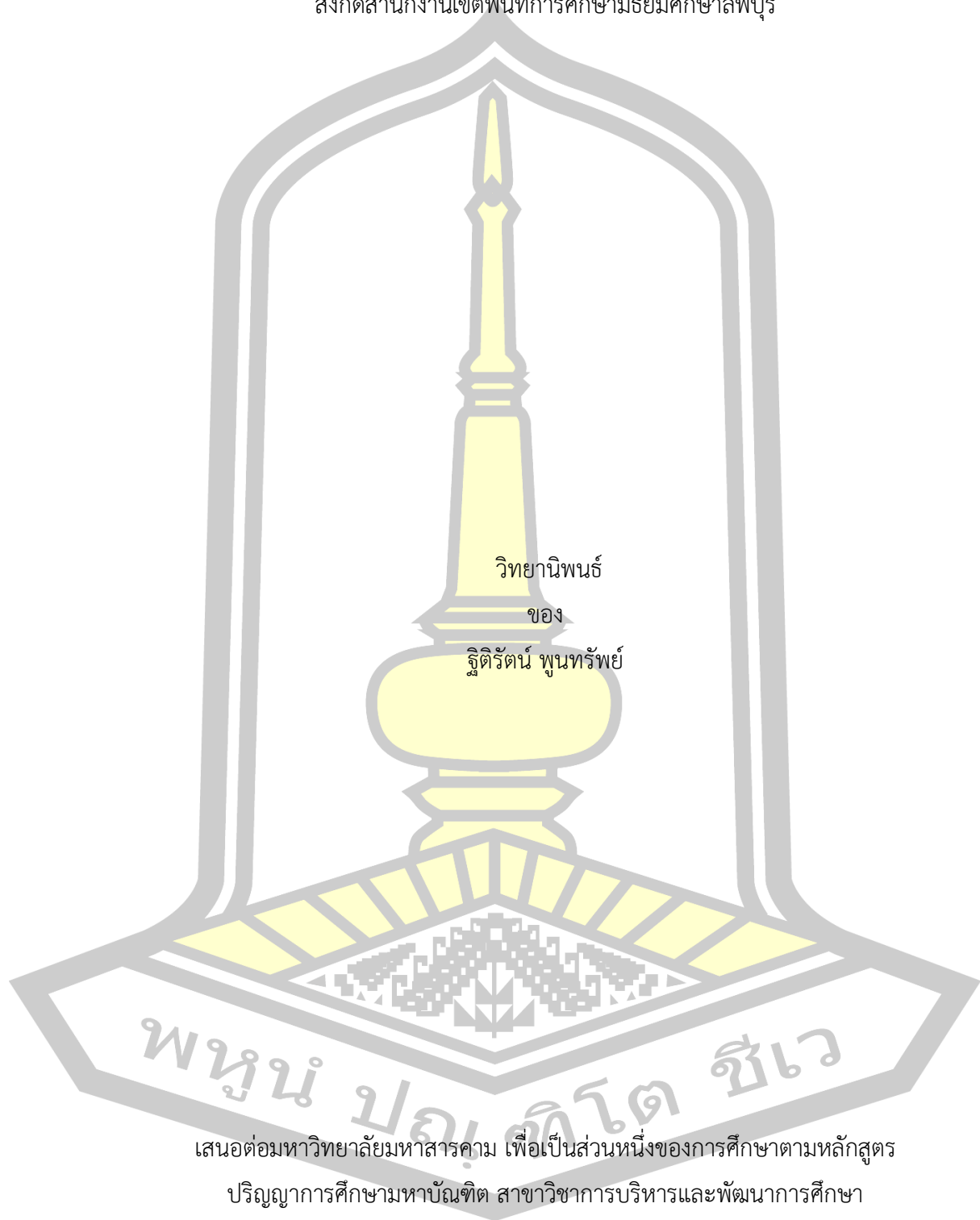
การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

วิทยานิพนธ์
ของ
ฐิติรัตน์ พุนทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา
เมษายน 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

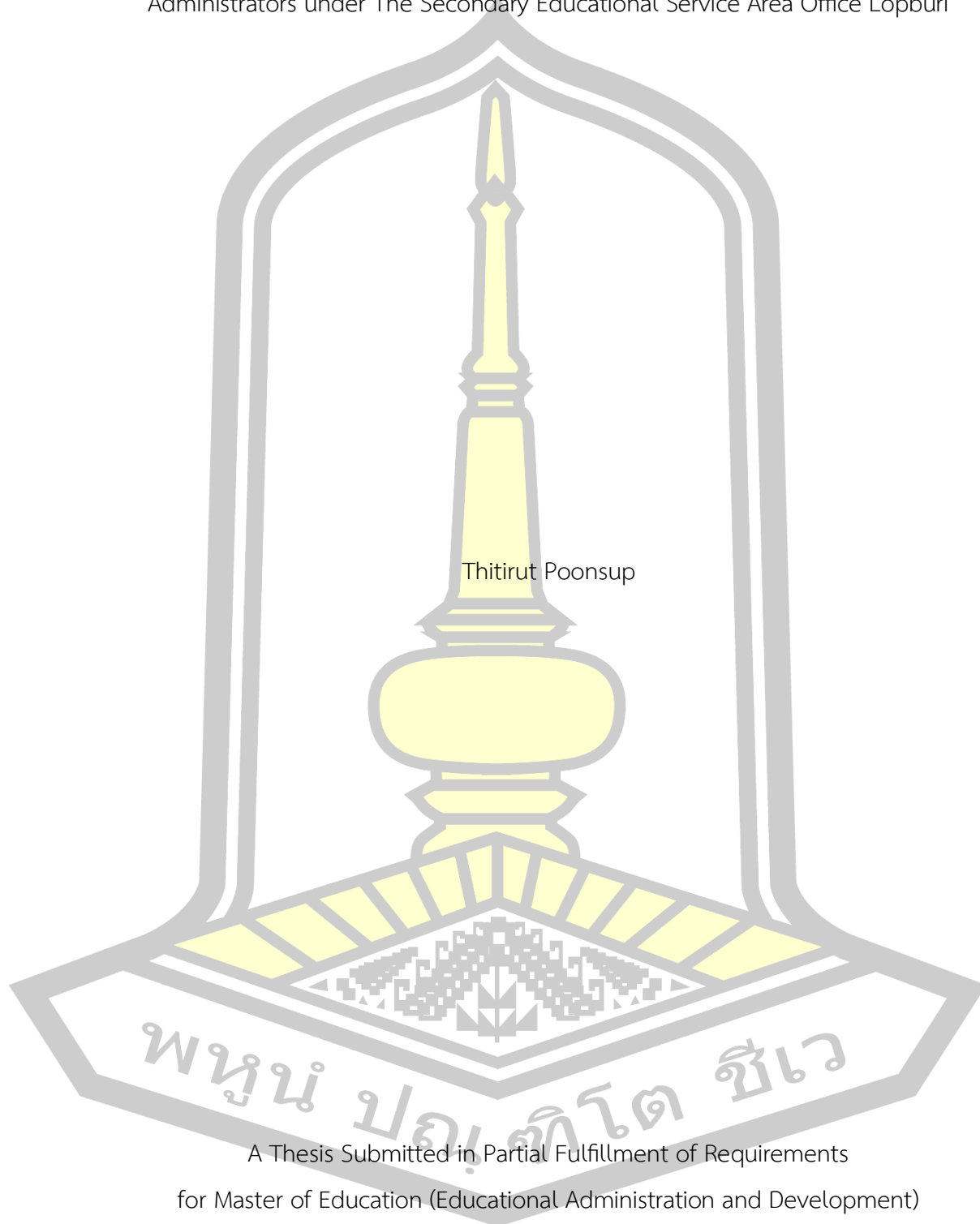

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

เมษายน 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Program to Enhance Leadership in the Digital Era of School
Administrators under The Secondary Educational Service Area Office Lopburi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

April 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวฐิติรัตน์ พุณทรัพย์
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ธรินทร์ นามวรรณ)

กรรมการ

(ผศ. ดร. สันธะวา คามดิษฐ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. กฤษณก ดวงชาทม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี		
ผู้วิจัย	ฐิติรัตน์ พุนทรัพย์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ธรินธร นามวรรณ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และ 2) เพื่อออกแบบและประเมินผลโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวน 339 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.568 ถึง 0.814 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969 สภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.325 ถึง 0.816 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.935 สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์พิจารณา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยทั่วกัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วน

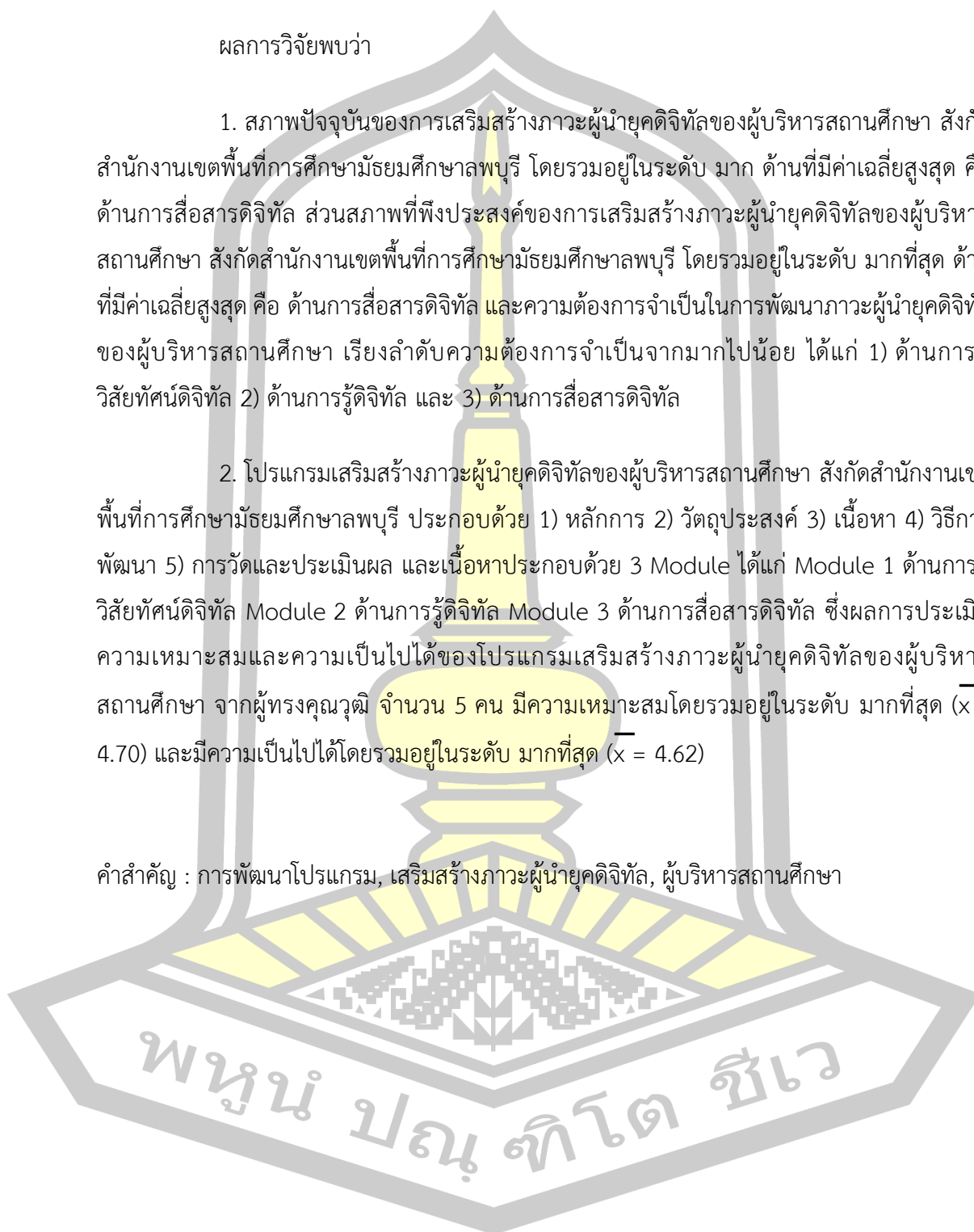
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านการรู้ดิจิทัล และ 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล

2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล และเนื้อหาประกอบด้วย 3 Module ได้แก่ Module 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 2 ด้านการรู้ดิจิทัล Module 3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$)

คำสำคัญ : การพัฒนาโปรแกรม, เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

TITLE	The Development of Program to Enhance Leadership in the Digital Era of School Administrators under The Secondary Educational Service Area Office Lopburi		
AUTHOR	Thitirut Poonsup		
ADVISORS	Associate Professor Tharinthorn Namwan , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) To study the current condition, desirable conditions, and a needs assessment to enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi, and 2) To design and evaluate the program to enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi. This research is divided into 2 phases, as follow: phase 1 studying current conditions, desirable conditions, and a needs assessment to enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi. The samples were 339 school administrators the secondary educational service area office Lopburi selected through the stratified random sampling. The research instruments included five-level estimation scale questionnaires in 30 items. Current conditions had the discrimination level ranging from 0.568 to 0.814. The questionnaire had a reliability Cronbach Alpha is 0.969 Desirable conditions had the discrimination level ranging from 0.325 to 0.816. The questionnaire had a reliability Cronbach Alpha is 0.935. Statistics of data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, and priority needs index. Phase 2: The development of program to enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi, through interview with 3 school

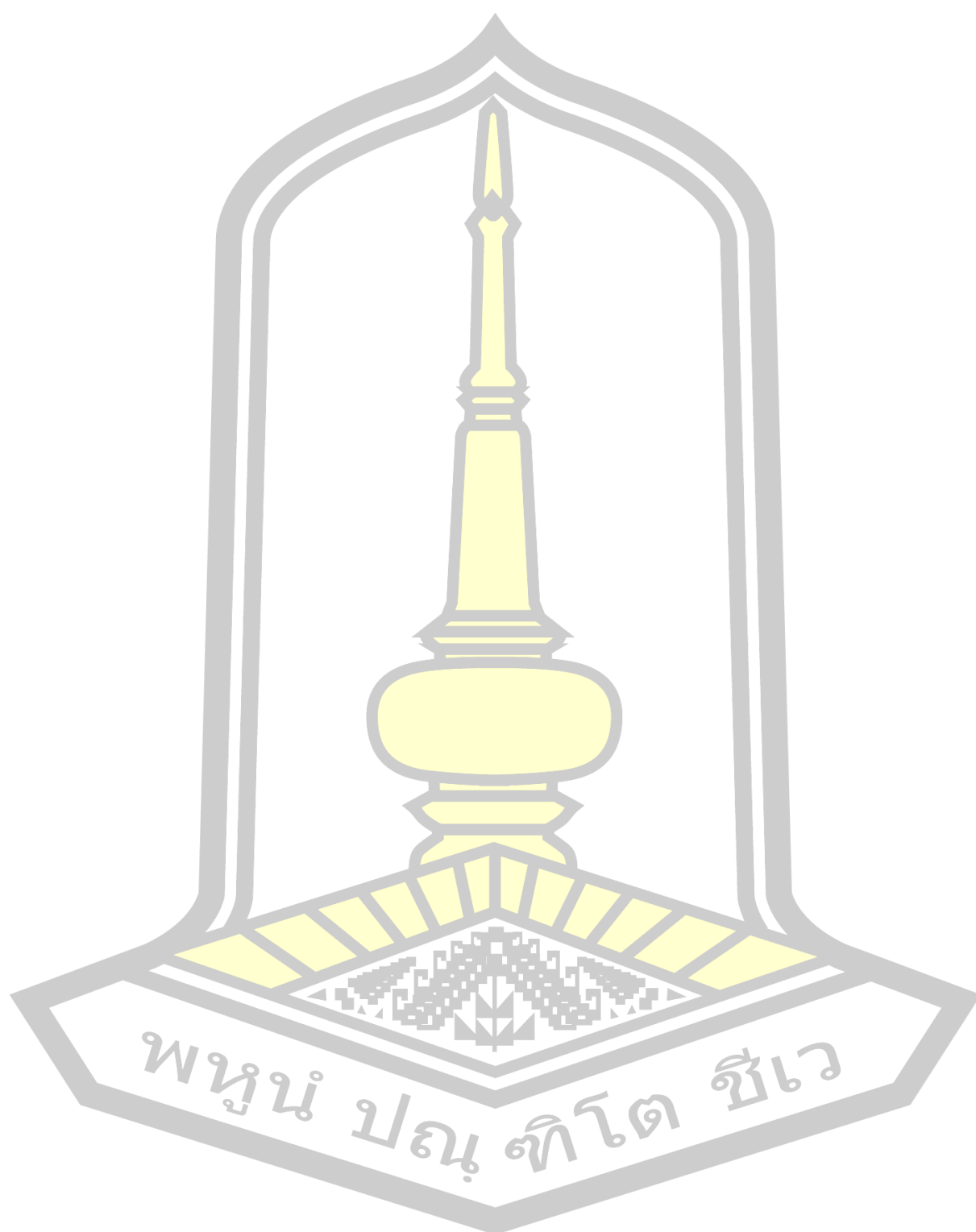
administrators. The specific selection based on the criteria considered was school administrators who have leadership in the digital era. It is evident and accepted by all. Assessing the appropriateness and feasibility of the program to enhance leadership in the digital era of school administrators by 5 experts, obtained through purposive selection. The assessment of suitability and feasibility of the program to enhance leadership in the digital era for school administrators is a semi-structured interview. The statistics for data analysis were mean and standard deviation.

The results showed that:

1. The current state of enhancing leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi was in high level. The highest average was digital communication. The desirable conditions stage of the enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi was highest overall. The highest average aspect was digital communication. The needs assessment to develop a leadership in the digital era of school administrators in order of essential needs from highest to lowest: 1) digital vision, 2) digital literacy, and 3) digital communication.

2. The program to enhance leadership in the digital era of school administrators under the secondary educational service area office Lopburi, it consists of 1) principles, 2) objectives, 3) content, 4) development methods, 5) measurement and evaluation. The content consists of 3 modules: module 1 digital vision, module 2 digital literacy, and module 3 Digital communication. The results of evaluate the propriety and feasibility of program to enhance leadership in the digital era for school administrators by 5 experts, The propriety was in the highest level and the average was 4.70. The feasibility was in the highest level and the average was 4.62.

Keyword : Development of Program, Enhance Leadership in the Digital Era, School Administrators

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้แนวคิด คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และตรวจสอบข้อบกพร่อง พร้อมกับชี้แนะวิธีการปรับปรุง พัฒนาในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ด้วยความเมตตา ซึ่งเป็นคุณูปการด้านวิชาการและด้านการทำงานในหน้าที่ต่อผู้วิจัยอย่างสูงยิ่ง และขอขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนนิสิต พ.35 ทุกท่านที่ช่วยแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และครูและบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องของผู้วิจัยทุกคนที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจผู้วิจัย จนทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดีและคุณค่าของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอ มอบให้กับบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณ ตลอดทั้งขอมอบเป็นเครื่องบูชา เพื่อน้อม รำลึกถึงคุณูปการของนักวิชาการผู้สร้างผลงานทางวิชาการที่ทำให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแหล่งข้อมูล เพื่อการ ค้นคว้าวิจัย งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

พูน ปณ จิต ชีเว

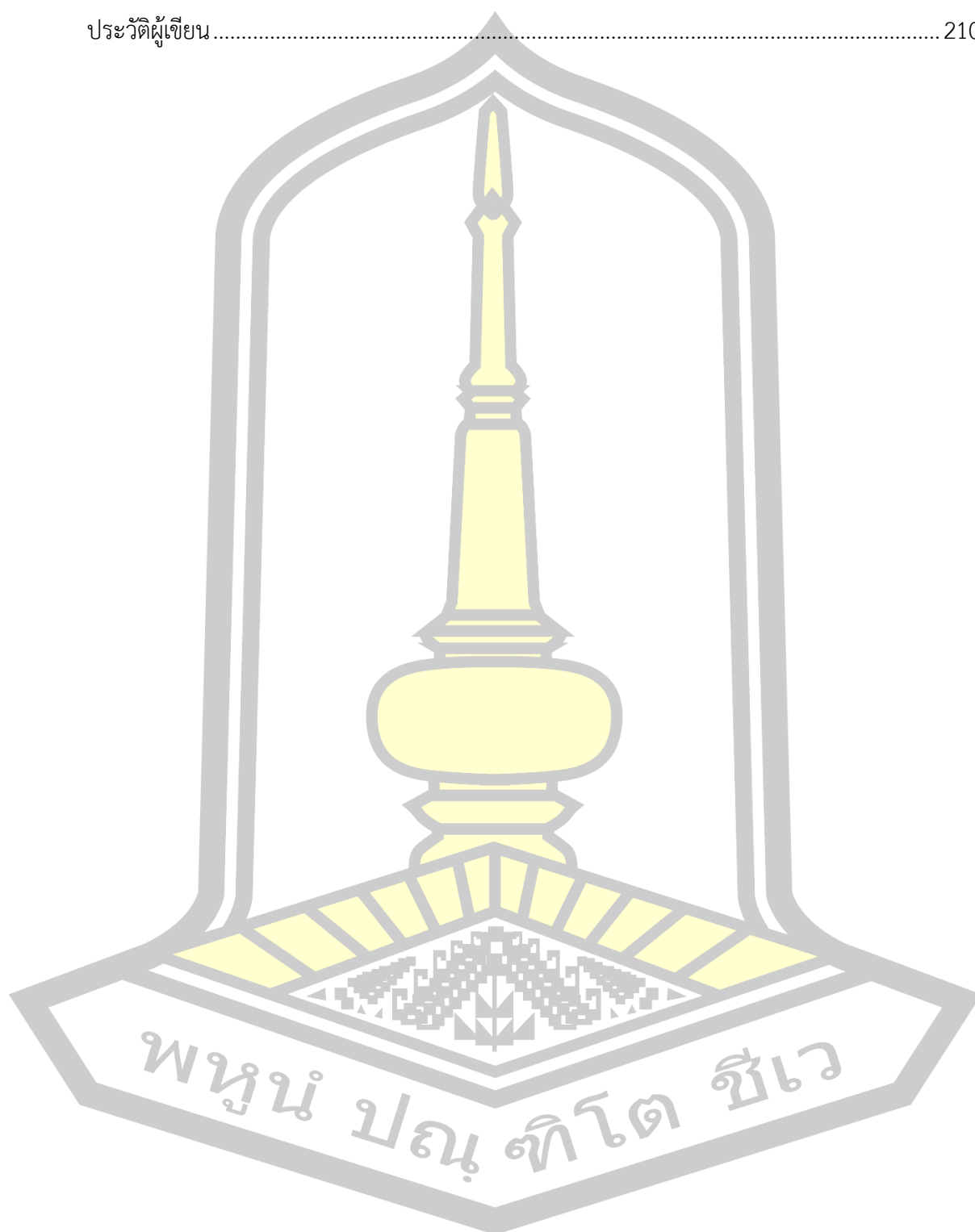
ฐิติรัตน์ พุนทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล.....	12
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	17
การพัฒนาบุคลากร.....	45
โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม.....	50
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60

งานวิจัยในประเทศ.....	60
งานวิจัยต่างประเทศ.....	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุค ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี.....	69
ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	122
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	122
สรุปผล	122
อภิปรายผล.....	123
ข้อเสนอแนะ.....	128
บรรณานุกรม.....	130
ภาคผนวก.....	139
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ Best Practices และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม.....	140
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ค ค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	161
ภาคผนวก ง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	167
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	192

ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย	208
ประวัติผู้เขียน	210

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	34
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.....	35
ตาราง 3 สังเคราะห์ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	38
ตาราง 4 สังเคราะห์ตัวชี้วัดการสื่อสารดิจิทัล	42
ตาราง 5 สังเคราะห์ตัวชี้วัดการเรียนรู้ดิจิทัล.....	44
ตาราง 6 การสังเคราะห์กระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	49
ตาราง 7 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม	52
ตาราง 8 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม.....	56
ตาราง 9 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา	57
ตาราง 10 แสดงขนาดโรงเรียน.....	58
ตาราง 11 รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
ตาราง 12 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	82
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวม.....	83
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล จำแนกรายข้อ.....	84
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการสื่อสารดิจิทัล จำแนกรายข้อ.....	86

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล จำแนกรายข้อ.....	88
ตาราง 17 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี.....	90
ตาราง 18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล.....	90
ตาราง 19 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล	92
ตาราง 20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล	93
ตาราง 21 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล.....	99
ตาราง 22 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล	101
ตาราง 23 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล	103
ตาราง 24 รายละเอียดร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	105
ตาราง 25 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี.....	108
ตาราง 26 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	116

ตาราง 27 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	117
ตาราง 28 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	119
ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี.....	120
ตาราง 30 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	162
ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	165

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	7
ภาพประกอบ 2 สรุปลักษณ์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	33
ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	36
ภาพประกอบ 4 ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้	68
ภาพประกอบ 5 โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	114

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อองค์กรและพลเมืองโลก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กรมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและนำเทคโนโลยีมาใช้เชิงธุรกิจตั้งแต่การวางรากฐาน เป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินธุรกิจและส่งต่อคุณค่าให้แก่ผู้บริโภค ไม่เพียงแต่ภาคการปฏิบัติการที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เท่านั้น แต่สิ่งนี้รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมที่องค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงพนักงานตำแหน่งล่างสุดจะต้องมีส่วนร่วมในการปรับตัวด้วย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์กรสามารถแข่งขันในยุคที่มีการต่อสู้กันอย่างสูง (Prosoftbiz, 2020) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิต รวมถึงการเรียนรู้ โลกแห่งการเรียนรู้ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบอินเทอร์เน็ตและการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัด ระบบอินเทอร์เน็ตจะมีบทบาทมากขึ้นจะช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ในขณะที่การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติจริง ซึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ในหลากหลายมิติ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก มีการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในวงการต่าง ๆ รวมทั้งในเรื่องของการเรียนรู้และมีติดรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็น 5G VR AR IOTs (Internet of Things) แอปพลิเคชันต่าง ๆ หรือปัญญาประดิษฐ์ (AI), cloud computing ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ทั้งต่อคนทั่วไป การศึกษา รวมถึงผู้ประกอบการ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้, 2563)

การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่และทุกเวลา ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลจึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทิศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม

เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) องค์กรที่สามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เร็วเท่าไร ย่อมมีความได้เปรียบมากเท่านั้น องค์กรทางการศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อชาติ “เพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” ได้รับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน และโรคอุบัติใหม่ เช่น โควิด-19 กลายเป็นแรงผลักดัน บังคับให้เกิดการปรับตัวและนำมาซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมรูปแบบการศึกษาใหม่ ๆ ที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยรูปแบบที่แตกต่าง กลายเป็นโมเดลใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ทั่วโลก การเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงผลักดันให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีศักยภาพในการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รวมถึงภาวะผู้นำยุคดิจิทัลซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษา อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (ปทุมธรรมา มาเชก, 2565)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ควรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีทางการศึกษา สนับสนุนการจัดการศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เท่าทันกับสถานการณ์โลกในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษานั้นจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูงก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเป็นผู้นำดิจิทัลเป็นความสำเร็จของเป้าหมายที่พึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านทางผู้ช่วยมนุษย์และการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ความสามารถของผู้นำยุคดิจิทัล คือ ทักษะความรู้และประสบการณ์ในการควบคุมเทคโนโลยีเพื่อยุทธศาสตร์การตัดสินใจด้านเทคโนโลยีและการบริหารความเสี่ยง และการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดผลตอบแทน และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าการเป็นผู้นำแบบดิจิทัล ต้องมีความสามารถในการปรับตัว ควบคู่ไปกับความยืดหยุ่นและการเปิดกว้างรับสิ่งใหม่ คุณสมบัติเหล่านี้จำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำแบบดิจิทัล (De Waal, 2016)

ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 12 ระบุว่า ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลัก จำนวน 2 เป้าหมาย ได้แก่ การพัฒนาคนสำหรับยุคใหม่ โดยการพัฒนาคอนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการ อัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและ

นวัตกรรม รวมทั้งการมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69 (2) ได้ระบุไว้เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาและความสำคัญกับเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา นอกจากนี้ในกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ประณวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้าน โดยใช้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) การบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เข้ามาบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ จำนวน 25 แห่ง ได้มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนานักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้นักเรียนในวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาคและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะและมาตรฐานทางวิชาชีพ และมีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ใช้เทคโนโลยี มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กล่าวถึงอุปสรรคไว้ว่า บุคลากรไม่สามารถตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ทัน และไม่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรเป็นสิ่งที่ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิด Lifelong Learning ส่งผลต่อการสื่อสาร และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว แต่การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่สะดวกรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนที่ขาดภูมิคุ้มกันในตัวมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และมีแนวโน้มให้เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์สูงขึ้น (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2566) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำให้โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ออกแบบและประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพและ ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี อยู่ระดับใด
2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อออกแบบและประเมินผลโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อนำไป พิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีต่อไป
2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลพบุรี นำไปพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรีได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา วิเคราะห์ประกอบด้วย

1.1 องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล โดยศึกษาจากตำราเอกสารทาง และนักวิชาการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้เป็น 3 องค์ประกอบ (CASTLE, 2009; Sheninger, 2019; Digital Marketing Institute, 2017; ISTE, 2009; จินฉัตร ปะโคทั้ง 2561; ปกรณ์ ลีสกุล, 2561; ทินกร บัวชู และคณะ, 2562) ดังนี้

1.1.1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

1.1.2. การสื่อสารดิจิทัล

1.1.3. การรู้ดิจิทัล

1.2 กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล โดยศึกษาจากตำราเอกสารทาง และนักวิชาการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้เป็น 4 องค์ประกอบ (สมเดช สีแสง, 2543; เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา, 2544; เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2550) ดังนี้

1.2.1 การฝึกอบรม

1.2.2 การศึกษาดูงาน

1.2.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

1.2.4 การพัฒนาตนเอง

1.3 องค์ประกอบโปรแกรม โดยศึกษาจากตำราเอกสารทาง และนักวิชาการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้เป็น 5 องค์ประกอบ (Barr and Keating, 1990; Caffarella, 2002; นฤมล มณีงาม, 2547; ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์, 2553; สุวัฒน์ จุลสุวรรณ, 2554) ดังนี้

1.3.1 หลักการ

1.3.2 วัตถุประสงค์

1.3.3 เนื้อหา

1.3.4 วิธีการพัฒนา

1.3.5 การวัดและประเมินผล

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 1,199 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,141 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 339 คน จากโรงเรียน 25 แห่ง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากกลุ่มตัวอย่างได้มาจากสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาดูงานวิธีการปฏิบัติที่ดี ด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน
2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จากการศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารของ นักวิชาการและนักการศึกษา (CASTLE, 2009; Sheninger, 2019; Digital Marketing Institute, 2017; ISTE, 2009; จินฉัตร ปะโคทั้ง 2561; ปกรณ์ ลีสกุล, 2561; ทินกร บัวชู และคณะ, 2562) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

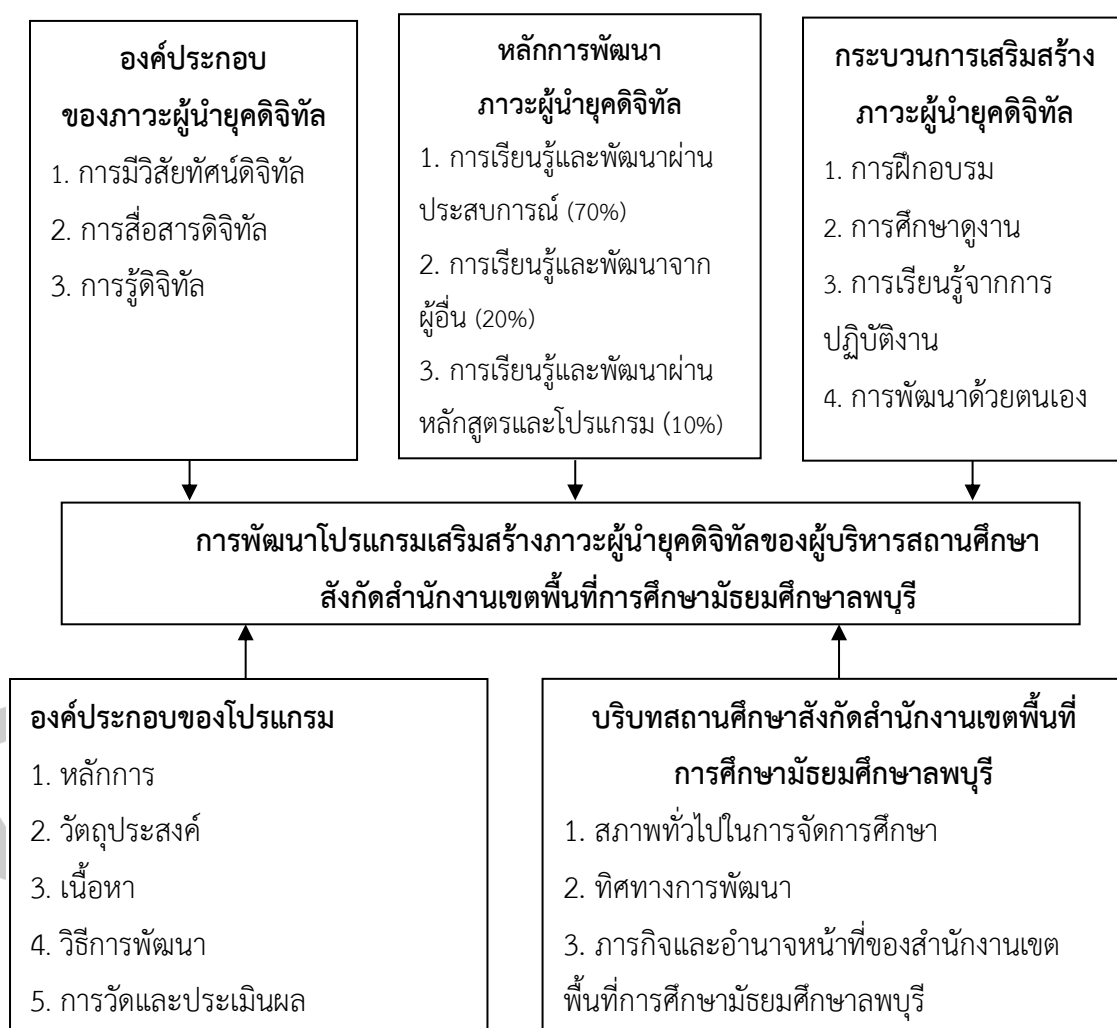
- 1.1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision)
- 1.2 การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication)
- 1.3 การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)

2. กระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จากการศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารของ นักวิชาการและนักการศึกษา (สมเดช สีแสง, 2543; เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา, 2544; เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2550) ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 4) การพัฒนาด้วยตนเอง

3. องค์ประกอบโปรแกรมจากการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Barr and Keating, 1990; Caffarella, 2002; นฤมล มณีงาม, 2547; ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์, 2553; สุวัฒน์ จุลสุวรรณ, 2554) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล

4. บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประกอบไปด้วย 1. สภาพทั่วไปในการจัดการศึกษา 2. ทิศทางการพัฒนา 3. ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างดำเนินการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวเองของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง และองค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการพัฒนา การวัดและการประเมินผล

2. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกแบบมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ให้บุคลากรมีความรู้ ความความเข้าใจ และทักษะดิจิทัล แล้วนำมาปรับประยุกต์ในการทำงานเพื่อขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กร

3. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ 3 องค์ประกอบ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) การรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ได้แก่ ดังนี้

3.1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและประเมินผล โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร และสร้างความไว้วางใจ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร

3.2 การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีความสามารถในการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้สื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน

3.3 การรู้ดิจิทัล (Digital literacy) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย สามารถใช้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูลแบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และมีจริยธรรม รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

4. กระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

4.1 การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการให้ความรู้เฉพาะอย่างของบุคคล ช่วยให้บุคลากรพัฒนาองค์การหรือหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือบรรลุเป้าหมายตามความต้องการขององค์การ

4.2 การศึกษาดูงาน หมายถึง การศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ในกิจกรรมโดยวิธีการเดินทางไปแหล่งหรือสถานที่ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มุมมองความคิดเห็นต่าง ๆ ร่วมกันบนสถานการณ์เดียวกัน หรือเหตุการณ์เดียวกัน ทำให้ได้เห็นถึงเทคนิควิธีการในการนำมาปรับใช้หรือการแก้ไขปัญหาในการทำงานขององค์กร

4.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลปฏิบัติงานและเรียนรู้ไปพร้อมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาผนวกรวมกับองค์ความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบ

4.4 การพัฒนาด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการในการเรียนรู้ พัฒนาขีดความสามารถของตนที่มีอยู่ให้มีความรู้ความสามารถที่มากขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. การพัฒนาโปรแกรม หมายถึง การนำรูปแบบการปฏิบัติการมาพัฒนาบุคลากรและองค์กร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะของกลุ่มเป้าหมายให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานในองค์กร

6. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร หมายถึง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 11 อำเภอ ได้แก่ 1. อำเภอเมืองสกลนคร 2. อำเภอโคกเจริญ 3. อำเภอโคกสำโรง 4. อำเภอชัยบาดาล 5. อำเภอท่าม่วง 6. อำเภอท่าหลวง 7. อำเภอบ้านหมี่ 8. อำเภอพัฒนานิคม 9. อำเภอลำสนธิ 10. อำเภอสระโบสถ์ 11. อำเภอหนองม่วง

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และให้หมายรวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

8. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้างสายผู้สอนในโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

9. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี กำหนดขนาดโรงเรียนตามหลักเกณฑ์กำหนดจำนวนตำแหน่งครูและ บุคลากรทางการศึกษาที่สนับสนุนการสอนที่สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ จำแนกได้ดังนี้

9.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1 – 499 คน

9.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 500–1,499 คน

9.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,500–2,499 คน

9.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
 - 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
 - 1.3 บทบาทและหน้าที่ของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
 - 1.4 คุณลักษณะของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ความหมายของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
3. การพัฒนาบุคลากร
 - 3.1 ความหมายของการพัฒนาบุคลากร
 - 3.2 หลักการพัฒนาบุคลากร
 - 3.3 กระบวนการเสริมสร้างพัฒนาภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัล
4. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม
 - 4.1 ความหมายของโปรแกรม
 - 4.2 องค์ประกอบของโปรแกรม
 - 4.3 การพัฒนาโปรแกรม
5. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

1. ความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

Gilster (1997) ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจและใช้สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ จากหลากหลายแหล่งสารสนเทศ นำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

Martin และ Grydziecki (2006) ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง เป็นผู้ที่มีความตระหนัก ทักษะ และความสามารถของบุคคลในการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสมและใช้ในการอำนวยความสะดวกในการระบุ (Identify) เข้าถึง (Access) จัดการ (Manage) บูรณาการ (Integrate) ประเมิน (Evaluate) วิเคราะห์ (Analyze) และสังเคราะห์ (Synthesize) ทรัพยากรดิจิทัล การสร้างความรู้ใหม่ การแสดงออกโดยการสร้างสื่อและการสื่อสารกับผู้อื่นในบริบทของสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตที่เฉพาะเจาะจง เพื่อสามารถแสดงออกและสะท้อนทางสังคม

Ritter (2015) ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง การใช้กลยุทธ์ดิจิทัลบริหารจัดการทรัพยากรของบริษัท เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ ภาวะผู้นำดิจิทัลสามารถวัดได้ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล

Miller (2018) ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง เป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่โดยใช้เทคโนโลยีในวงกว้าง

จิรพล สังข์โพธิ์ (2560) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ว่า การเป็นภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบไปด้วยมิติในด้านของมิติวิสัยทัศน์ ผู้นำต้องทำการยอมรับและนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร มิติการสื่อสารที่สร้างแรงบันดาลใจ ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องทำการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรเกิดการบรรลุวิสัยทัศน์ที่วางไว้ มิติการกระตุ้นทางปัญญา ผู้นำองค์กรในยุคดิจิทัลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้ร่วมกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ภาวะผู้นำในองค์กรยุคดิจิทัลต้องทำการเรียนรู้มีการเปิดโอกาส มีการยอมรับและแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้นำยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากทุกมิติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ว่า ทักษะที่ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องมีก็คือ สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นแบบแตกต่าง ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับลูกค้า และมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561) ให้ความหมายภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งเกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ทำให้บริบทของการจัด

การศึกษาต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ ซึ่งเป็นวิถีใหม่ของโลกปัจจุบันที่มีนวัตกรรมเกิดขึ้นมากมายที่เป็นโลกของดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ผู้นำที่ดีจะต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถนำพาองค์กรให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นความสามารถด้านอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งการมีอิทธิพลต่อผู้อื่นและการมีปฏิสัมพันธ์โดยการถ่ายทอดแนวคิด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ให้บรรลุผลสำเร็จ

ปรณ ลีสกุล (2561) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ไว้ว่า ผู้นำที่ดีต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กร มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานมากกว่าสนใจ แต่ผลลัพธ์เป็นหลัก รูปแบบองค์กรแบบที่มีลำดับขั้นของโครงสร้างหลาย ๆ ชั้นอาจเคยมีประสิทธิภาพในอดีต แต่ในปัจจุบันโลกปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา โครงสร้างองค์กรแบบเดิมจึงอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในยุคดิจิทัลและลดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ดังนั้นผู้นำในยุคนี้จึงต้องมีความสามารถด้านดิจิทัลในการนำข้อมูลที่มีอยู่มากมายมหาศาล (Big Data) นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้อย่างไม่จำกัด ตั้งแต่การทำงานในประจำวัน (Day-to-Day Operation) ไปจนถึงการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent management) รวมไปถึง การบริหารจัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถในหลาย ๆ ด้าน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กร

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2561) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล ไว้ว่า ความสามารถในการเป็นผู้นำองค์กรดิจิทัล (Digital Leadership) ในมิติของการทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการทีมที่มีคุณภาพ การตัดสินใจที่มีคุณภาพ การสื่อสาร จูงใจและเจรจาต่อรอง การกระตุ้นการเรียนรู้และการเป็นแบบอย่าง (Role model) การพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่บุคลากร เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

ชัยศักดิ์ ศุภระกาญจน์ (2562) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ไว้ว่า ผู้นำที่พร้อมในการทำงานยุคดิจิทัลต้องมีทักษะความเป็นผู้นำแบบดั้งเดิมที่มีความแข็งแกร่งและต้องแสดงให้เห็นว่ามีทักษะใหม่นี้ด้วยเช่นกัน ผู้นำต้อง แสดงศักยภาพ ความกล้าที่จะนำและเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานได้ โดยผู้นำสามารถพัฒนาทักษะเพิ่มพูนความรู้และเรียนรู้ร่วมกับผู้นำแบบดิจิทัลจากองค์กรอื่น ๆ มาปรับประยุกต์ในการบริหารงานเพื่อขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กรเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้แก่องค์กรนั้น

จากการศึกษาความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกแบบมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายขององค์กรให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะดิจิทัล แล้วนำมาปรับประยุกต์ในการทำงานเพื่อขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กร

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

Bawden (2001) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ ครู การเรียนรู้ของผู้เรียน ชุมชน สังคม กิจกรรมการทำงาน คุณต้องมีความรู้ดีเท่าเพื่อใช้เป็นประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ดังนั้นการที่ผู้นำจะสามารถบริหารจัดการองค์กรได้ ต้องเล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

ดาวรรณ ถวิลการ (2564) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลซึ่งจะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่าน (Transform) ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งผู้นำในยุคดิจิทัลนั้นไม่เพียงแต่จะมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการนำองค์กรเท่านั้น แต่จะต้องมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาทางดิจิทัล โดยขับเคลื่อนองค์กรทั้งระบบ ซึ่งจะต้องแสดงให้เห็นความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient) เพื่อสร้างพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) ซึ่งเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับตนให้รู้ผิดรู้ถูกและรู้เท่าทัน เป็นบรรทัดฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบ เรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดและปลอดภัย

จากการศึกษาความหมายความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาทางดิจิทัลโดยขับเคลื่อนองค์กรทั้งระบบ สร้างพลเมืองดิจิทัล และต้องมีความรู้ดีเท่าเพื่อใช้เป็นประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

3. บทบาทและหน้าที่ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

Stodd (2014) ได้ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลที่สำคัญ ๆ ที่จะทำให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมในองค์กร องค์กรที่มีระบบการทำงานที่เป็นทางการและทำงานแบบเดิม ๆ ทำให้เกิดการหยุดชะงักของความคิดที่เป็นอิสระและท้าทาย องค์กรที่มีนวัตกรรมจะมีความท้าทายกับสิ่งที่รู้ว่าจะทำในวันนี้และสิ่งที่อาจจะประสบความสำเร็จในวันข้างหน้า ผู้นำจะมีบทบาทในการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยกันคิดและถกเถียง ความคิดต่าง ๆ จนเกิดเป็นนวัตกรรมขึ้นได้

2. ทำให้การทำงานเกิดความคล่องตัว ผู้นำในองค์กรจะต้องพัฒนาความสามารถมารองรับกับการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเป็นระบบ ทำให้การบริหารงานนั้นเกิดความคล่องแคล่ว นอกจากนั้นการมีโครงสร้างองค์กรที่ยืดหยุ่นจะช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดจากการทำงานได้คล่องตัว

3. ทำให้เกิดความมีเหตุผลในการพัฒนาองค์กร ผู้นำที่มีเหตุผลที่ดีนั้นจะมีความสามารถในการถกเถียงความรู้ใหม่ ๆ และบอกเล่าเรื่องราวและแบ่งปันประสบการณ์แก่ผู้ร่วมงาน อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร

4. ทำให้ชุมชนที่อยู่เกิดความเข้มแข็ง ผู้นำที่ให้การดูแล สร้างความไว้วางใจและสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นทั้งภายในองค์กรและชุมชน โดยการกำหนดนโยบายที่มีความเป็นธรรม และพร้อมให้ตรวจสอบได้ ย่อมจะทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เกิดการรวมกลุ่มกันของชุมชนที่มีความเข้มแข็ง

5. ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ ผู้นำสร้างความไว้วางใจระหว่างบุคคลต่อองค์กร จะนำไปสู่การยอมรับจนเกิดความเชื่อถือ ทำให้มีชื่อเสียงในทางที่ดีและการมีชื่อเสียงที่ดีนั้น จะทำให้ผู้นำคนนั้นได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ

6. ทำให้เกิดความเป็นธรรม ผู้นำที่มีความเป็นธรรมทั้งในคำพูดและการกระทำ จะดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาร่วมงาน ทำให้องค์กรเติบโตได้ ความเป็นธรรมทำให้งานสามารถทำต่อไปได้ภายใต้กรอบการทำงานที่เหมาะสม การรับฟังและการเรียนรู้จากชุมชนทำให้มีการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง

7. ทำให้องค์กรมีการเติบโต ผู้นำต้องทำความเข้าใจโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานขององค์กรและความร่วมมือกับชุมชน จึงจะทำให้้องค์กรเติบโตได้จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้

8. ทำให้เกิดการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมทั้งในตลาดที่รู้จักและตลาดที่เกิดขึ้นใหม่ มีความท้าทายและซับซ้อนมากขึ้น ทำให้รูปแบบของธุรกิจประสบกับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น แต่องค์กรยังต้องการการเติบโต ดังนั้นการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ เราต้องรับฟังความคิดเห็นที่กว้างขวางและหลากหลายที่มาจากชุมชนที่ไว้วางใจเรา เท่ากับว่าแนวทางการแก้ปัญหาผ่านการกรองทางสังคมทำให้เกิดการยอมรับและส่งผลดีต่ออำนาจของผู้นำ

9. ทำให้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ดี กระแสโลกาภิวัตน์สะท้อนถึงพลวัตของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อโลกอย่างรวดเร็วและรุนแรง ดังนั้น ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดก็สามารถรับรู้สัมผัสหรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ผู้นำจะทำหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนความคล่องตัวในการออกแบบองค์กรที่สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งต่างจากผู้นำในยุคก่อน ๆ ที่จะพยายามรักษากฎเกณฑ์และควบคุมสิ่งต่าง ๆ

10. ทำให้เกิดภูมิปัญญาที่ไม่เคยมีมาก่อน ผู้นำให้ความสำคัญกับสังคมมากขึ้น จึงสร้างโอกาสในการรับรู้ภูมิปัญญาที่ไม่เคยทำมาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่เราต้องการจะทำจึงเป็นอีกแนวทางที่ทำให้ภูมิปัญญาใหม่เกิดขึ้นได้

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำที่เรียกว่า Digital Leadership ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลจะมีบทบาทและหน้าที่ในการผลักดันองค์กรที่แตกต่างจากเดิมในหลายมิติ ดังนี้

1. เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้นำต้องผสมผสานปัจจัย “3C” เข้าด้วยกัน คือ Climate สภาพแวดล้อมการทำงาน Culture วัฒนธรรมองค์กร และ Creativity

ความคิดสร้างสรรค์เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมการยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

2. ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้องผลักดันให้หน่วยงานคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง หากไม่มี S-Curve ใหม่ หรือมี “ซ้ำเกินไป” การเติบโตขององค์กรจะหยุดนิ่งและดิ่งลงอย่างรวดเร็ว เพราะการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลจะอยู่ได้ยาวภาวะผู้นำจะ “ชนะครั้งเดียว” ไม่พอ สตีฟ จอบส์ (Steven Jobs) เป็นตัวอย่างของภาวะผู้นำที่ผลักดันบริษัทแอปเปิลให้สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่สร้างประสบการณ์ให้ผู้ใช้งานที่แตกต่างกว่าเดิมออกสู่ตลาดทุกปี

3. เมื่อถึงเวลาต้องมีการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลสามารถปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยการสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ทั้งหมดหรือเปลี่ยนไปทำธุรกิจที่ใกล้เคียงสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ความเชี่ยวชาญและศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่

4. การทำธุรกิจในยุคดิจิทัล ต้องเผชิญกับแรงกดดันจากเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และทำลายกิจการในองค์กรที่ปรับตัวไม่ทันจนล่มสลาย (Disruptive Technology) ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลแล้วที่จะพัฒนานวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ มาแทนที่กิจกรรมหรือบริการเดิม ๆ

5. ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้องเข้าใจคุณลักษณะของ “Digital Worker” เจီอมนันในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ที่คนเหล่านี้มี และเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิด มีอิสระในการตัดสินใจสร้างผลงานเต็มที่

6. องค์กรในยุคดิจิทัลเริ่มมีการนำระบบ Automation หรือหุ่นยนต์ (Robot) เข้ามาทำงานร่วมกับมนุษย์มากขึ้น เรียกว่า “Collaborative Robot” หรือ “COBot” ตามกฎ 3 ข้อของ Asimov บิดาแห่งนิยายวิทยาศาสตร์ที่ใช้เป็นกรอบในการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์และหุ่นยนต์ได้เป็นอย่างดี

4. ลักษณะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

Jim Hamill (1990 อ้างอิงมาจาก สมาน อัสวภูมิ, 2565) คุณลักษณะสำคัญของผู้นำในยุคดิจิทัลนั้น ประกอบด้วย 1) ตระหนักในความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) ระบุและลำดับสำคัญของดิจิทัลที่สำคัญได้ 4) สามารถทำให้คณะกรรมการบริหารสนับสนุน ยินยอม และจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง 5) มีทักษะในการบริหารโครงการและแผนงาน 6) มีสมรรถนะการบริหารการเปลี่ยนแปลง 7) มีความทักษะลูกผสมการบริหารคนและเทคโนโลยี 8) ความสามารถในการตัดสินใจบนฐานการใช้สารสนเทศ 9) พร้อมทั้งจะจัดการกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

Kane, Phillips, Copulsky และ Andrus (2019 ; อ้างอิงมาจาก สมาน อัสวภูมิ, 2565) ซึ่งชี้ว่าคุณลักษณะผู้นำในยุคดิจิทัลมี 8 ลักษณะ คือ 1) ความสามารถในการกำหนดทิศทาง

2) ความสามารถในการตัดสินใจ 3) ความสามารถในการบริหาร 4) ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ 5) ความสามารถในการจูงใจ 6) ความสามารถในการสร้างความสามารถพิเศษ 7) ความสามารถในการชักนำให้คนทำตาม และ 8) ความสามารถในการประสานความร่วมมือ

จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ (2560) คุณลักษณะสำคัญของผู้นำในยุคดิจิทัล ซึ่งประกอบไปด้วยมิติในด้านของมิติวิสัยทัศน์ (Vision) ผู้นำต้องทำการยอมรับและนำเทคโนโลยี เข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร มิติการสื่อสารที่สร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational communication) ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องทำการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรเกิดการบรรลุวิสัยทัศน์ที่วางไว้ มิติการกระตุ้นทางปัญญา (Intelligent stimulation) ผู้นำองค์กรในยุคดิจิทัลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มิติภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Supportive leadership) ผู้นำในองค์กรให้ความเป็นกันเองและเข้าใจความถนัดของบุคลากรในองค์กรโดยทำการเปิดโอกาสให้มีการอบรม มิติการให้ความสำคัญแก่พนักงาน (Personal recognition) มีการให้คำชมเชย เข้าใจถึงศักยภาพและทำการสนับสนุนในด้านของความคิดให้กับบุคลากรและมิติสุดท้ายคือความหลากหลายของคนในองค์กร (Diversity) ภาวะผู้นำในองค์กรยุคดิจิทัลต้องทำการเรียนรู้ มีการเปิดโอกาส มีการยอมรับและแสดงความคิดเห็นการให้รางวัลให้กับคนต่างยุคต่างสมัย ดังนั้น การเป็นผู้นำยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากมิติทั้ง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาลักษณะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะต้องให้ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล มีความสามารถในการบริหารและกำหนดทิศทางขององค์กร มีความสามารถในการตัดสินใจ สร้างแรงบันดาลใจและการจูงใจแก่บุคลากร รวมถึงสนับสนุนและเข้าใจศักยภาพของบุคลากรในองค์กร พร้อมทั้งจะจัดการกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

Smith (1974) ได้ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

Gorton (1983) ได้ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแลและการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้าน

วิชาการ การปกครอง ธุรกิจหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2552) ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของครู อาจารย์ และใช้ความรู้ความสามารถดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชนในการดำเนินงานตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างพลังแห่งการร่วมแรงร่วมใจ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2557) ได้ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ กำกับดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีความรู้ รับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างเต็มกำลังและความสามารถ

จากการศึกษาความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของครู มีความสามารถในการวางแผน การดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และบรรลุผลสำเร็จ

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

Gorton (1983) ได้กำหนดบทบาทในฐานะเป็นผู้บริหาร บทบาทในฐานะเป็นผู้นำด้านการสอน บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัย บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ บทบาทในฐานะผู้ประเมินผล บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาคความขัดแย้ง

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการจัดทำหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อค้นคว้าพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน ประเมินผลและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดบทบาทปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยสนับสนุน และมีส่วนร่วมกับผู้เรียนและครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

บทบาทเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดและพัฒนานารูปแบบบทบาทพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ บทบาทในการนิเทศ และติดตามผลในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาความหมายของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทในการสนับสนุน และมีส่วนร่วมกับผู้เรียนและครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการจัดทำหลักสูตร ประเมินผลและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ (2564) กล่าวว่า ในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ผู้ที่สามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโลกอนาคตได้เร็วเท่าไรย่อมมีความได้เปรียบมากเท่านั้น การมีพื้นฐานการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษาที่ดีถือเป็นกุญแจสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก และบุคลากรของประเทศในยุคดิจิทัล ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลถือได้ว่าเป็นบทบาทที่มีส่วนสำคัญที่จะนำประเทศเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคประเทศไทย 5.0 ซึ่งบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษาที่ดีในยุคดิจิทัล มีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจะต้องวางตัวเองเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในยุค 4.0 ก้าวสู่ยุค 5.0 ความรู้จะล้นไหล เกิดขึ้นตลอดเวลาและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ศูนย์กลางของนักการศึกษาทุกคน คือ ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเปิดกว้างต่อการเรียนรู้ ทดสอบการปฏิบัติในปัจจุบันและเตรียมพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลง มากไปกว่านั้น ควรเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดเพื่ออนาคต และการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ในสิ่งที่นักเรียนต้องการบนพื้นฐานของสิ่งแวดล้อมที่ตัวเองมีอยู่

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความคิดเชิงกลยุทธ์แบบอนาคตและรู้จักพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในยุคปัจจุบัน ซึ่งความคิดเชิงกลยุทธ์นี้คือ แนวคิดแบบอนาคตที่มีความเป็นไปได้และการแก้ปัญหาที่อาจไม่สามารถแก้ไขได้โดยใช้นโยบาย ระบบ และแนวทางปฏิบัติแบบเดิม

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฟังพา แบ่งปัน และกระจายความเป็นผู้นำ เพื่อลดช่องว่างระหว่างผู้นำการคิดแบบอนาคตและผู้นำแบบเดิม ความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพล แต่ไม่ใช่ทำเพียงคนเดียว การกระจายความเป็นผู้นำโดยเน้นการกระจายแหล่งที่มาของอิทธิพลและการเปลี่ยนแปลงไปสู่ทั่วทุกกลุ่มคน จะทำให้ความเชี่ยวชาญและความรู้ความสามารถกระจายไปทั่วกลุ่มคน เช่น การเชิญผู้นำการคิดแบบอนาคตและผู้นำแบบเดิมมาแบ่งปัน ความเชี่ยวชาญและความรู้ของพวกเขา สิ่งนี้อาจมีความท้าทายมากขึ้นเมื่อครูใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนยังมีความคิดแบบเดิม แต่ในขณะที่ครูและนักเรียนอาจคิดแบบอนาคตไปแล้ว ฉะนั้น

หากมีการแบ่งปันความคิดจะช่วยให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างนำไปสู่การพัฒนาและช่วยสนับสนุน เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

4. ผู้บริหารการศึกษาต้องไม่กลัวเทคโนโลยีใหม่ ๆ และกล้าที่จะทดลอง สำหรับกลุ่มผู้บริหารทางการศึกษา ผู้อำนวยการ หรือครูใหญ่ ที่มีความคิดเป็นแบบระบบเดิม อาจมีความลังเลหรือไม่มั่นใจกับเทคโนโลยีดิจิทัล หรืออาจจะคิดว่ามันเป็นการยากเกินกว่าที่ตัวเอง จะสามารถพัฒนาวิธีการใหม่ในการสอนที่ให้นักเรียนมาเป็นจุดศูนย์กลาง ฉะนั้นกลยุทธ์สำคัญ คือ การชวนและสร้างแรงจูงใจเชิงบวกกับผู้ที่ลังเลที่จะเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่การฝืนบังคับ หรือการต่อต้าน พวกเขา

5. ผู้บริหารการศึกษาต้องไม่เพิกเฉยกับความคิดแบบเดิม บางความรู้และ ประสบการณ์แบบเดิมอาจยังคงมีคุณค่า ผู้บริหารการศึกษาที่ดีต้องระวังอย่าเพิกเฉยต่อภูมิปัญญา โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ควรเรียนรู้ เชื่อมต่อ และสร้างความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจกับผู้ที่มีความคิดและยึดถือวิธีทำแบบเก่าอาจให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและรับฟัง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า บทบาทของผู้บริหารศึกษายุคดิจิทัลถือได้ว่าเป็นบทบาทที่มีส่วนสำคัญที่จะนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จได้ โดยบทบาทสำคัญของผู้บริหารการศึกษาหรือ ผู้บริหารการศึกษาที่ดีในยุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาทุกคนจะต้องวางตัวเองเป็นผู้เรียนรู้ ตลอดชีวิต ต้องมีความคิดเชิงกลยุทธ์แบบอนาคต และรู้จักพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในปัจจุบัน ต้องฟังหา แบ่งปัน และกระจายความเป็นผู้นำ ต้องไม่กลัวเทคโนโลยีใหม่ ๆ และกล้าที่จะทดลอง และต้องไม่เพิกเฉยกับความคิดแบบเดิม

3. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

McLeod (2017) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางการเรียนรู้และการสอน ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจะมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนว่า เทคโนโลยีดิจิทัลจะเปลี่ยนการเรียนรู้ ส่งเสริมเครื่องมือดิจิทัลแก่นักเรียน เพื่อจะช่วยให้ พวกเขาสามารถทำอะไรได้แตกต่างไปจากการปฏิบัติแบบเดิมก่อนหน้านี้ ส่งเสริมศักยภาพของ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวก

Yusof, Yaakob และ Ibrahim (2019) ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา หมายถึง ผู้นำโรงเรียนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น อุปกรณ์พกพา แอปพลิเคชัน การสื่อสารและเว็บไซต์ สู่การจัดการศึกษาแบบยั่งยืน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในโรงเรียนนี้ผู้นำต้องผสมผสานระหว่างทรัพยากร ฮาร์ดแวร์ และเทคโนโลยี

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ได้ให้คำนิยาม ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี

ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำในการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

4. องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

CASTLE (2009) ศูนย์การเรียนรู้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Center for the Advanced Study of Technology Leadership in Education) ได้พัฒนากรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยี จากมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของสหรัฐอเมริกา (National Educational Technology Standards for Administrators: NAST-A) ที่ถูกพัฒนาโดยสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติในปี 2009 และจัดทำขึ้นเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา (Principals Technology Leadership Assessment: PTLA) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (Leadership and Vision) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการใช้เทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารควรมีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา และมีความพยายามในการดำเนินการเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาในกระบวนการวางแผนเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา
4. ผู้บริหารควรจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา และนำมาเปรียบเทียบกับแผนอื่น ๆ รวมถึงแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษาแผนพัฒนาสถานศึกษา หรือแผนการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มีข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐานในแผนการพัฒนาสถานศึกษา

6. ผู้บริหารควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยี (เช่น การศึกษาเอกสารต่าง ๆ การเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้อง หรือการร่วมประชุมกับองค์กรวิชาชีพ)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน (Learning and Teaching) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลการวัดผลและประเมินผลนักเรียน
2. ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการใช้ข้อมูลจากการวัดผลและประเมินผลของนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
3. ผู้บริหารเผยแพร่หรือจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีให้กับครูและบุคลากร
4. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เช่น เวลา ค่าใช้จ่ายและงบประมาณ) ให้กับครูและบุคลากรที่พยายามแบ่งปันข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ
5. ผู้บริหารควรจัดเตรียมและดำเนินการประเมินความต้องการของครูและบุคลากรที่ต้องการพัฒนานวัตกรรมด้านการใช้เทคโนโลยี
6. ผู้บริหารควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนานวัตกรรมด้านการใช้เทคโนโลยี

ด้านที่ 3 การเพิ่มผลผลิตและการปฏิบัติงานวิชาชีพ (Productivity and Professional Practice) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมวิชาชีพเพื่อพัฒนาและเพิ่มขนาดการใช้งานด้านเทคโนโลยี
2. ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน (เช่น การวางแผนงบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น และการรวบรวมข้อมูล)
3. ผู้บริหารควรใช้ระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลของครูและบุคลากรของสถานศึกษา
4. ผู้บริหารควรใช้ระบบการบริหารจัดการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลนักเรียน
5. ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการจัดการศึกษา รวมถึงเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ด้านที่ 4 การสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน (Support, Management and Operations) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูและบุคลากรในการเชื่อมต่อและการใช้ระบบเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน (เช่น ระบบข้อมูลนักเรียน แบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนรายบุคคล อิเล็กทรอนิกส์ และการบริหารหลักสูตร)
2. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา
3. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อใช้สนับสนุนความต้องการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษา
4. ผู้บริหารควรพัฒนา ปรับปรุง อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ตามแผนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา
5. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุน จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอ ทันต่อเวลาและมีคุณภาพสูงเพื่อการใช้งาน
6. ผู้บริหารควรตรวจสอบความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อการดำเนินการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 การวัดผลและการประเมินผล (Assessment and Evaluation) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลและประเมินผลนักเรียน
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน
3. ผู้บริหารควรประเมินระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา
4. ผู้บริหารควรประเมินประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาชีพตามด้านการใช้เทคโนโลยีตามความต้องการของครู
5. ผู้บริหารควรกำหนดเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพของคณะครูในสถานศึกษา

ด้านที่ 6 ประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม (Social, Legal and Ethical Issues) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารควรดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีในสถานศึกษา

2. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นทางด้านสังคม จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับครู บุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา
3. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร
4. ผู้บริหารควรกำหนดมาตรการความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยที่เกิดขึ้นบนระบบออนไลน์
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
6. ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดรูปแบบการจัดการเรียน การสอนให้กับนักเรียนรายบุคคล
7. ผู้บริหารควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีและ คอมพิวเตอร์ในห้องเรียนและห้องสำนักงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

Sheninger (2019) ได้นำเสนอเสาหลักของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (The Pillars of Digital Leadership) ซึ่งก็คือแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัลที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับนักบริหารการศึกษา ดังนี้

1. การสื่อสาร (Communication) ผู้นำยุคดิจิทัลสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ได้แบบเรียลไทม์ ข้อมูลที่สำคัญสามารถสื่อสารผ่าน สื่อสังคมออนไลน์ฟรีและกลยุทธ์การใช้งานแบบเรียบง่าย เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในยุคดิจิทัล สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ความเป็นผู้นำแบบดิจิทัล คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ในการสื่อสารแบบสองทิศทาง
2. ประชาสัมพันธ์ (Public relations) ผู้นำต้องกลายเป็นผู้เล่าเรื่อง ซึ่งในยุคนี้ เราสามารถสร้างรากฐานของแพลตฟอร์มประชาสัมพันธ์ที่เป็นบวก โดยใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ ฟรีที่เราควบคุมเนื้อหา โดยการทำเช่นนี้เราจะสร้างวิธีการที่เราแชร์สิ่งที่ เป็นบวกทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษาของเรา และสร้างระดับความโปร่งใสในการทำงาน
3. สร้างแบรนด์ (Branding) องค์กรต่าง ๆ ได้เข้าใจถึงคุณค่าของการสร้าง แบรนด์และผลกระทบต่อผู้บริโภคในปัจจุบันและในอนาคต ผู้นำสามารถใช้เครื่องมือสื่อสารทางสังคม เพื่อสร้างสถานะทางบวกที่เน้นด้านบวกของวัฒนธรรมของสถานศึกษา เพิ่มความภาคภูมิใจของชุมชน และช่วยดึงดูด/รักษาครอบครัวไว้ได้ เมื่อต้องการหาสถานที่ที่จะส่งลูกไปสถานศึกษา
4. การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student engagement/learning) เราไม่สามารถคาดหวังที่จะเห็นการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ถ้าผู้เรียนไม่ได้ เรียนรู้ ผู้เรียนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมไม่มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ ผู้นำต้องเข้าใจว่าสถานศึกษาควรสะท้อน ชีวิตจริง และอนุญาตให้ผู้เรียนใช้สิ่งที่เรียนรู้ผ่านเครื่องมือที่ใช้อยู่นอกสถานศึกษา ผู้นำดิจิทัลเข้าใจว่า

ต้องวางเครื่องมือในโลกแห่งความเป็นจริงไว้ในมือของผู้เรียน และอนุญาตให้พวกเขาสร้างสิ่งประดิษฐ์ การเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญด้านแนวคิด นี่คือการเปลี่ยนแปลงด้านการสอนที่สำคัญ เนื่องจากเน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น ชุดการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ด้านสื่อการเชื่อมโยงทั่วโลก ทักษะที่จำเป็น ชุดการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ด้านสื่อการเชื่อมโยงทั่วโลก การคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์และการแก้ปัญหา ซึ่งสังคมต้องการเครื่องมือดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการเรียนรู้ที่เข้มงวด และมีความเกี่ยวข้องโดยใช้ประโยชน์จากเครื่องมือดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการสร้างสิ่งประดิษฐ์การเรียนรู้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด สร้างความชื่นชมในการเรียนรู้มากขึ้นในขณะที่เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับโลกแห่งความเป็นจริง

5. การพัฒนาและความเจริญงอกงามในวิชาชีพ (Professional growth/ Development) ผู้นำสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (PLN) เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากร เข้าถึงความรู้ รับข้อเสนอแนะ เชื่อมต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการศึกษาและปฏิบัติงาน รวมทั้งหารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ได้รับการพิสูจน์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีวิธีการใหม่และน่าตื่นเต้นในการเรียนรู้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

6. ปรับวิสัยทัศน์พื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมใหม่ (Revisoning learning spaces and environments) เมื่อผู้นำเข้าใจสาเหตุหลักและวิธีการใช้ก็จะเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ขั้นตอนต่อไปคือ การเริ่มเปลี่ยนพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม สนับสนุนชุดทักษะที่จำเป็น และสอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริง ผู้นำต้องเริ่มต้นสร้างวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ ทুমเทให้กับ การเรียนรู้ในโลกดิจิทัลมากขึ้น การที่จะทำเช่นนั้น ผู้นำต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและพลวัตที่ประกอบด้วยช่องว่างและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ

7. สร้างโอกาส (Opportunity) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำที่จะหาแนวทางในการปรับปรุงโปรแกรมทรัพยากรและการพัฒนาวิชาชีพที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ผู้นำแบบดิจิทัลยกระดับ การเชื่อมต่อผ่านเทคโนโลยี และเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงในหลายด้านของวัฒนธรรมของ สถานศึกษาสังคมใหม่นั้นคือ สังคมความรู้ (Knowledge Society) สังคมสารสนเทศ (Information Society) หรือสังคมเครือข่าย (Networked Society) ที่มีการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ความเป็นโลกาภิวัตน์และความเป็นดิจิทัลสูง มีความสัมพันธ์ในแนวราบหรือแบบกระจายแทนที่ความสัมพันธ์ในแนวตั้งหรือแบบสั่งการ เป็นสังคมใหม่ที่ต้องการภาวะผู้นำแบบดิจิทัลที่ยังคงต้องการคุณลักษณะพิเศษบางประการแบบดั้งเดิมอยู่เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความผูกพัน การยึดวินัย ความศรัทธาและอื่น ๆ ส่วนที่ควรเพิ่มเติมคือ ทักษะคิดใหม่ทักษะใหม่ และความรู้ใหม่ในข้อจำกัด และโอกาสของ ICT และการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ

ใน 3Cs คือ การใช้คอมพิวเตอร์ (Computing) การสื่อสาร (Communicating) และเนื้อหา
รวมทั้งมัลติมีเดีย (Multi-Media)

Digital Marketing Institute (2017) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล
ควรมีทักษะที่จำเป็น ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสาร (Communication) การเป็นนักสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง
2. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Vision)
3. ความรู้ทักษะดิจิทัล (Digital Literacy)
4. กลยุทธ์ดิจิทัล (Strategy)
5. การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ (Innovation)

ISTE (2009) สมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติได้มีการกำหนดมาตรฐานการใช้
เทคโนโลยีสำหรับผู้นำทางการศึกษา (ISTE Standards for Education Leaders) โดยพัฒนามาจาก
มาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (NETS-A) เพื่อเป็นแนวทางไม่ใช่
เฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางสำหรับให้ผู้นำทางการศึกษาในทุกระดับได้ใช้
ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ในการสร้างแนวทางการเรียนรู้เชิงบวกกับห้องเรียนและโรงเรียน
ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมือง (Equity and
Citizenship Advocate) หมายถึง การที่ผู้นำใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความเท่าเทียม การมีส่วนร่วม
และการเป็นพลเมืองดิจิทัล

1. ผู้บริหารจะต้องตรวจสอบว่านักเรียนทุกคนได้รับการจัดการเรียนการสอน
และการบริการด้านการศึกษามาจากครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีทักษะการใช้เทคโนโลยี
เพื่อตอบสนองการจัดการศึกษา เช่น การจ้างบุคลากรที่มีความรู้ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมี
ประสิทธิภาพ ลดช่องว่างของการเข้าถึงเทคโนโลยีเป็นต้น

2. ผู้บริหารจะต้องรับรองได้ว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและ
การเชื่อมต่ออย่างเท่าเทียมและเพียงพอ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ที่แท้จริงและน่าสนใจ โดยใช้
เทคโนโลยี เครื่องมือ ดิจิทัลและทรัพยากรดิจิทัล เช่น เพิ่มความเร็วของเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต
และแหล่งข้อมูล ออนไลน์ให้พร้อมใช้งานสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เป็นต้น

3. ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ครูและนักเรียนในการใช้
เทคโนโลยี สร้างระบบการวัดผลและประเมินผลออนไลน์สำหรับทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการ
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือและทันเวลา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมในเชิงบวก ด้วยการใช้ประโยชน์จากกลยุทธ์ออนไลน์ เช่น การระดมทุนทางการศึกษาต่าง ๆ
จากสังคม เป็นต้น

4. ผู้บริหารจะต้องสนับสนุน ส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีจริยธรรมและถูกกฎหมาย เช่น การระมัดระวังเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เผยแพร่ทางออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีที่อยู่ในขอบเขตของจรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายการใช้เครือข่ายออนไลน์ เป็นต้น

มาตรฐานที่ 2 การวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ (Visionary Planner) หมายถึง ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี

1. ผู้บริหารจะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแบ่งปันวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารการศึกษา
2. ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ มีการวางแผนเกี่ยวกับวิธีการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา
3. มีการประเมินความก้าวหน้าตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จัดทำและพัฒนาหลักสูตร ตรวจสอบผลกระทบและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น สร้างระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแนวทางการเปลี่ยนแปลงของกลยุทธ์
4. มีการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยใช้เทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น การใช้แบบสำรวจ ออนไลน์ เป็นต้น มีการวางแผนร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างการมีส่วนร่วมในความสำเร็จและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
5. มีการประชาสัมพันธ์และแบ่งปันความรู้โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน จดหมายข่าวออนไลน์ ไฟล์เอกสารต่าง ๆ ที่ต้องการเผยแพร่ เป็นต้น เมื่อผู้บริหารค้นพบวิธีการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ ควรจะมีการจัดทำเอกสารและแบ่งปันประสบการณ์เหล่านั้นให้แก่ผู้บริหารอื่น

มาตรฐานที่ 3 การเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพ (Empowering Leader) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างวัฒนธรรมที่ครูและนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในรูปแบบนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

1. ผู้บริหารต้องเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการศึกษา โดยการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานบนพื้นฐานของการเรียนรู้ร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน กระจายอำนาจในการตัดสินใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะความเป็นผู้นำ และสามารถทำงาน ร่วมกับฝ่ายบริหารเพื่อกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีการกำกับ ติดตามและสร้างโอกาสให้ครูและบุคลากรเกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเชื่อมั่นและความสามารถของครูและบุคลากรในการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีสำหรับนักเรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม (culture of innovation) ด้วยการให้เวลาและพื้นที่สำหรับการใช้เครื่องมือทางดิจิทัล กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานของครูและบุคลากรที่ให้ความสำคัญกับการคำนวณความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน การทดลองและการตรวจสอบผลลัพธ์อย่างสร้างสรรค์

4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น พัฒนาด้านภาษา เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และการเรียนรู้ส่วนบุคคล เป็นต้น

5. พัฒนาระบบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ใช้เทคโนโลยี รวมถึงการประเมินที่สะท้อนถึงความสามารถของนักเรียนที่สอดคล้องกับสาขาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เช่น แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolios) หรือการประเมินการเรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชันในลักษณะของการบันทึกเสียงหรือวิดีโอ เป็นต้น ตลอดจนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ตลอดเวลา เช่น เครื่องมือและแอปพลิเคชันที่สามารถวิเคราะห์การเรียนรู้แบบทันทีทันใด (real-time) และให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องแม่นยำและทันเวลา เป็นต้น

มาตรฐานที่ 4 การออกแบบเชิงระบบ (Systems Designer) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งบุคลากรในดำเนินการดูแลรักษา ปรับปรุงเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มีการใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งและเป็นระบบ ในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ได้แก่ การพัฒนาปรับปรุง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (bandwidth) ซอฟต์แวร์ (software) และแอปพลิเคชันขององค์กรที่เพียงพอและตอบสนองตามความต้องการการใช้งานที่สูงสุดอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กร

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบและวางแผนการใช้ทรัพยากรด้านการเงินและด้านบุคลากรสำหรับการพัฒนาเทคโนโลยีให้เพียงพอและตอบสนองต่อความต้องการที่เป็นปัจจุบันและอนาคต

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนรับมือล่วงหน้าและการดำเนินการปกป้องความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล เช่น การฝึกอบรมครู บุคลากรและนักเรียน ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนหรือรัฐบาลในด้านการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล หรือผู้บริหารควรจะต้องพิจารณาการเลือกใช้เทคโนโลยีจากผู้ผลิตที่ตระหนักถึงความเป็นส่วนตัวและ

ความปลอดภัยของข้อมูล นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการปกป้อง ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับอาชญากรรมไซเบอร์ (cybercrime)

4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างพันธมิตรที่สนับสนุนวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์กับ สถานศึกษาอื่น หน่วยงานภาคธุรกิจ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางการเมือง และหรือบริษัทต่าง ๆ ที่ไม่หวังผล กำไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 5 การเรียนรู้ร่วมกัน (Connected Learner) หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและพร้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กับตนเอง และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

1. ผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา นำนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอนที่ได้รับการปรับปรุงการใช้ด้วยเทคโนโลยีมาใช้นั้น การเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ที่มีความก้าวหน้าและการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อค้นพบสำหรับครู เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

2. เข้าร่วมเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์กับผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่น ๆ สู่การเป็น ผู้นำทางการศึกษามืออาชีพ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อผลักดันให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ ด้วยการทบทวน การปฏิบัติงาน แรงจูงใจ และผลลัพธ์ของการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำข้อมูลเหล่านั้นมาวางแผน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การรับฟังความคิดเห็น การให้คำปรึกษา การเปิดโอกาสให้ ทุกคนในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วม การปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ การรับฟังความคิดของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่สำคัญต่อสถานศึกษา พัฒนาระบบการบริหารและส่งเสริมแนวคิดที่สร้างสรรค์สำหรับ การพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จำเป็นที่ต้องพัฒนาทักษะด้านไอทีอย่างน้อย 6 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี (Tools & Technologies)

การยกระดับความสามารถในการใช้เครื่องมือที่มีอยู่เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะสามารถ ตามทันเทคโนโลยีได้ทัน เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

2. ทักษะการค้นหาและใช้งาน (Find & Use) เป็นทักษะการค้นหาและนำไปใช้ งานที่รวมไปถึงทักษะความสามารถในการที่จะนำไปวิเคราะห์และตัดสินใจ นำข้อมูลที่มีอยู่มากมาย

ในโลกอินเทอร์เน็ตมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประโยชน์และมีประสิทธิภาพ โดยเข้าใจถึงลิขสิทธิ์ของข้อมูล และการนำไปใช้อีกด้วย

3. ทักษะการสอนและเรียนรู้ (Teach & Learn) ทักษะนี้เป็นทักษะที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันในการแบ่งปันองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งนักเรียนและผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องอยู่แล้วในระดับหนึ่ง ซึ่งรวมไปถึงการใช้เครื่องมือในการนำเสนอ (Presentation Tools) ได้เป็นอย่างดี

4. ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaborate) การสร้างให้เกิดสังคมใหม่ ๆ ที่แบ่งแยกออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ มากขึ้น เทคโนโลยีทำให้ทุกคนสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายขึ้น ดังนั้น คนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มในเรื่องทักษะในการทำงานแบบใหม่ ด้วยการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอีเมล (E-Mail) การประชุมทางไกล (VDO Conference) รวมไปถึงการแชร์ข้อมูล เพื่อที่จะให้สามารถทำงานร่วมกันในสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. ทักษะการสร้างและนวัตกรรม (Create and Innovate) การสร้างนวัตกรรมเป็นเรื่องที่ง่ายมากขึ้น เนื่องจากการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อการทำงานได้ดีมากขึ้น ทั้งในรูปแบบ ข้อความ รูปภาพ ซอฟต์แวร์หรือบริการต่าง ๆ ซึ่งอาจหมายถึงการเขียนโปรแกรม การเขียนโค้ดด้วย

6. ทักษะการสร้างอัตลักษณ์และสุขภาวะ (Identity & Wellbeing) หมายถึง การเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพราะยิ่งเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามากเท่าใดย่อมหมายถึงการที่เราจะได้พ้อเจอกับความเสี่ยงต่อการใช้งาน การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเด็กที่เกิดในยุคดิจิทัล โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดก่อนที่จะมีการใช้ดิจิทัลอย่างแพร่หลาย นับเป็นความท้าทายในการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่านักเรียนในยุคนี้มีรูปร่างอย่างไร และจะอย่างไรให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม หรือแนวทางใหม่ๆ ที่จะเชื่อมโยงความคิด ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวส่งผ่านไปยังนักเรียนยุคดิจิทัล

ปกรณ์ ลิ้มกุล (2561) ได้นำเสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. การขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานด้วยข้อมูลเป็นหลักดิจิทัล ทำให้เราสามารถเก็บข้อมูลและนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ การสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ ข้อมูลความพึงพอใจของลูกค้า เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำในยุคนี้จะต้องมีความสามารถในการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กร

2. วิสัยทัศน์ คือ ทุกสิ่งทุกอย่างของดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลเป็นโอกาสในการแข่งขัน ผู้นำต้องมีความเข้าใจในเทคโนโลยีและกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ทั้งจากมุมมองระยะยาวและระยะสั้น

3. การทดลอง นับเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้นำต้องเข้าใจว่าความล้มเหลวของการทดลองเป็นส่วนหนึ่งของนวัตกรรม ธุรกิจในปัจจุบันต้องขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเป็นหลักผู้นำที่ดีต้องสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานตัดสินใจเลือกได้ เพราะเนื่องจากเราสนใจตัดสินใจเลือกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์นี้อาจหายจากหลาย ๆ องค์กร

4. การบริหารพนักงานที่มีศักยภาพสูง ความเข้าใจในความรู้ทักษะ ความสามารถของคนในองค์กร รวมไปถึงการบริการจัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กรเวลานั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น องค์กรที่กำลังต้องการสร้าง S-Curve ใหม่จำเป็นที่จะต้องมีคนในองค์กรเน้นหนักไปทางความเป็นผู้ประกอบการและนักประดิษฐ์ คิดค้นเป็นหลัก

5. เครือข่ายและสภาพแวดล้อมการทำงานร่วมกัน รูปแบบขององค์กรแบบสายงานบังคับบัญชาอาจเคยมีประสิทธิภาพในอดีต แต่ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สายงานบังคับบัญชาอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานในยุคดิจิทัล รวมไปถึงลดความสร้างสรรค์ในการทำงาน องค์กรที่มีลำดับขั้นในการทำงานที่ไม่มากจนเกินไปจะส่งผลให้ผู้นำตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู (2562) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ สามารถแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2. การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (Professional Practice) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักว่าจะต้องเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ ออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ

3. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ (Data Driven) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระ (Free flow of information) โดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน

การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยใช้แหล่งข้อมูล สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent Manager Ent) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระ (Free Flow of information) โดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้เป็นในองค์กรจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้อย่างทั่วถึง ติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ให้โอกาสทดลองโครงการใหม่ ๆ และมีความรวดเร็วในการตัดสินใจ

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังภาพประกอบ 2

CASTLE (2009)

1. ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การเพิ่มผลผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพ
4. การสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน
5. การวัดผลและการประเมินผล
6. ประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561)

1. การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี
2. การค้นหาและใช้งาน
3. การสอนและเรียนรู้
4. การสื่อสารและความร่วมมือ
5. การสร้างและนวัตกรรม
6. การสร้างอัตลักษณ์และสภาวะ

Sheninger (2019)

1. การสื่อสาร
2. ประชาสัมพันธ์
3. สร้างแบรนด์
4. การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. การพัฒนาและความเจริญงอกงามในวิชาชีพ
6. ปรับวิสัยทัศน์พื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมใหม่
7. สร้างโอกาส

ปกรณ์ ลีสกุล (2561)

1. การขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานด้วยข้อมูลเป็นหลักดิจิทัล
2. วิสัยทัศน์
3. การทดลอง
4. การบริหารพนักงานที่มีศักยภาพสูง
5. เครือข่ายและสภาพแวดล้อมการทำงานร่วมกัน

Digital Marketing Institute (2017)

- 1) การติดต่อสื่อสาร
- 2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 3) ความรู้ทักษะดิจิทัล
- 4) กลยุทธ์ดิจิทัล
- 5) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
5. การเรียนรู้ร่วมกัน

ทินกร บัวชู และทิพาพร บัวชู (2562)

1. การมีวิสัยทัศน์
2. การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว
3. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้
4. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร
5. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล

ISTE (2018)

1. การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมือง
2. การวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์
3. การเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพ
4. การออกแบบเชิงระบบ

ภาพประกอบ 2 สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 1 สัณเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	CASTLE (2009)	Sheninger (2018)	Digital Marketing Institute (2017)	ISTE (2009)	จินตวัฒน์ ปะโคตัง (2561)	ปรกรณ์ ลีสกุล (2561)	ทินกร บัวชู, และคณะ (2562)	ความถี่
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	/	/	/	/		/	/	6
2. การจัดการเรียนการสอน	/				/			2
3. การพัฒนาวิชาชีพ	/			/				2
4. การสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน	/							1
5. การวัดผลและการประเมินผล	/							1
6. จรรยาบรรณในการใช้สื่อดิจิทัล	/				/			2
7. การสื่อสารดิจิทัล		/	/		/			3
8. ประชาสัมพันธ์		/						1
9. สร้างแบรนด์		/						1
10. สร้างโอกาส		/						1
11. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้		/				/		2
12. การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมือง				/				1
13. การออกแบบเชิงระบบ				/				1
14. การมีส่วนร่วม		/		/				2
15. การรู้ดิจิทัล			/		/		/	3
16. สร้างและนวัตกรรม			/		/			2
17. การทดลอง						/		1
18. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้					/		/	2
19. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของ คนในองค์กร						/	/	2
20. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล							/	1
21. กลยุทธ์ดิจิทัล			/					1
22. ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเป็นหลักดิจิทัล						/		1

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของ CASTLE (2009); Sheninger (2019); Digital Marketing Institute (2017); ISTE (2009); จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561); ปกรณ์ ลีสกุล (2561); ทินกร บัวชู, และคณะ (2562) โดยเลือกด้านที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนั้นผู้วิจัยได้มีการปรับองค์ประกอบที่ซ้ำซ้อนกัน เช่น การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพ การสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน การวัดผลและการประเมินผล จรรยาบรรณในการใช้สื่อดิจิทัล ประชาสัมพันธ์ สร้างแบรนด์ สร้างโอกาส สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมือง การออกแบบเชิงระบบ สร้างและนวัตกรรมการตลาด ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล กลยุทธ์ดิจิทัลขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเป็นหลักดิจิทัล ดังตาราง 2

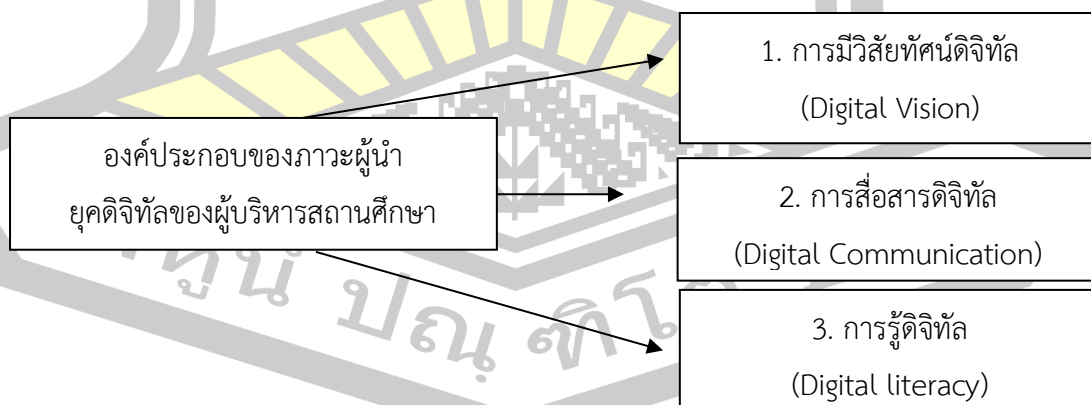
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่สังเคราะห์ได้ 3 องค์ประกอบ	องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวม
1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision)	3. การพัฒนาวิชาชีพ
	4. การสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน
	6. จรรยาบรรณในการใช้สื่อดิจิทัล
	10. สร้างโอกาส
	12. การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมือง
	13. การออกแบบเชิงระบบ
	14. การมีส่วนร่วม
2) การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication)	20. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล
	21. กลยุทธ์ดิจิทัล
	8. ประชาสัมพันธ์
	9. สร้างแบรนด์

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่สังเคราะห์ได้ 3 องค์ประกอบ	องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวม
3) การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)	2. การจัดการเรียนการสอน
	5. การวัดผลและการประเมินผล
	11. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
	16. สร้างและนวัตกรรม
	17. การทดลอง
	18. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้
	19. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถ ของคนในองค์กร
	22. ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเป็นหลักดิจิทัล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) 2. การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) 3. การรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ซึ่งผู้วิจัยนำมาเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละองค์ประกอบมากำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. องค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision)

Zaccaro และ Banks (2004) กล่าวถึงองค์ประกอบวิสัยทัศน์จะต้องประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต และการสื่อสารให้ผู้อื่นทราบด้วยคำพูด การกระทำเพื่อให้มองเห็นภาพในผลสำเร็จที่ต้องการผู้นำจะสร้างความไว้วางใจ และให้ความสำคัญกับผู้อื่นมากกว่าตนเอง ซึ่งสามารถแยกเป็นองค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) มีการสร้างวิสัยทัศน์ (formulating) 2) มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (articulating) 3) มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (implementing) 4) การสร้างความไว้วางใจ (trust) และ 5) การให้ความสำคัญกับผู้อื่น

Kebyemera (2014 อ้างอิงมาจาก ชุตริตัน กาญจนธนะชัย, 2562) ได้กล่าวถึงผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลจะต้องมีดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ (Formulate) 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ (Articulating) 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (Implementing) 4) เป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) 5) ทำงานเป็นทีม (Teamwork)

Power (2017) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีคุณสมบัติวิสัยทัศน์ดิจิทัล ดังนี้ 1) มีการสื่อสารที่ดี (Communicator) สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้นำที่มีความดึงดูด (charismatic leader) 3) ผู้นำการจัดการ (Chief organizer) 4) มีความกล้าเสี่ยง (Risk-taker) 5) นักวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ (strategic-action plan)

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2553) ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ โดยการกำหนดสิ่งที่องค์กรคาดหวังว่า จะเกิดขึ้นในอนาคต 2) ความสามารถในการอธิบายวิสัยทัศน์ต่อบุคคลอื่น ผู้นำมีความจำเป็นต้องทำให้วิสัยทัศน์ชัดเจน ในรูปแบบของการกระทำและเป้าหมายที่ต้องปฏิบัติ โดยการสื่อสารด้วยการ พูดและเขียนอย่างชัดเจน วิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดมีแนวโน้มที่ไร้ประสิทธิภาพถ้าผู้นำไม่มีการสื่อสารอย่าง เข้มข้น 3) ผู้นำจะต้องแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้ ประชาชนได้ปฏิบัติตามและเมื่อมีการประสานพลังกันอย่างเข้มข้นระหว่างผู้นำกับประชาชน ประเทศก็จะมีพลังขับเคลื่อนก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ได้ในที่สุด

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2554) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ ต้องมีการกำหนดเป้าหมายกำหนดสาระของเป้าหมาย และกำหนดวิธีการตามเป้าหมาย ซึ่งประกอบไปด้วย 1) มีความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ 2) ความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) ความสามารถในการปฏิบัติตามเป้าหมายของวิสัยทัศน์ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะของ
ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้ทุกฝ่ายยอมรับ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) การประเมินวิสัยทัศน์

จากผลการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ที่มีความหมาย
เฉพาะอันผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางสังเคราะห์ โดยตัวชี้วัดเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวชี้วัดของกรอบ
แนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ที่ผู้วิจัยจะใช้พิจารณาใช้เกณฑ์เพื่อกำหนดเป็น
องค์ประกอบเพื่อการวิจัยต่อไป

ตาราง 3 สังเคราะห์ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	Zaccaro และ Banks (2004)	Kebyemera (2014)	Power (2017)	พิชาญรัตน์ดิเลก ณ ภูเก็ต (2553)	ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559)	ความถี่
1. มีการสร้างวิสัยทัศน์	/	/		/	/	/	5
2. มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์	/	/		/	/	/	5
3. มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	/	/			/	/	4
4. การสร้างความไว้วางใจ	/						1
5. การให้ความสำคัญกับผู้อื่น	/						1
6. เป็นแบบอย่างที่ดี		/		/	/		3
7. ทำงานเป็นทีม		/					1
8. การสื่อสารวิสัยทัศน์			/				1
9. ผู้นำที่มีความดึงดูด			/				1
10. ผู้นำการจัดการ			/				1
11. มีความกล้าเสี่ยง			/				1
12. นวัตกรรมกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ			/				1
13. การประเมินวิสัยทัศน์						/	1

จากตาราง 3 ผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า มีตัวชี้วัดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 13 ตัวชี้วัด แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ของตัวชี้วัด ที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นตัวชี้วัดในระดับสูง (ในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป) ได้ตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ ตัวชี้วัดที่ 2 การเผยแพร่วิสัยทัศน์ ตัวชี้วัดที่ 3 การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ตัวชี้วัดที่ 4 เป็นแบบอย่างที่ดี

2. องค์ประกอบของการสื่อสารดิจิทัล

Szilagyi และ Wakkace (1990 อ้างอิงมาจาก วันชัย มีชาติ, 2548) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การติดตามผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ (follow-up and feed back) เป็นวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลที่ส่งไปว่าผู้รับเข้าใจตรงกับผู้ส่งเพียงไร
 2. การใช้การสื่อสารหลายวิธี (parallel channels and repetition) การใช้วิธีการสื่อสารและช่องทางการสื่อสารหลายวิธีทำให้การติดต่อสื่อสารมีความถูกต้องยิ่งขึ้น
 3. ระยะเวลา (timing) ปัญหาด้านระยะเวลาเป็นสาเหตุหนึ่งของการสื่อสารที่เบี่ยงเบนไปทั้งในแง่ของความกดดันด้านเวลาและความไม่เหมาะสมในการสื่อสารเวลาหนึ่ง ๆ องค์กรและกลุ่มอาจกำหนดมาตรฐานด้านเวลาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวได้
 4. ให้ความสนใจกับภาษา (attention to language) ในการสื่อสารนั้น การเลือกใช้ศัพท์ ระดับของคำ และความหมายของคำ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะลดความผิดพลาดในการสื่อสารได้
 5. ศูนย์กลางข้อมูล (information communication and information centers) การสื่อสารโดยวิธีการนี้จะเป็นการสื่อสารที่รวดเร็วและยืดหยุ่น และมีความถูกต้องของข้อมูลมาก
 6. การให้รู้เท่าที่จำเป็น (the exception principle and the need to know) เป็นการวางระบบในการสื่อสารในองค์กรให้มีการสื่อสารในกรณีพิเศษและให้มีการรับข้อมูลเฉพาะที่จำเป็น
 7. การใช้ธรรมเนียมปฏิบัติในการสื่อสาร (communication etiquette) เป็นความพยายามที่จะวางระบบในการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร
 8. การฟังอย่างตั้งใจ (listen actively) เป็นการลดความผิดพลาดจากการสื่อสาร
- Mikoluk (2013) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีดังนี้
- 1) การฟัง (Listening) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อสาร การฟังช่วยให้เข้าใจความหมายและความสำคัญ เข้าใจบริบทและวัตถุประสงค์ของข้อความ 2) การจัดการความเครียด (Managing

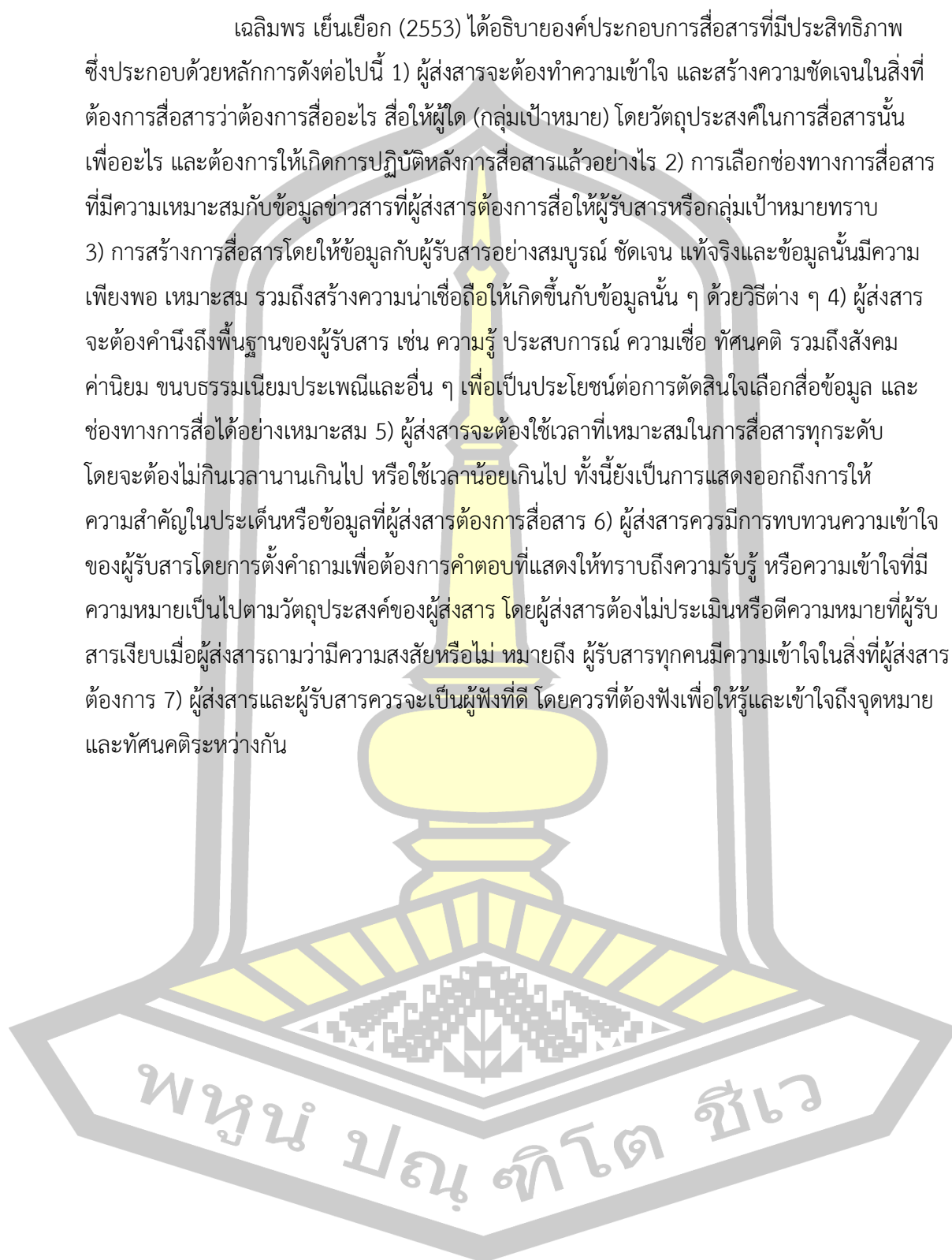
Stress) ทำให้คนอื่นมีส่วนร่วมในการลดความตึงเครียดของผู้สนทนา 3) การรับรู้ทางอารมณ์ (Emotional Awareness) ในความรู้สึกของตนเองจะทำให้การเลือกใช้คำที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Partnership (2014) กล่าวถึงการสื่อสารประกอบไปด้วย 1) ทักษะในการสื่อสาร คือ สื่อสารด้วยวาจา (Oral communication) การเขียน (Written) การพูดในที่สาธารณะ (Public Speaking) การฟัง (listening) 2) ทักษะการนำเสนอ (Presenting skill) 3) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Communication Technology) (ITC) 4) การรู้เท่าทันสื่อ อินเทอร์เน็ต (Media and Internet Literacy) 5) การวิเคราะห์ความหมายข้อมูล (Data Interpretation and Analysis) 6) การเขียนโปรแกรม (Computer Programming)

เลขภาณี เอี่ยมสุภสวัสดิ์ (2548) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้นอยู่กับหลักสำคัญ 7 ประการ คือ 1) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ผู้รับต้องเชื่อถือในตัวผู้สื่อสารว่าจะไม่บิดเบือนความเป็นจริง 2) ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม คำพูด ภาษา ท่าทาง ที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญที่นอกเหนือไปจากสังคม วัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ การสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้รับมีส่วนร่วมด้วยจะช่วยให้เข้าใจมากกว่านี้ 3) เนื้อหาของสาร (Context) ต้องให้ความหมายและเป็นเรื่องจริง น่าสนใจ เป็นเรื่องที่มีการชี้แจงและแนะนำในการตัดสินใจด้วย 4) ความต่อเนื่องของการสื่อสารต้องมียุทธศาสตร์ 5) ช่องทางการสื่อสาร (Channels) ต้องเลือกส่งให้ตรงกับช่องทางการสื่อสาร ซึ่งเป็นช่องทางที่ได้ผลและรวดเร็ว 6) ความสามารถของผู้รับสาร (Capability of Audience) ต้องเป็นคนที่มีความสามารถเพื่อที่จะทำความเข้าใจข้อมูล ซึ่งต้องมีปัจจัยอีกหลายประการ เช่น โอกาส ความรู้พื้นฐาน และสถานที่ 7) ความแจ่มชัดของการสื่อสาร (Clarity) เป็นการสื่อสารใช้ภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางการสื่อสารและผู้รับสาร ซึ่งเป็นการชี้ถึงการเพิ่ม หรือลดประสิทธิภาพการสื่อสารทุกองค์ ประกอบจึงมีความสำคัญในการสื่อสาร จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ทองทิพภา วิริยะพันธ์ (2551) ได้อธิบายองค์ประกอบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสรุปได้ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร ผู้ส่งสารและผู้รับสารควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี 2) กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีข้อผิดพลาด 3) ความแน่นอนของข่าวสาร คือ ข่าวสารต้องมีความชัดเจน 4) การสื่อสารต้องทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร 5) ความชัดเจนในจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร 6) ระดับความสัมพันธ์ของระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 7) ภาษาและสื่อที่ใช้เหมาะสมกับผู้รับสาร 8) แหล่งข้อมูลข่าวสาร ส่งมาที่ใดและให้ใครบ้าง 9) ความเป็นเอกภาพ จุดมุ่งหมายไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน 10) องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น บรรยากาศในการทำงานที่เป็นมิตร

เฉลิมพร เย็นเยือก (2553) ได้อธิบายองค์ประกอบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยหลักการดังต่อไปนี้ 1) ผู้ส่งสารจะต้องทำความเข้าใจ และสร้างความชัดเจนในสิ่งที่ต้องการสื่อสารว่าต้องการสื่ออะไร สื่อให้ผู้ใด (กลุ่มเป้าหมาย) โดยวัตถุประสงค์ในการสื่อสารนั้น เพื่ออะไร และต้องการให้เกิดการปฏิบัติหลังการสื่อสารแล้วอย่างไร 2) การเลือกช่องทางการสื่อสาร ที่มีความเหมาะสมกับข้อมูลข่าวสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อให้ผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมายทราบ 3) การสร้างการสื่อสารโดยให้ข้อมูลกับผู้รับสารอย่างสมบูรณ์ ชัดเจน แท้จริงและข้อมูลนั้นมีความเพียงพอ เหมาะสม รวมถึงสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น ๆ ด้วยวิธีต่าง ๆ 4) ผู้ส่งสารจะต้องคำนึงถึงพื้นฐานของผู้รับสาร เช่น ความรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ ทศนคติ รวมถึงสังคม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกสื่อข้อมูล และช่องทางการสื่อได้อย่างเหมาะสม 5) ผู้ส่งสารจะต้องใช้เวลาที่เหมาะสมในการสื่อสารทุกระดับ โดยจะต้องไม่กินเวลานานเกินไป หรือใช้เวลาน้อยเกินไป ทั้งนี้ยังเป็นการแสดงออกถึงการให้ความสำคัญในประเด็นหรือข้อมูลที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสาร 6) ผู้ส่งสารควรมีการทบทวนความเข้าใจของผู้รับสารโดยการตั้งคำถามเพื่อต้องการคำตอบที่แสดงให้เห็นถึงความรับรู้ หรือความเข้าใจที่มีความหมายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร โดยผู้ส่งสารต้องไม่ประเมินหรือตีความหมายที่ผู้รับสารเจี๊ยบเมื่อผู้ส่งสารถามว่ามีความสงสัยหรือไม่ หมายถึง ผู้รับสารทุกคนมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการ 7) ผู้ส่งสารและผู้รับสารควรจะเป็นผู้ฟังที่ดี โดยควรที่ต้องฟังเพื่อให้รู้และเข้าใจถึงจุดหมาย และทัศนคติระหว่างกัน

ตาราง 4 สังเคราะห์ตัวชี้วัดการสื่อสารดิจิทัล

ตัวชี้วัดการสื่อสารดิจิทัล	Szilagy and Wakkace (1990)	Mikoluk (2013)	Partnership (2014)	เจษฎาณี เอี่ยมศุภสวัสด์ (2548)	ทองทิพย์ภา วิริยะพันธ์ (2551)	เฉลิมพร เย็นเอือก (2553)	ความถี่
1. การติดตามผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ	/					/	2
2. ช่องทางการสื่อสาร	/			/		/	3
3. ระยะเวลา	/					/	2
4. ศูนย์กลางข้อมูล	/						1
5. การให้รู้เท่าที่จำเป็น	/						1
6. การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร	/		/				2
7. การจัดการทางอารมณ์		/					1
8. ทักษะการสื่อสาร	/	/	/	/	/	/	6
9. ทักษะการนำเสนอ			/				1
10. การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต			/				1
11. การเขียนโปรแกรม			/				1
12. ความน่าเชื่อถือ				/	/	/	3
13. เนื้อหาของสาร				/			1
14. ความสามารถของผู้รับสาร				/		/	2
15. ความชัดเจนในการสื่อสาร				/	/	/	3
16. กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ				/	/		2
17. การสื่อสารต้องทั่วถึงเปิดเผย					/		1
18. แหล่งข้อมูลข่าวสาร					/		1
19. ความเป็นเอกภาพ					/		1

จากตาราง 4 ผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดการสื่อสารดิจิทัล พบว่า มีตัวชี้วัดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 19 ตัวชี้วัด แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ของตัวชี้วัด ที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นตัวชี้วัดในระดับสูง (ในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป) ได้ตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 ทักษะการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 2 ช่องทางการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 3 ความน่าเชื่อถือ และตัวชี้วัดที่ 4 ความชัดเจนในการสื่อสาร

3. การรู้ดิจิทัล (Digital literacy)

Hague และ Payton (2010) นำเสนอองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัล ไว้ว่า 1) ทักษะการทำงานในหน้าที่ (Functional Skill) 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 3) การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและการประเมินผล (Critical Thinking and Evaluation) 4) ความเข้าใจทางสังคมและวัฒนธรรม 5) การร่วมมือ (Collaboration) 6) ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล 7) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 8) ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์

Media Smarts (2015) อธิบายว่า การรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1) การใช้ (Use) หมายถึง ทักษะความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน 2) การเข้าใจ (Understand) หมายถึง ชุดของทักษะช่วยให้เกิดการคิดวิเคราะห์ ประเมิน สังเคราะห์ เข้าใจสื่อดิจิทัล 3) การสร้างสรรค์ (Create) หมายถึง ความสามารถในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย

Jenkins (2017) แบ่งองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ว่า 1) การใช้ (Use) คือ ทักษะรวมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย 2) การเข้าใจ (Understand) คือ ทักษะที่ช่วยในการคิด วิเคราะห์ ประเมิน สังเคราะห์ สื่อดิจิทัล ทำให้เข้าใจถึงบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ การพัฒนาทักษะการจัดการสารสนเทศและความรับผิดชอบต่อความเป็นเจ้าของ 3) การสร้างสรรค์ (Create) หมายถึง ทักษะการผลิตหรือสร้างเนื้อหาผ่านเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ การสื่อสารโดยใช้ความหมายหลากหลายของสื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือ และในปี 2015 ยังเพิ่มอีกทักษะคือ 4) การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

บงกช ทองเอี่ยม (2560) ได้กล่าวถึง การรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย 1) การสร้างสรรค์ ค้นหาวิธีการสื่อสาร และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจผ่านสื่อดิจิทัล สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายการแบ่งปันข้อมูลความรู้ผ่านสื่อสารสนเทศดิจิทัล สร้างสารสนเทศดิจิทัลที่สามารถสะท้อนกลับเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน 2) การใช้ ประกอบไปด้วย ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเลือกสื่อดิจิทัลสำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถปฏิบัติการกับเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ 3) ความเข้าใจ ประกอบด้วย คิดวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินสื่อดิจิทัลว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์สามารถนำมาใช้ต่อการศึกษา มารยาท และความรับผิดชอบต่อการสื่อสารผ่านดิจิทัล เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับสารสนเทศดิจิทัล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561) ได้กล่าวถึง การรู้ดิจิทัลคือ ทักษะการนำเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน หรือระบบงานในองค์กร ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่ต้องครอบคลุมในความสามารถ 4 มิติ คือ 1) การใช้ Use 2) เข้าใจ (Understand) 3) การสร้าง (create) 4) การเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีทักษะอีก 9 ด้าน คือ 1) การใช้งานคอมพิวเตอร์ 2) การใช้งานอินเทอร์เน็ต 3) การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย 4) การใช้โปรแกรมประมวลผล 5) การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ 6) การใช้โปรแกรมการนำเสนองาน 7) การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล 8) การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ 9) การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

ตาราง 5 สังเคราะห์ตัวชี้วัดการรู้ดิจิทัล

ตัวชี้วัดการรู้ดิจิทัล	Hague และ Payton (2010)	Hague และ Payton (2010)	Jenkins (2017)	บงกช ทองเยี่ยม (2560)	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561)	ความถี่
1. ทักษะการทำงานในหน้าที่	/					1
2. การสร้างสรรค์	/	/	/	/	/	5
3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการประเมินผล	/					1
4. ความเข้าใจทางสังคม และวัฒนธรรม	/					1
5. การร่วมมือ	/					1
6. ความสามารถในการค้นหาและเลือกข้อมูล	/					1
7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	/					1
8. ความปลอดภัยทางอิเล็กทรอนิกส์	/					1
9. การใช้		/	/	/	/	4

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวชี้วัดการรู้ดิจิทัล	Hague และ Payton (2010)	Hague และ Payton (2010)	Jenkins (2017)	บงกช ทองเอี่ยม (2560)	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561)	ความถี่
10. การเข้าใจ		/	/	/	/	4
11. การรู้เท่าทันสื่อ			/			1
12. การเข้าถึง					/	1

จากตาราง 5 ผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดการสื่อสารดิจิทัล พบว่า มีตัวชี้วัดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 12 ตัวชี้วัด แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ของตัวชี้วัด ที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นตัวชี้วัดในระดับสูง (ในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป) ได้ตัวชี้วัด จำนวน 3 ตัวชี้วัด ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 การสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้ และตัวชี้วัดที่ 3 การเข้าใจ

การพัฒนาศักยภาพ

1. ความหมายของการพัฒนาศักยภาพ

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการพัฒนาศักยภาพไว้ดังนี้

Nadler (1990) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การดำเนินการให้บุคลากรได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อที่จะได้นำความรู้มาปรับปรุงความสามารถในการทำงานให้ดีขึ้น

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2525) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาศักยภาพ หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ค่านิยม ความสามารถของบุคคล ตลอดจนการให้แนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขึ้นและส่งผลให้หน่วยงานมีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น

เกศินี หงส์นันทน์ (2531) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กรรมวิธีต่าง ๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมุ่งที่จะพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานไปในทางที่ถูกต้อง

दनัย เทียนพุดม (2537) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงออกของศักยภาพบุคคลในองค์การ การสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานการพัฒนาองค์การการออกแบบงานใหม่

วิโรจน์ สารรัตนะ (2548) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาที่มุ่งเน้นให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ จากกระบวนการทัศน์เก่าสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ เกิดการรับรู้และเข้าใจความแตกต่างระหว่างกระบวนการทัศน์ดังกล่าว ตลอดจนเกิดทัศนคติความเชื่อและค่านิยมที่จะนำไปสู่การประพฤติตามกรอบแนวคิดของกระบวนการทัศน์ใหม่

พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ (2554) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่นำมาฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติและค่านิยม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ที่จะนำเอาองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยีค่านิยม และวัฒนธรรมทางสังคมให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม

จากการศึกษาความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติและค่านิยม และนำความรู้มาปรับปรุงความสามารถในการทำงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. หลักการพัฒนาบุคลากร

มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้หลักการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

Charles (2013) ได้ให้เห็นว่า หลักการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 มีรากฐานมาจากการวิจัยของ McCall, Eichinger และ Lombardo ในช่วงปี 1990 ที่ศูนย์ความเป็นผู้นำสร้างสรรค์ (CCL) ในนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกาและตีพิมพ์ในปี 1996 ซึ่งเผยให้เห็นว่าบทเรียนที่ได้เรียนรู้ โดยผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพจากกรอบการพัฒนาสามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 (70) ประสบการณ์การเรียนรู้จากที่ทำงาน (Challenge assignment) การเรียนรู้และการพัฒนาผ่านงานแบบวันต่อวันกับความท้าทายและการปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 (20) การเรียนรู้ทางสังคม (Developmental relationship)

การเรียนรู้และการพัฒนาที่ผ่านคนอื่นการแลกเปลี่ยนความรู้

ส่วนที่ 3 (10) การเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม (Coursework and training)

หลักสูตรการพัฒนา หลักการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 สามารถใช้ได้ในทุกภาคและองค์กร โดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาดเนื่องจากลักษณะแบบองค์รวมและความคล่องตัวขององค์กร

ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ (2553) ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนามี 3 ประการ ได้แก่

1. การศึกษา (Education) เป็นการได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ทันที ถ้าผู้นำมีศักยภาพทางคณิตศาสตร์ ผู้นำจะมีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งจะสามารถช่วยผู้นำในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่องค์การเผชิญอยู่ได้ ส่วนระดับการศึกษาจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับการบริหารเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และสนับสนุนการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้นำในการประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านั้น

2. ประสบการณ์ (Experience) เป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาในอดีตจะมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ ผู้นำมีความเชื่อว่าการทำงานนั้นสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ เพราะมีประสบการณ์และการตัดสินใจจากการทำงานที่ผ่านมาแล้ว และประสบการณ์ที่มากขึ้นของผู้นำทำให้มีความสามารถมากขึ้น ดังนั้น ประสบการณ์ในงานจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้เกิดประสิทธิผลต่อภาวะผู้นำ ถ้าปราศจากประสบการณ์ ความรู้ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นทักษะได้ ประสบการณ์ยังช่วยสร้างทักษะได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบที่สำคัญของประสบการณ์ มีดังนี้

2.1 แหล่งประสบการณ์ (Sources of Experience) ที่สำคัญในการพัฒนาประสบการณ์การทำงานมี 2 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1 ความร่วมมือในงานจะสามารถช่วยบุคคลให้พัฒนาเป็นผู้นำได้อย่างมาก การสอนแนะโดยทันทีสามารถทำให้เกิดรูปแบบทั้งแง่บวกและแง่ลบแก่ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้ตามอาจสังเกตวิธีที่ผู้นำเผชิญปัญหาด้วยความรอบคอบในระหว่างการประชุมและผู้ตามจะใช้เทคนิคแบบเดียวกันเมื่อถึงความจำเป็นต้องเผชิญปัญหาเช่นเดียวกันภายในกลุ่มและสมมติว่าถ้าผู้นำใช้วิธีการรุนแรงในการแก้ปัญหา กลุ่มจะมีพฤติกรรมที่เป็นการต่อต้าน ซึ่งผู้ตามก็จะเรียนรู้วิธีที่จะไม่เผชิญหน้าอย่างรุนแรงกับตัวแทนสมาชิกของฝ่ายบริหารระดับสูงและคณะผู้ร่วมทำงาน ซึ่งจะสามารถช่วยให้ผู้ตามได้รับผลประโยชน์จากการทำงาน โดยได้รับแนวทางที่ถูกและรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่ผิดพลาด และทำให้ผู้ตามเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี เช่น การพิจารณาว่าการยกย่องแบบใดที่ดีที่สุดที่สามารถมี อิทธิพลต่อผู้อื่น เป็นต้น

2.1.2 ลักษณะของงาน (Task Characteristic) งานที่สัมพันธ์กับการบริหารสามารถช่วยในการพัฒนาภาวะผู้นำได้ เพราะลักษณะบทบาทของผู้นำจะเป็นสิ่งที่

ประสิทธิผล และสามารถทำให้ผู้นำสามารถปัญหาได้โดยการใช้วิธีการใหม่ ๆ งานที่ทำให้เกิดการพัฒนาได้ดีที่สุด คือ งานที่มีความซับซ้อนและมีปัญหา เช่น การเริ่มต้นกิจกรรมใหม่ ๆ สำหรับองค์กร หรือการสร้างเครือข่ายตัวแทนจะสามารถสร้างประสบการณ์จากลักษณะของงานได้

จากการศึกษาหลักการพัฒนาศักยภาพจากนักวิชาการต่าง ๆ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยยึดกรอบการพัฒนาบุคลากรตาม กรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรและโปรแกรม

3. วิธีการเสริมสร้างพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนาศักยภาพซึ่งจะสามารถทำให้การพัฒนานั้นสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอนำเสนอวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

สมเดช สีแสง (2543) กำหนดวิธีเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพไว้หลายวิธี ดังนี้

1. การฝึกอบรม
2. การส่งบุคลากรไปศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงาน
3. การพัฒนาบุคคลโดยกระบวนการปฏิบัติงาน
4. การพัฒนาด้วยตนเอง
5. การพัฒนาทีมงานหรือการพัฒนาองค์กร

เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา (2544) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลประกอบด้วย 3 วิธี

1. การพัฒนาตนเอง เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ไม่ว่าจากการศึกษาหรือการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการนำเอาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ทักษะทัศนคติ ตลอดจนแนวความคิดที่พึงได้รับความรู้ใหม่ไปประยุกต์ใช้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน การดำรงชีพอยู่ในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

2. การศึกษา เป็นกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายในการที่จะเสริมสร้างความรู้ ความชำนาญ ค่านิยม ศีลธรรม และความเข้าใจที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาศาสนาสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและทำประโยชน์แก่สังคมได้ แต่สำหรับผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้ว การศึกษา หมายถึง กิจกรรมด้านการพัฒนาคนที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน

3. การฝึกอบรม การฝึกอบรมเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาศักยภาพที่หน่วยงานทุกหน่วยให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคลากรซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี การฝึกอบรมเป็นการเสริมสร้างความรู้ความสามารถให้กับบุคคลในการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดียิ่งขึ้น

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550) ได้สรุปการพัฒนาภาวะผู้นำว่า การพัฒนาการเป็นผู้นำจะต้องก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งสอง คือ 1) หลักการหรือทฤษฎี 2) อบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง และสามารถในปฏิบัติได้ทันทีตามหลักสูตรอบรมที่สร้างขึ้น 3) ประสบการณ์หรือการปฏิบัติการที่จะมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนอื่น แล้วจึงถ่ายโยงมาเป็นประสบการณ์ของตนเอง

ตาราง 6 การสังเคราะห์กระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

กระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	สมเดช สีแสง (2543)	เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา (2544)	เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550)	ความถี่
1. การฝึกอบรม	/	/	/	3
2. การศึกษาดูงาน	/	/		2
3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน	/		/	2
4. การพัฒนาด้วยตนเอง	/	/		2
5. การพัฒนาทีมงานหรือการพัฒนาองค์กร	/			1
6. หลักการหรือทฤษฎี			/	1

จากตาราง 6 เมื่อนำแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่ได้จาก การศึกษาเอกสารของนักวิชาการนำมาสังเคราะห์ โดยมีวิธีการพิจารณาจากกระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่นักวิชาการได้กล่าวถึง พบว่า มีหลายกระบวนการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่สูง ในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป และเป็นองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกับ วิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ไว้ 3 วิธี ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 4) การพัฒนาด้วยตนเอง

โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม

1. ความหมายของโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของโปรแกรม ดังนี้

Barr และ Keating (1990) กล่าวว่า โปรแกรมมีความหมายได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ

1. โปรแกรม หมายถึง หน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล
2. โปรแกรม หมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ
3. โปรแกรม หมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายโดยเฉพาะ

Chen (1990) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีโปรแกรมว่า เป็นการกำหนดถึงสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์ ผลกระทบสำคัญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและเงื่อนไขที่จะทำให้เป้าหมายหรือผลกระทบเหล่านี้เกิดขึ้นได้ ทฤษฎีโปรแกรมประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ระบุถึงโครงสร้างของโปรแกรมที่ควรจะเป็น ประกอบด้วย การจัดกระทำ (Treatments) ผลลัพธ์ (Outcomes) และกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ (Implementation Processes) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคุณค่าของโปรแกรมส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Normative Theory” ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ระบุถึงกลไกเชิงสาเหตุที่เชื่อมต่อการสัมพันธ์ระหว่างการจัดกระทำของโปรแกรม กระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติและผลลัพธ์ส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Causative Theory” โดยที่ Normative Theory จะให้การชี้แนะเกี่ยวกับเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่จะต้องตรวจสอบหรือติดตาม และการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกระทำส่วน Causative Theory จะระบุถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการทำงานของโปรแกรมภายใต้สภาพการณ์ที่กำหนดและผลที่จะเกิดขึ้นจากโปรแกรม

Boone (1992) ให้ความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง ผลของความร่วมมือระหว่างผู้เข้าร่วมโปรแกรมกับผู้พัฒนาโปรแกรมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การสร้างแผนการจัดกิจกรรม การปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์ การประเมินผล การรายงานและความรับผิดชอบต่อโปรแกรม

Rogers (2000) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีโปรแกรม เป็นการสร้างโมเดลที่เป็นไปได้เกี่ยวกับโปรแกรมถูกคาดหวังว่าจะทำงานอย่างไรเพื่อที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งนักประเมินจะใช้ทฤษฎีนี้เป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินและใช้เป็นมาตรฐาน (Benchmark) ในการตัดสินประสิทธิผลของโครงการ

สุวิมล ว่องวาณิช (2544) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครู หมายถึง ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู

อุณา นพคุณ (2546) โปรแกรม คือ งานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการจะมีลักษณะที่เป็นงานเฉพาะกิจตามความจำเป็นในสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แต่หากโครงการมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่ยาวนาน โครงการก็จะกลายเป็นโปรแกรม ดังนั้น ระยะเวลาจึงจำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีการพัฒนากับการประเมินผล

ปริญญญา มีสุข (2552) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพของครู หมายถึง ระบบแผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยเหลือครูให้ทำกิจกรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยทุกกิจกรรมล้วนมีทางแนวทางเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู

จากการศึกษาความหมายของโปรแกรม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า โปรแกรม หมายถึง รูปแบบกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จภายใต้ความต้องการของแต่ละบุคคล

2. องค์ประกอบของโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม ดังนี้

Barr และ Keating (1990) ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม 5 องค์ประกอบ เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment) 1. ประเมินความต้องการของนิสิตนักศึกษา 2. ประเมินสิ่งแวดล้อมสถาบัน 3. ประเมินทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร เงิน และทรัพยากรทางกายภาพ

ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning) 1. การพัฒนาที่วางแผน 2. กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการประเมินผล 3. เลือกวิธีปฏิบัติ 4. ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 5. กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้ 6. กำหนดเวลาสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation) 1. กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะความสามารถและงานที่ต้องทำ 2. ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ 3. ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง

Caffarella (2002) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบในการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ มีลักษณะดังนี้ การจัดพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน การกำหนดแนวคิดโปรแกรม การค้นหาและจัดลำดับความสำคัญของแนวคิดโปรแกรม การพัฒนา วัตถุประสงค์ของโปรแกรม การเตรียมถ่ายโอนการเรียนรู้ การสร้างแผนการประเมินผล การพิจารณา รูปแบบตารางเวลา และความต้องการของเจ้าหน้าที่ การเตรียมแผนด้านงบประมาณ และการตลาด การออกแบบแผนการสอน การประสานงานด้านสิ่งสนับสนุนและพร้อมรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และการสื่อสารคุณค่าของโครงการ

นฤมล มณีงาม (2547) ได้สรุปองค์ประกอบของโปรแกรมที่สมบูรณ์ มีดังนี้

- 1) หลักการของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) ลักษณะของโปรแกรม 4) คุณสมบัติของผู้ใช้โปรแกรมและกลุ่มเป้าหมาย 5) เอกสารที่ใช้ในโปรแกรม 6) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 7) การประเมินผล

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูผู้นำการจัดการ เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ โครงสร้าง การวัดและประเมินผลโปรแกรม

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมที่มีความสำคัญและ มีความจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของโปรแกรม เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

ตาราง 7 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบของโปรแกรม	Barr and Keating (1990)	Caffarella (2002)	นฤมล มณีงาม (2547)	ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553)	สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554)	ความถี่
1. หลักการ	/	/	/	/		4
2. วัตถุประสงค์	/	/	/	/	/	6

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบของโปรแกรม	Barr and Keating (1990)	Caffarella (2002)	นิตมล มณีงาม (2547)	ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553)	สัจฉรินทร์ จุลสุวรรณ (2554)	ความถี่
3. วิธีการพัฒนา	/	/	/	/		4
4. เนื้อหา		/	/	/	/	4
5. การจัดการเรียนรู้		/	/		/	3
6. การวัดและประเมินผล	/	/	/	/	/	6
7. วิสัยทัศน์	/			/		2
8. โครงสร้าง				/		1

จากตาราง 7 เมื่อนำองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ นำมาสังเคราะห์โดยมีวิธีการพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึง พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 7 องค์ประกอบ แต่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่สูงในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป และเป็นองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของโปรแกรม เพื่อกำหนดเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล

3. การพัฒนาโปรแกรม

Styles (1990) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) ประกอบด้วย

1. การประเมินความต้องการ (Needs Assessment)
2. ตั้งวัตถุประสงค์ (Goal Setting)
3. การวางแผนตั้งทีมงาน (Planning Team)
4. การพัฒนาบุคลากร (Staff Development)

5. การประเมินผล (Evaluation)
6. วิธีลงมือปฏิบัติ (Modes of Implementation)
7. การจัดการทรัพยากร (Resource Management)
8. การประเมินสิ่งแวดล้อม (Environment Assessment)

Berman และ Mclaughlin (1977) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผู้เรียน
2. การตั้งเป้าหมายและจุดประสงค์การสอน
3. การวิเคราะห์งาน
4. การเลือกและใช้กลยุทธ์การสอนรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์
5. การประเมินผลโปรแกรม

Houle (1996) ได้นำเสนอการวางโปรแกรมการพัฒนาศักยภาพไว้ในหนังสือการออกแบบการศึกษา (The Design of Education) ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำมาใช้

ขั้นตอนที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์และการปรับให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากรผู้นำ วิธีการ ตาราง กำหนดการลำดับเรื่อง การเสริมแรงทางสังคม การทำให้อยู่ในรูปปัจเจกบุคคล บทบาทและความสัมพันธ์ เกณฑ์ทางด้านประเมินผล และความชัดเจนของการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิตที่ใหญ่กว่าทั้งด้านการแนะนำผู้เรียน รูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้เรียน งบประมาณ การเงินที่สนับสนุน และการตีความหมาย

ขั้นตอนที่ 6 นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์กร ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์กร

ขั้นตอนที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตามกระบวนการของโปรแกรม

Caffarella (2002) ได้นำเสนอการวางแผนโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน
- ขั้นที่ 2 การระบุแนวความคิดของโปรแกรม
- ขั้นที่ 3 การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม

ขั้นที่ 4 การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การสร้างแผนการประเมินผลการกำหนดรูปแบบตารางเวลาและ

ความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่

ขั้นที่ 7 การออกแบบแผนการสอน

ขั้นที่ 8 การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 9 การศึกษาคุณค่าของโปรแกรม

สมคิด บางโม (2558) ได้เสนอโปรแกรมพัฒนาบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงาน ให้พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการ ฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม

2. การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม เมื่อหาความจำเป็นในการฝึกอบรมได้แล้วว่า จำเป็นต้องจัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่ใคร เรื่องใด ขั้นตอนต่อมาจะต้องสร้างหลักสูตรในการฝึกอบรม ขั้นหลักสูตรในการฝึกอบรมต้องให้เหมาะสมต่อปัญหาขององค์กรและหน่วยงาน ซึ่งส่วนประกอบหลักของหลักสูตรฝึกอบรม ควรมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ชื่อหลักสูตร

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.3 ระยะเวลาฝึกอบรม

2.4 หัวข้อวิชาพร้อมกำหนดจำนวนชั่วโมง

2.5 คำอธิบายรายวิชาพอสังเขป

2.6 เทคนิคการฝึกอบรม

2.7 วิธีประเมินผล

3. การออกแบบโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะต้องเขียนเป็นโครงการอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

4. การดำเนินการฝึกอบรม เป็นการนำโครงการที่ได้รับการอนุมัติมาดำเนินการ ฝึกอบรม ซึ่งจะต้องบริหารโครงการเป็น 3 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการก่อนฝึกอบรม 2) ระยะฝึกอบรม 3) ระยะหลังการฝึกอบรม

5. การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นการวัดและประเมินว่าการอบรมเป็นไปตามที่กำหนดไว้และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

สรุปได้ว่า การพัฒนาโปรแกรม หมายถึง การนำรูปแบบการปฏิบัติการมาพัฒนาบุคลากร และองค์กร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

กลุ่มเป้าหมาย ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานในองค์กร โดยการศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการพัฒนาโปรแกรม ได้ดังตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม

องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม	Berman and Mclaughlin (1977)	Styles (1990)	Houle (1996)	Caffarella (2002)	สมิตติ บำรุง (2558)	ความถี่
1. การสำรวจความต้องการ	/	/			/	3
2. กำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์	/	/	/	/		4
3. การพัฒนาบุคลากร		/				1
4. การวางแผนออกแบบโปรแกรม	/	/	/	/	/	5
5. การใช้โปรแกรม		/	/			2
6. การจัดการทรัพยากร		/	/			2
7. การประเมินสิ่งแวดล้อม		/				1
8. การวิเคราะห์งาน	/					1
9. การเลือกและใช้กลยุทธ์การสอนรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์	/					1
10. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม			/			1
11. การตัดสินใจนำไปใช้			/			1
12. การประเมินผลโปรแกรม	/	/	/	/	/	5
13. การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม				/		1
14. การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้				/		1
15. การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง				/		1
16. การศึกษาคุณค่าของโปรแกรม				/		1
17. การดำเนินการฝึกอบรม					/	1

จากตาราง 8 การสังเคราะห์การพัฒนาโปรแกรม สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาโปรแกรม มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การสำรวจความต้องการ 2) กำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ 3) การวางแผน ออกแบบโปรแกรม 4) การประเมินผลโปรแกรม

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1. สภาพทั่วไป

1.1 บริบทพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่โรงเรียน โคกกะเทียมวิทยาลัย ตำบล เขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีพื้นที่ความรับผิดชอบดูแล ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและให้บริการทางการศึกษาครอบคลุม 11 อำเภอ มีเนื้อที่ประมาณ 6,641.859 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 3,874,846 ไร่ ประกอบด้วย 1. อำเภอเมืองลพบุรี 2. อำเภอโคกเจริญ 3. อำเภอโคกสำโรง 4. อำเภอชัยบาดาล 5. อำเภอลำสัง 6. อำเภอลำลูกเกด 7. อำเภอบ้านหมี่ 8. อำเภอพัฒนานิคม 9. อำเภอลำสนธิ 10. อำเภอสระโบสถ์ 11. อำเภอหนองม่วง

1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา (ข้อมูล ณ 10 พ.ย. 2565)

ตาราง 9 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขนาดโรงเรียน	ครูและบุคลากรทางการศึกษา		รวม
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ใหญ่พิเศษ	15	411	426
ใหญ่	12	238	250
กลาง	20	295	315
เล็ก	11	197	208
รวม	58	1,141	1,199

ตาราง 10 แสดงขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน				
ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวมทั้งหมด
3	3	8	11	25

ที่มา : สารสนเทศทางการศึกษา ปี 2565 : กลุ่มนโยบายและแผน สพม.ลพบุรี

2. ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีเป็นหน่วยงาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานบริหารและการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 25 โรงเรียน มีนักเรียน รวมทั้งสิ้น 21,690 คน ในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จัดให้มีแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม/ หน่วยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรคุณภาพ วิถีใหม่ สู่มาตรฐานสากลอย่างยั่งยืน”

2.2 พันธกิจ (Mission)

2.2.1 เพิ่มความปลอดภัย สร้างโอกาส และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.2.2 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21

2.2.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะและมาตรฐานทางวิชาชีพและเป็นแบบอย่างด้านนวัตกรรมทางการศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพและองค์กรเครือข่ายมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรทันสมัย
ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารจัดการ น้อมนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง และพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 ตามบริบทพื้นที่

2.3 เป้าประสงค์ (Goals)

2.3.1 ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ
สามารถดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข

2.3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพ สมรรถนะสูงตามมาตรฐานทาง
วิชาชีพ และเป็นแบบอย่างด้านนวัตกรรมทางการศึกษาในยุคดิจิทัล

2.3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่
ทันสมัย และมีคุณภาพ

2.4 กลยุทธ์ (Strategic Issues)

2.4.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา ให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2.4.2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคน

2.4.3 ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ

ที่ 21

2.4.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะและมาตรฐานทาง
วิชาชีพและเป็นแบบอย่างด้านนวัตกรรมทางการศึกษาในยุคดิจิทัล

2.4.5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นการบริหารยุคใหม่

2.5 ค่านิยมองค์กร (STI : Core Value)

“ONE TEAM LOPBURI TO QUALITY ORGANIZATION”

3. การกิจและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลง
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2564 เผยแพร่ใน
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38 ง ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 มีผลบังคับใช้
ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีดังนี้

3.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ความต้องการของท้องถิ่น

3.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานใน
เขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ
ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

3.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่
การศึกษา

3.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

3.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม
สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

3.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

3.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษา

3.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ
คณะทำงานด้านการศึกษา

3.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ
เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.12 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่
ได้รับมอบหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชัยญภาภัก ไยดี (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้าน
เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยมี
ความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับ

ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 3.1) ด้านความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา และส่งเสริมการระดมทุน 3.2) ด้านพัฒนาการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานมืออาชีพ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร 3.4) ด้านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องใช้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือโดยเชิญทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจ กำหนดยุทธศาสตร์วางแผนในการพัฒนา สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และองค์ความรู้ร่วมกัน และควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บและดูแลระบบข้อมูลให้สามารถเรียกใช้ได้สะดวก และ 3.5) ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้บริหารควรมีแนวปฏิบัติการใช้เทคโนโลยี สำหรับผู้เรียนอย่างชัดเจนและมีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และมีเครื่องมือดิจิทัลที่เพียงพอต่อ การใช้งานของนักเรียน

วาสนา พลชาย (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 360 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเคร์จีซีและมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู 66 เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาในวิชาชีพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ด้านการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือทางดิจิทัลด้านโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุษญา โกมลวานิช (2563) ได้วิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นการวิจัยเอกสารดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล จำนวน 10 แหล่ง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) ยืนยันองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลตามกรอบที่ได้สังเคราะห์จากเอกสาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การสื่อสารดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล 2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ กำหนดนโยบายดิจิทัลร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และมีจริยบรรณ และ 3) การรู้ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแบ่งปันข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสื่อดิจิทัลมาบูรณาการการเรียนรู้

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นการวิจัยเอกสารดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล จำนวน 10 แหล่ง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลจากแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) ยืนยันองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลตามกรอบที่ได้สังเคราะห์จากเอกสาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในการประเมินเพื่อยืนยันองค์ประกอบ โดยเป็นแบบประเมินแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิดเพื่อเสนอแนะแนวคิดเพิ่มเติมเพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

เขต 4 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การเป็น พลเมืองดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การรู้ และใช้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัลและจริยธรรมในการใช้ดิจิทัล 2) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการเทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล และ 3) วิสัยทัศน์ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งดิจิทัล การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริม การพัฒนาและสร้างนวัตกรรม

สุพัตรา สุวรรณชัยรบ (2564) ได้วิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษา สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด และ 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด การดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 214 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบยืนยันโปรแกรม จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าดัชนีความต้องการ จำเป็น (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.78) เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การรู้ดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการสื่อสารดิจิทัล สภาพที่พึงประสงค์ทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.49) เรียงลำดับ จากมากไปน้อยดังนี้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล การรู้ดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และ การสื่อสารดิจิทัล 2. โปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด องค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) โครงสร้างขอบข่ายเนื้อหา ประกอบด้วย 4 Module ดังนี้ Module 1 การสื่อสารดิจิทัล Module 2 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 3 การรู้ดิจิทัล Module 4 การสร้าง วัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล 4) วิธีการพัฒนา 5) สื่อ และ 6) การวัดและการประเมินผล ความเหมาะสม

และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.50)

ไววิทย มุลทรัพย์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย การวิจัยครั้งนี้
มีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย
2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย การดำเนินการวิจัยมีลักษณะเป็นการวิจัยแบบวิธีผสม แบ่งออกเป็น
2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย จำนวน 369 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และใช้ขนาดของ
สถานศึกษาเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 การพัฒนา
โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน
และครูหัวหน้ากลุ่มสาระหรือครูหัวหน้าฝ่ายงาน 1 คน จากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติ ที่ดีใช้วิธีการเลือก
แบบเจาะจงจาก 3 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของโปรแกรมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNImodified) ผลการวิจัย
พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ
ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้และใช้ดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการสื่อสารและ
จริยธรรมดิจิทัล ตามลำดับ 2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพหุวิสัย ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์
3) เนื้อหาแบ่ง ออกเป็น 3 Module ได้แก่ Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 2 การรู้และ
ใช้ดิจิทัล Module 3 การสื่อสารและจริยธรรมดิจิทัล 4) หลักการพัฒนาแบบ 70-20-10 วิธีพัฒนา

ประกอบด้วย การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติงานจริง และการศึกษาด้วยตนเอง

5) การประเมินผลโปรแกรม ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Vlok (2012) ได้ศึกษาเรื่ององค์กรในแอฟริกาใต้การประชุมนานาชาติ เรื่อง ความเป็นผู้นำเทคโนโลยีและการจัดการนวัตกรรม พบว่า นวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรและบุคคล มีลักษณะที่ซับซ้อนและท้าทายมากขึ้น ผู้นำที่รับผิดชอบด้านนวัตกรรมจะต้องมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้นำหลาย ๆ คนยอมรับว่าไม่แน่ใจว่าการปฏิบัติของพวกเขาจะประสบความสำเร็จ เพราะความสามารถในการเป็นผู้นำนวัตกรรมนั้นอาจแตกต่างกัน การวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมจะปรากฏขึ้นถูกจำกัดและแยกส่วนด้วยหลักฐานเพียงเล็กน้อยขององค์ความรู้ที่สะสมและสอดคล้องกันที่เกิดขึ้นใหม่ ในขณะที่การมีส่วนร่วมกับองค์ความรู้นั้นเพิ่มมากขึ้นและดูเหมือนจะมีกฎเกณฑ์เฉพาะองค์ประกอบมากกว่าการตรวจสอบที่ครอบคลุมหรือเป็นระบบเกี่ยวกับความสามารถในการประเมินที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จ ผลลัพธ์ที่ได้ คือ นักยุทธศาสตร์หรือผู้กำหนดทิศทางเป็นผู้นำด้านความคิด ส่งเสริมให้เกิดความคิดที่แตกต่างกัน เป็นผู้ที่กำหนดและจัดลำดับความสำคัญ ปัญหาเชิงกลยุทธ์สามารถสร้างภาพแห่งอนาคตและสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่น ๆ และนำพาพวกเขาไปสู่อนาคตผู้นำต้องมีความมั่นใจและกล้าเผชิญ

Hamzah, Juraime และ Mansor (2016) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อระบุระดับของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศมาเลเซีย 2) เพื่อตรวจสอบแนวทางการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำเชิงเทคโนโลยีและการบริหารจัดการหลักสูตรที่แตกต่างกันตามที่ตั้งของโรงเรียน และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับความสามารถของการบริหารจัดการหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในประเทศมาเลเซียมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับที่สูงมาก ผลจากการวิเคราะห์ค่า t-test พบว่า การปฏิบัติตนด้านความเป็นผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในเขตเมืองนั้นสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบท แต่ความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท อยู่ในระดับเดียวกัน

Akcil Umut และคณะ (2017) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบภาวะผู้นำแบบเปิดทางด้านเทคโนโลยีในการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปิด การเป็นพลเมืองดิจิทัล การยอมรับเทคโนโลยี และการรับรู้

ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับเทคโนโลยีและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีนั้นมีอิทธิพลทางบวกต่อการเป็นพลเมืองดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและความเป็นพลเมืองดิจิทัล มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการเป็นผู้นำแบบเปิด

Thannimalai และ Raman (2018) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการบูรณาการเทคโนโลยีในห้องเรียนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ NETS-A จำนวน 5 ด้าน เพื่อวัดระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ได้แก่ ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติวิชาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ NETS-A จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับสูง และพบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่สำคัญกับการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดภาวะผู้นำยุค แนวคิดผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรม และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อนำมาเป็นกรอบในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

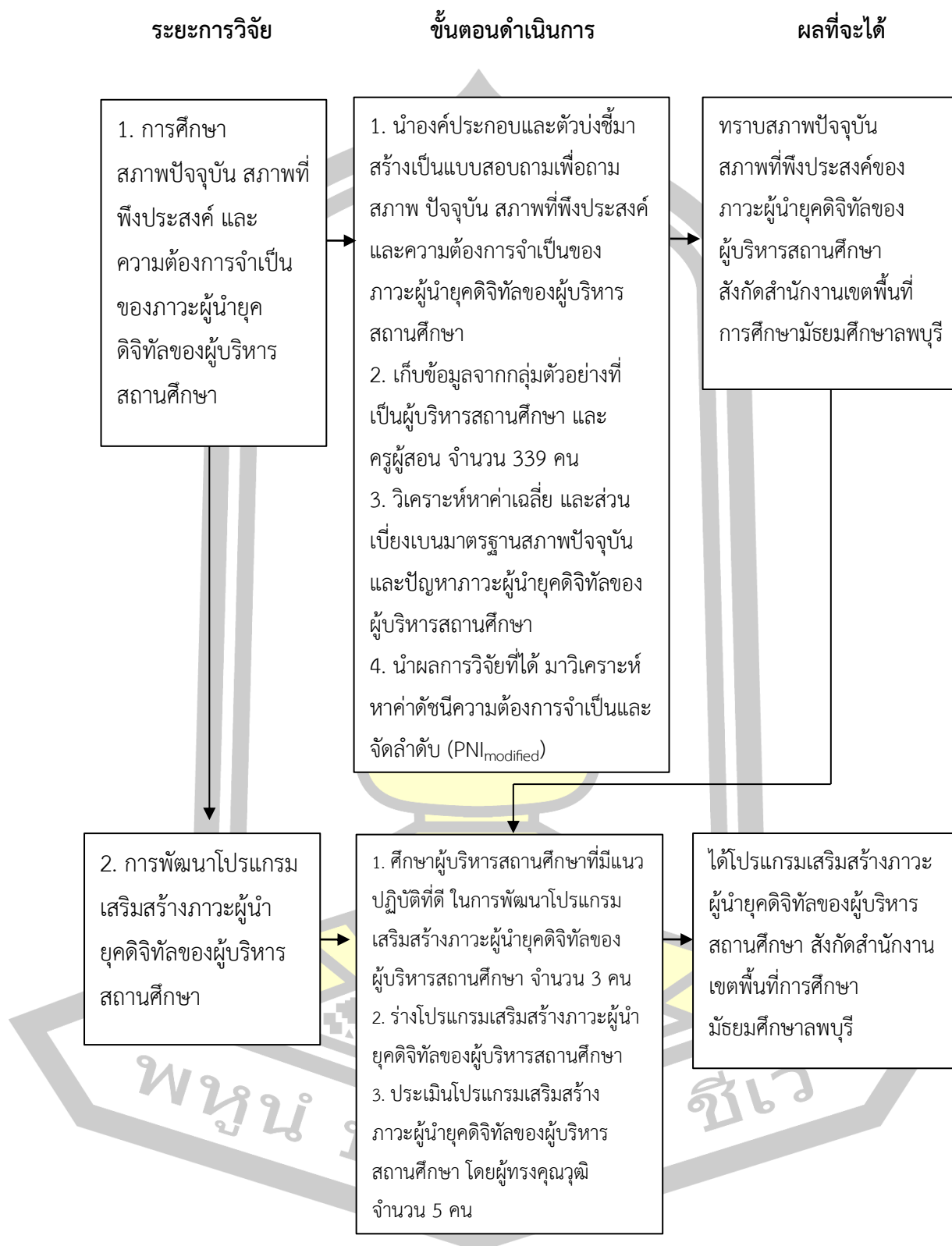
การวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้แสดงดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1.3 ประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ทดลองใช้

1.5 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 339 คน

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1.7 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความจำเป็น (Priority Need Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น และนำผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,141 คน รวม จำนวน 1,199 คน จากจำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 288 คน รวม 339 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling technique) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่เปิดตาราง โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

2.2.1 ใช้จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละขนาดเป็นหน่วยการสุ่ม ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2.2 จากขนาดโรงเรียนที่สุ่มได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 51 คน และครูผู้สอน 288 คน

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ดังตาราง 11

ตาราง 11 รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ใหญ่พิเศษ	13	104	117
ใหญ่	11	60	71
กลาง	17	74	91
เล็ก	10	50	60
รวม	51	288	339

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Type) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

3.2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ โดยใช้เกณฑ์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50–1.00

3.2.2 ร่างแบบสอบถาม โดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
- 2) สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หรือการวัดผลการศึกษา หรือวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หรือการบริหารการศึกษา
- 3) มีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย การวัดผล การประเมินผล ด้านการศึกษา
- 4) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ของหน่วยงานการศึกษา หรือ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

4.1) อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก (กศ.ด.) สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำ

4.2) นางสาวสุนทรี จันทรสำราญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ (ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

4.3) นางพรรณพร โพธิจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกตูมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

4.4) นางวรรณ เวียงแก้ว วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนพระนารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

4.5) นางวนิดา เขจรักษ์ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินตั้งหนองอีเล้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก (ปร.ด) สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา นำมาหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Consistency) ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) ผู้บริหารและครูที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.2.7 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ตามวิธี Item Total Correlation และเลือกข้อคำถามที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.602 ถึง 0.953 มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจตั้งแต่ 0.524 ถึง 0.889 มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

3.2.8 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-Efficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.797 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.613

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้ผู้บริหาร สถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและซองจดหมายติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทางไปรษณีย์และผู้วิจัยติดตามแบบสอบถาม ที่ยังไม่ได้รับคืนด้วยตนเอง

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนต่อไปนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ป้อนคะแนนเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และแปลความค่าเฉลี่ยโดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51 – 5.00 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.2 หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความจำเป็น (Priority Need Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการ
จำเป็น โดยการคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

(I = สภาพที่พึงประสงค์ ; D = สภาพปัจจุบัน)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จำนวน 3 คน
ด้วยการสัมภาษณ์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ดังนี้

1.1.1 นายธรรมวิทย์ ธรรมพิธี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.)
สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS)
ระดับชาติ ครั้งที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2559 รางวัลผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับ
มัธยมศึกษาขนาดกลาง ด้านบริหารจัดการ

1.1.2 นายวีระวัฒน์ วัฒนา ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระนารายณ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.)
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น
สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย และรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น
“ดาวพลุห่มสปี”

1.1.3 นายภัทรพล สุล้ำนิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หนองแค
“สรกิจพิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท

(กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ประจำปี 256 6สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

โดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ด้านการบริหารจัดการยอดเยี่ยมระดับภาค ขึ้นไป

2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการบริหารสถานศึกษา

3. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1.2 ร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 คน

1.3 นำโปรแกรมที่ร่างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโปรแกรม และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 นำโปรแกรมที่ร่างขึ้นเสนอต่อคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1.4.1 จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลด้านการวิจัยทางการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.4.2 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา วุฒิศึกษา ระดับปริญญาเอก (คต.) ครุศาสตร์ สาขาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

2) นายศุภศิษฐ์ นุ่มฤทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาวะผู้นำ

3) นายธีรพงษ์ ภูธร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิศึกษา ระดับปริญญาโท (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4) ว่าที่ร้อยตรีเสน่ห์ เอื้อสกุล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.)
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

5) นายภูมิศักดิ์ แสนกันยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเด็จพิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.)
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือการวิจัยการศึกษาและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
ความเหมาะสมของปริมาณความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสัมภาษณ์แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. ดำเนินการจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
5. สร้างคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3.2 แบบประเมินเพื่อยืนยันการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบประเมินการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา
โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการต่าง ๆ
เกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

2. สร้างแบบประเมินโดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท ครอบคลุมการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
ความครอบคลุมของข้อคำถามความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามความชัดเจนของภาษาและ
รูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. ดำเนินการจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จำนวน 3 คน

4.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำส่งถึง
ผู้ทรงคุณวุฒิในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประเมินการพัฒนาโปรแกรม
เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลพบุรี

4.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ทำการเก็บรวบรวม
ข้อมูล โดยการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

4.2.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอรายงาน
ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สรุปผลการประเมิน ตามลำดับต่อไป

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยทำการสังเคราะห์ข้อมูล
ที่ได้จากการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

5.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ตรวจสอบแบบประเมินพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของ
แบบประเมิน ที่ได้รับกลับคืนมา

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม
เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลพบุรี โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ

แปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ สมนึก ภัททิยธนี (2546) ตามรายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified})

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

6.2. การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs

Index : PNI_{modified})

6.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของ
ข้อคำถามและความมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงของข้อคำถาม IOC (Index of Item-Objective
Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.3.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละคู่

6.3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	K	แทน	จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือวัด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	สภาพปัจจุบัน
I	แทน	สภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ตาราง 12 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	51	15.04
1.2 ครู	288	84.96
รวม	339	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ใหญ่พิเศษ	117	34.51
2.2 ใหญ่	71	20.95
2.3 กลาง	91	26.84
2.4 เล็ก	60	17.70
รวม	339	100.00

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 84.96 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.04 และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 34.51 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.95 และโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำ
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
ปรากฏดังตาราง 13 -16

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวม

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	3.92	0.806	มาก	4.67	0.619	มากที่สุด
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.19	0.758	มาก	4.78	0.615	มากที่สุด
3. ด้านการรู้ดิจิทัล	4.06	0.824	มาก	4.76	0.610	มากที่สุด
โดยรวม	4.06	0.796	มาก	4.74	0.615	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า
สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย
แต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการมี
วิสัยทัศน์ดิจิทัล

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล จำแนกรายข้อ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์	3.92	0.818	มาก	4.65	0.650	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ วิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับมือเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง	3.90	0.864	มาก	4.64	0.676	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.17	0.628	มาก	4.714	0.628	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล	4.32	0.714	มาก	4.68	0.590	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ	3.67	0.787	มาก	4.68	0.610	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล	3.93	0.775	มาก	4.63	0.628	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.76	0.853	มาก	4.70	0.574	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร	3.78	0.879	มาก	4.69	0.587	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับความเสี่ยงและกล้าเผชิญกับปัญหา โดยมีการประเมินความเป็นไปได้เป็นอย่างดีแล้ว	3.83	0.862	มาก	4.64	0.663	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร	3.90	0.875	มาก	4.71	0.582	มากที่สุด
โดยรวม	3.92	0.806	มาก	4.67	0.619	มากที่สุด

จากตาราง 14 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 10. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร 7. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา

พูน ปณ จิต ชเว

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล จำแนกรายข้อ

ด้านการสื่อสารดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้ เกิดความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน	4.19	0.684	มาก	4.71	0.596	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและ ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	4.47	0.602	มาก	4.77	0.716	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทาง อารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร	3.87	0.843	มาก	4.80	0.635	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสาร ทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการ สื่อสาร	3.97	0.910	มาก	4.84	0.553	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านช่องทางการ สื่อสารที่หลากหลาย	3.95	0.841	มาก	4.76	0.612	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะ การนำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ องค์กร	4.22	0.791	มาก	4.78	0.621	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูล ข่าวสารในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ	4.45	0.679	มาก	4.82	0.524	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนใน การสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานภายในองค์กร	4.50	0.603	มากที่สุด	4.79	0.687	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการสื่อสารดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร	4.40	0.725	มาก	4.78	0.583	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน	3.84	0.903	มาก	4.77	0.622	มากที่สุด
โดยรวม	4.19	0.758	มาก	4.78	0.615	มากที่สุด

จากตาราง 15 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร 2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น 7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสารในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร 7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสารในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ 3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล จำแนกรายข้อ

ด้านการรู้ดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการ สร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.46	0.881	ปานกลาง	4.81	0.536	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและ เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย	3.84	0.895	มาก	4.71	0.597	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว	3.88	0.880	มาก	4.77	0.532	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ	4.33	0.760	มาก	4.79	0.537	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูล นั้นได้	4.39	0.731	มาก	4.82	0.576	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทของ สังคม รู้เท่าทันสื่อ และการเปลี่ยนแปลง ของโลกดิจิทัล	4.18	0.791	มาก	4.78	0.645	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจ กฎหมาย และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่าง ปลอดภัย	4.24	0.756	มาก	4.80	0.568	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.41	0.718	มาก	4.77	0.617	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการรู้ดิจิทัล	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.953	มาก	4.63	0.889	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล	3.99	0.877	มาก	4.78	0.605	มากที่สุด
โดยรวม	4.06	0.824	มาก	4.76	0.610	มากที่สุด

จากตาราง 16 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 8. ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 5. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ 7. ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจกฎหมาย และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ปรากฏผลดังตาราง 17-20

ตาราง 17 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	3.92	4.67	0.191	1
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.19	4.78	0.141	3
3. ด้านการรู้ดิจิทัล	4.06	4.76	0.172	2

จากตาราง 17 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีโดยรวม เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ลำดับที่ 2 ด้านการรู้ดิจิทัล ลำดับที่ 3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล

ตาราง 18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์	3.92	4.65	0.186	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ วิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับมือเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง	3.90	4.64	0.190	6

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.17	4.714	0.130	9
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่ วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล	4.32	4.68	0.083	10
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ	3.67	4.68	0.275	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและ การประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตาม วิสัยทัศน์ดิจิทัล	3.93	4.63	0.178	8
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และ ความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.76	4.70	0.250	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับ สมาชิกทุกคนในองค์กร	3.78	4.69	0.241	3
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับ ความเสี่ยงและกล้าเผชิญกับปัญหา โดยมีการ ประเมินความเป็นไปได้เป็นอย่างดีแล้ว	3.83	4.64	0.211	4
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ สมาชิกในองค์กร	3.90	4.71	0.208	5
โดยรวม	3.92	4.67	0.191	

จากตาราง 18 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์
ดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่
การปฏิบัติ ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรใน
สถานศึกษา และลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร

ตาราง 19 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของ
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการสื่อสารดิจิทัล

ด้านการสื่อสารดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้เกิด ความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน	4.19	4.71	0.124	6
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและถ้อยคำที่ เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	4.47	4.77	0.067	9
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ใน ระหว่างการสื่อสาร	3.87	4.80	0.240	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้ เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร	3.97	4.84	0.219	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการ สื่อสารผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย	3.95	4.76	0.205	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำเสนอข้อมูล ผ่านระบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับองค์กร	4.22	4.78	0.133	5
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสารใน การสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ	4.45	4.82	0.083	8
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร	4.50	4.79	0.064	10
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร	4.40	4.78	0.086	7

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการสื่อสารดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
10. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน	3.84	4.77	0.242	1
โดยรวม	4.19	4.78	0.141	

จากตาราง 19 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร และลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร

ตาราง 20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล

ด้านการรู้ดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ	3.46	4.81	0.390	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย	3.84	4.71	0.227	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว	3.88	4.77	0.229	2

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการรู้ดิจิทัล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ	4.33	4.79	0.106	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้	4.39	4.82	0.098	9
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทของสังคมรู้เท่าทันสื่อ และการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล	4.18	4.78	0.144	6
7. ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจกฎหมายและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย	4.24	4.80	0.132	7
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.41	4.77	0.082	10
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	3.88	4.63	0.193	5
10. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล	3.99	4.78	0.198	4
โดยรวม	4.06	4.76	0.172	

จากตาราง 20 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการรู้ดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว และลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2.1 ผลการศึกษาวิธีการปฏิบัติที่ดี ด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 3 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเป็น
ประจักษ์และยอมรับในหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. นายธรรมวิทย์ ธรรมพิธิ ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2. นายวีระวัฒน์ วัฒนา ผู้อำนวยการโรงเรียนพระนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3. นายภัทรพล สุล่านาง ผู้อำนวยการโรงเรียน หอนงแค “สกรกิจพิทยา”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) มีดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

“...ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์โดยกำหนดนโยบายของโรงเรียน
มีการกำหนดกลุ่มงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ และมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบงาน
ปฏิบัติตาม เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และพัฒนา
ตนเอง ใช้เวลาประมาณ 60 ชั่วโมง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 30 มกราคม 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญ ก้าวทัน
การเปลี่ยนแปลงและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา วางภาพในอนาคตของสถานศึกษาด้วย
เทคโนโลยีดิจิทัล ได้ชัดเจนครอบคลุม ต้องศึกษา SWOT องค์กรด้านดิจิทัล โดยการวิเคราะห์
สภาพแวดล้อมรอบด้าน กำหนดภาพอนาคตในการพัฒนาสถานศึกษาในการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล
อย่างต่อเนื่อง ร่วมกับบุคลากรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์การเรียนรู้ และแผนกลยุทธ์
ให้โรงเรียนสามารถพัฒนาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์
ศึกษาดูงาน ใช้เวลาประมาณ 50 ชั่วโมง...”

(คนที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างวิสัยทัศน์ขององค์กรให้เติบโตไปพร้อมกับ
ธรรมชาติขององค์กร ต้องร่วมมือกับทุกส่วน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาเลือกผู้ที่มี
ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างความรู้ความเข้าใจในการ
เปลี่ยนแปลงของโลกให้ไปในทิศทางเดียวกัน หลังจากนั้น เสนอวิสัยทัศน์และรูปแบบ แนวทาง
การพัฒนาสถานศึกษากับผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และสำรวจความต้องการทางด้านเทคโนโลยี
เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนดำเนินการพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
โดยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ศึกษาดูงาน และพัฒนาตนเอง ใช้ระยะเวลาประมาณ 60 ชั่วโมง...”
(คนที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการมีวิสัยทัศน์ ได้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหาร
สถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และเป็นบุคคล
แห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา ร่วมกับทุกส่วนและผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีมากำหนด
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน ศึกษา SWOT องค์กรด้าน
ดิจิทัล โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมรอบด้าน กำหนดภาพอนาคตในการพัฒนาสถานศึกษาในการ
เรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดกลุ่มงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ
สนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในกลุ่มงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และมีวิสัยทัศน์
โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และพัฒนาด้วยตนเอง การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การเรียนรู้จากการ
ลงมือปฏิบัติ ใช้เวลาโดยประมาณ 60 ชั่วโมง

2. การสื่อสารดิจิทัล

“...ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารภายในสถานศึกษาผ่าน
เครื่องมือและช่องทางต่าง ๆ ให้ผู้รับผิดชอบนิเทศติดตามครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้
เทคโนโลยี และสิ่งสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
ให้ทุกห้องเรียนอย่างเสมอภาค ต้องจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ลงมือปฏิบัติจริง ใช้ระยะเวลา
ประมาณ 40 ชั่วโมง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 30 มกราคม 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัล โดยอาศัย
ความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในหลากหลายช่องทางการสื่อสาร ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ครอบคลุมทุกภาระงานทั้งวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยใช้รูปแบบ Model
หรือ Platform เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบต่าง ๆ ร่วมกันส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีภาวะผู้นำ

ทางดิจิทัล และมีความสามารถในการปฏิบัติงานแบบไร้ข้อจำกัด ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาดูงาน โดยประมาณ 20 ชั่วโมง...”

(คนที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การสื่อสารดิจิทัลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหาเตรียม ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรภายในสถานศึกษานำการสื่อสารดิจิทัลไปใช้ทั้งระบบ จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงานในทุก ๆ งาน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของการเป็นโรงเรียนดิจิทัลต่อไป ใช้เวลาในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การอบรม โดยประมาณ 30 ชั่วโมง...”

(คนที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการสื่อสารดิจิทัล ได้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารภายในสถานศึกษาผ่านเครื่องมือและช่องทางต่าง ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อนำการสื่อสารดิจิทัลไปใช้ทั้งระบบ จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน สร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีภาวะผู้นำทางดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรมพัฒนาโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ลงมือปฏิบัติจริง การฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาดูงาน และการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้เวลาประมาณ 30 ชั่วโมง

3. การรู้ดิจิทัล

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองเท่าที่ตนเองทำได้ ศึกษาเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เท่าทันกับปัจจุบัน เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้ และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบติดตามนิเทศการรู้และใช้ดิจิทัลผ่านการทำสื่อหรือชิ้นงานต่าง ๆ จึงต้องได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ และลงมือปฏิบัติ ใช้เวลาประมาณ 50 ชั่วโมง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 30 มกราคม 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระยะ และต่อเนื่อง จัดให้มีการเรียนด้วย Platform ต่าง ๆ ทั้งการเรียนและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้องมีความคิดริเริ่มทางวิชาการในการวางแผนการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการผ่านกระบวนการทางดิจิทัล จึงต้องเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน ใช้เวลาประมาณ 30 ชั่วโมง...”

(คนที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี สร้างทักษะความสามารถของบุคลากรภายในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง ติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอและสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ศึกษา เรียนรู้ รูปแบบการทำงานของเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาจัดทําระบบการบริหารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย พัฒนาโดยการฝึกอบรม ลงมือปฏิบัติ ใช้ระยะเวลาประมาณ 40 ชั่วโมง...”

(คนที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการรู้ดิจิทัล ได้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เท่าทันกับปัจจุบัน เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้ เข้าใจขีดความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นอย่างดี ส่งเสริมทักษะความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง วิจัยพัฒนาโดยการฝึกอบรมให้ความรู้ เรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และลงมือปฏิบัติ ใช้ระยะเวลาประมาณ 40 ชั่วโมง

ผู้วิจัยนำผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12 มาทำการสังเคราะห์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบ

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ปรากฏดังตาราง 21

ตาราง 21 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์	1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญก้าวหน้า	1. การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับมือเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง	การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา	พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	2. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับทุกส่วน และผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์การเรียนรู้ และแผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน	2. การเป็นแบบอย่างที่ดีสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้มีความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล	3. ศึกษา SWOT องค์กรด้านดิจิทัล โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมรอบด้าน	3. การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลพันธสถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงสู่การปฏิบัติ	กำหนดภาพอนาคตในการพัฒนาสถานศึกษาในการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4. การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัลแผนกลยุทธ์

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4. มีการกำหนดกลุ่มงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะภายในสถานศึกษา	5. การสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในพัฒนาระบบงานและกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	5. สำรวจความต้องการทางด้านเทคโนโลยี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนดำเนินการพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร	6. วางภาพในอนาคตของสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ได้ชัดเจนครอบคลุม	
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับความเสี่ยงและกล้าเผชิญกับปัญหาโดยมีการประเมินความเป็นไปได้เป็นอย่างดีแล้ว		
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร		

จากตาราง 21 ผลการสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า

1. การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา
2. การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร

3. การกำหนดวิสัยทัศน์ทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ

4. การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทัศน์ดิจิทัล

5. การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษา

ตาราง 22 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการสื่อสารดิจิทัล

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน	1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารภายในสถานศึกษาผ่านเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย	1. การสร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	2. ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเสมอภาค เพื่อนำการสื่อสารดิจิทัลไปใช้ทั้งระบบ	2. การสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร	3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัล โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกคน ในหลากหลายช่องทางการสื่อสาร ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3. การส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเสมอภาค
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร		
5. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย		

ตาราง 22 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร	4. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีภาวะผู้นำทางดิจิทัล และมีความสามารถในการปฏิบัติงานแบบไร้ข้อจำกัด	4. การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสารในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ	5. จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงานและในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน	5. การเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีวิวัฒนาการทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร	6. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม	
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร		
10. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน		

จากตาราง 22 ผลการสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า

1. การสร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร
2. การสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี

3. การส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเสมอภาค

4. การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

5. การเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีวิสัยทัศน์ทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธอันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ตาราง 23 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประกอบการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีด้านการรู้ดิจิทัล

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์แนวทาง
1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เท่าทันกับปัจจุบัน	1. การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย	2. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้	2. การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว	3. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี	3. การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ	4. ส่งเสริมทักษะความสามารถของบุคลากรภายในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล	ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้		

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best Practices	ผลการสังเคราะห์แนวทาง
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อและการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล	5. จัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4. การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
7. ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจกฎหมาย และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย	6. สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง	5. การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล		6. การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง		
10. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล		

จากตาราง 23 ผลการสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า

1. การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนานตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล
2. การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี

3. การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล
4. การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
5. การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
6. การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ

ตาราง 24 รายละเอียดร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	
หลักการ	ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิธีการทำงาน ร้านค้า การท่องเที่ยว การศึกษา การปกครอง และการใช้ชีวิต ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กรมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวกับผู้คน ธุรกิจ และเทคโนโลยี (SAS, 2023) จะต้องมีความรู้และความเข้าใจ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร ยุคดิจิทัลจึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทักษะติดต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน

ตาราง 24 (ต่อ)

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	
หลักการ	ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานั้นจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีความสามารถแสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการรู้ดิจิทัล โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการกำหนดนโยบาย และผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้
วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
เนื้อหา	Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นมองภาพในอนาคตขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกใน

ตาราง 24 (ต่อ)

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	
เนื้อหา	องค์กรในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญและสร้างความไว้วางใจกับสมาชิกในองค์กร Module 2 การรู้ดิจิทัล เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูลแบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล Module 3 การสื่อสารดิจิทัล เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการมีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายนำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีคุณภาพทางอารมณ์ในการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้สื่อสารภายในองค์กร และระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน
วิธีการพัฒนา	ยึดกรอบการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ๆ และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรและโปรแกรม 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 4) การพัฒนาด้วยตนเอง
การวัดและประเมินผล	1. การประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา 2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการพัฒนา

การตรวจสอบยืนยันร่างโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันรูปแบบการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ที่เหมาะสมในการที่จะนำไปพัฒนาผู้บริหารต่อไป ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมมีจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาวะผู้นำและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
2. นายศุภศิษฐ์ นุ่มฤทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
3. นายธีรพงษ์ ภูธร วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนานิคม ผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
4. ว่าที่ร้อยตรีเสนห์ เอื้อสูง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม ผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
5. นายภูมิศักดิ์ แสนกันยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเด็จพิทยาคม ผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ประเด็นการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
1. หลักการ	มีความชัดเจน (คงไว้)	คงไว้
2. วัตถุประสงค์	เพิ่มเติมองค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	เพิ่มเติมองค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. เนื้อหา	เนื้อหาต่าง ๆ ถือว่าเหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	1. ระบุเวลาแต่ละ Module และเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น 2. ระบุเนื้อหาในแต่ละ Module เป็นรายชื่อ และชัดเจนยิ่งขึ้น
	ระบุเวลาในแต่ละ Module ให้ชัดเจน	
	ระบุเนื้อหาในแต่ละ Module ให้เข้าใจง่ายและชัดเจน	
	จัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับองค์ประกอบ	
4. วิธีการพัฒนา	ควรชี้แจงรายละเอียดวิธีการพัฒนาให้ชัดเจน	1.ชี้แจงรายละเอียดวิธีการพัฒนาแต่ละ Module โดยใช้หลักแนวคิดการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ให้ชัดเจน 2.ระบุเวลาในการพัฒนาให้ชัดเจน
	ควรอธิบายวิธีการพัฒนาโดยใช้หลักแนวคิดการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ให้ชัดเจน	
5. การวัดและประเมินผล	1. ควรมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน 2. ควรใช้คำถามปลายเปิดสำหรับการประเมิน เพื่อให้ได้คำตอบที่หลากหลาย	1. กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน 2. ใช้คำถามปลายเปิดให้มากขึ้น

ปรับปรุงร่างโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้โปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ปณ ๓๒๓ ชีว

ผลการออกแบบโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ส่วนที่ 1 บทนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีองค์ประกอบโปรแกรม ดังนี้

1. หลักการ

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิธีการทำงาน ร้านค้า การท่องเที่ยว การศึกษา การปกครอง และการใช้ชีวิต ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กรมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวกับผู้คน ธุรกิจ และเทคโนโลยี (SAS, 2023) จะต้องมีความรู้และความเข้าใจ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

ยุคดิจิทัลจึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทิศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานั้นจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีความสามารถแสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการรู้ดิจิทัล

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการกำหนดนโยบาย และผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขตปทุมธานี ซึ่งประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล

3. เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 3 Module ดังนี้

3.1 Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (60 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นมุมมองภาพใน อนาคตขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้นำครูและบุคลากรร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและ ประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กรในการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญและสร้างความไว้วางใจกับสมาชิกในองค์กร เนื้อหาโดยรวมมีดังนี้

3.1.1 การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา

3.1.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้ความสำคัญกับ สมาชิกทุกคนในองค์กร

3.1.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทาง เดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ

3.1.4 การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล

3.1.5 การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3.2 Module 2 การรู้ดิจิทัล (40 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับ มีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ หลากหลาย สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูล แบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และมีจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม และพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล เนื้อหาโดยรวมมีดังนี้

3.2.1 การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทัน ต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล

3.2.2 การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เป็นอย่างดี

3.2.3 การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

3.2.4 การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.2.5 การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ได้อย่างทั่วถึง

3.2.6 การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ

3.3 Module 3 การสื่อสารดิจิทัล (30 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการมีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีคุณภาพทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้สื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน เนื้อหาโดยรวมมีดังนี้

3.3.1 การสร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร

3.3.2 การสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี

3.3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเสมอภาค

3.3.4 การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

3.3.5 การเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีคุณภาพทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

4. วิธีการพัฒนา

ยึดกรอบการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรและโปรแกรม

4.1 การเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ร้อยละ 70 ใช้ระยะเวลา 91 ชั่วโมง โดยใช้วิธีการพัฒนา ดังต่อไปนี้

4.1.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

- 1) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.1.2 การพัฒนาด้วยตนเอง

- 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.2 การเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ร้อยละ 20 ใช้ระยะเวลา 26 ชั่วโมง
โดยใช้วิธีการพัฒนา ดังต่อไปนี้

4.2.1 การศึกษาดูงาน

- 1) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.3 การเรียนรู้ผ่านหลักสูตรและโปรแกรม ร้อยละ 10 ใช้ระยะเวลา 13 ชั่วโมง
โดยใช้วิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

4.3.1 การฝึกอบรม

- 1) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

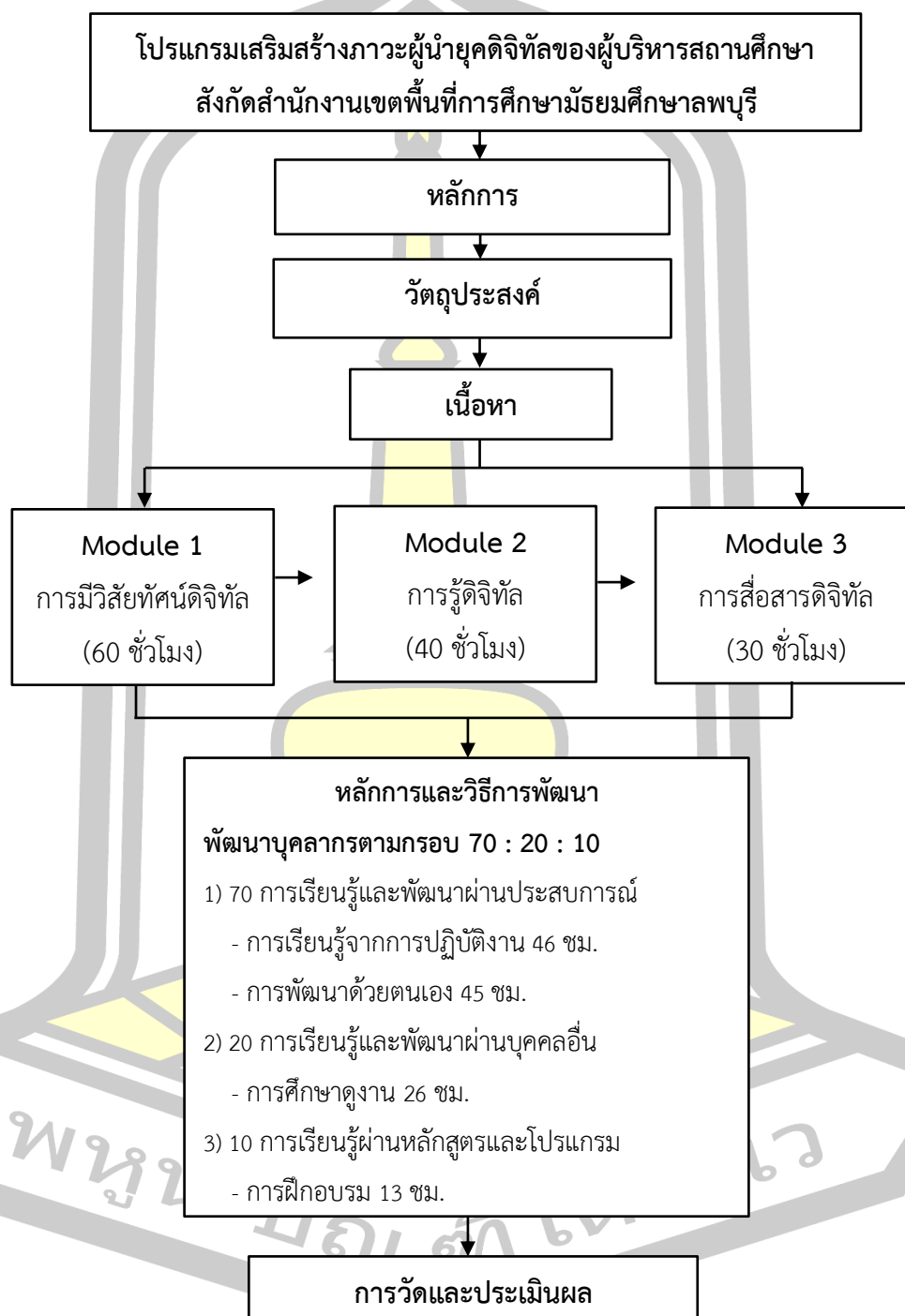
5. การวัดและประเมินผล

5.1 ประเมินก่อนการพัฒนา โดยการประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลก่อนได้รับการพัฒนา
โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5.2 ประเมินระหว่างการพัฒนา โดยการประเมินความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาพฤติกรรม
และทักษะ การประเมินการนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา และประเมิน
ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5.3 ประเมินหลังการพัฒนา โดยการประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลหลังได้รับการพัฒนา
โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแผนผังของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ปรากฏดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ส่วนที่ 2 รายละเอียดเนื้อหาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เมืองคัปรกอบ ดั้งนี้

Module 1 เรื่อง การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

1. หลักการ

การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมกัน
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้
ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและประเมินผล โดยนำ
เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ให้ความสำคัญกับสมาชิก
ทุกคนในองค์กร และสร้างความไว้วางใจ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์
ดิจิทัล
- 2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไป
ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา
- 3.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้ความสำคัญกับ
สมาชิกทุกคนในองค์กร
- 3.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทาง
เดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ
- 3.4 การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 3.5 การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงาน
และกลุ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษา

4. วิธีการพัฒนา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียด

ดังตาราง 26

ตาราง 26 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	21 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วยตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	21 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	12 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตรและโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	6 ชั่วโมง
			60 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

Module 2 เรื่อง การรู้ดิจิทัล

1. หลักการ

การรู้ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูลแบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและมีจริยธรรม รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในด้านการรู้ดิจิทัล

2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการรู้ดิจิทัล

2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการรู้ดิจิทัลประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล

3.2 การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี

3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

3.4 การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.5 การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง

3.6 การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ

4. วิธีการพัฒนา ด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียดดังตาราง 27

ตาราง 27 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการรู้ดิจิทัล	14 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วยตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการรู้ดิจิทัล	14 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการรู้ดิจิทัล	8 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตรและโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการรู้ดิจิทัล	4 ชั่วโมง
			40 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

- 5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการรู้ดิจิทัล
- 5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการรู้ดิจิทัล
- 5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการรู้ดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษา

Module 3 เรื่อง การสื่อสารดิจิทัล

1. หลักการ

การสื่อสารดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีความสามารถในการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้อสื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล

ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 การสร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร
- 3.2 การสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี
- 3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4 การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน
- 3.5 การเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

4. วิธีการพัฒนา ด้านการสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียด

ดังตาราง 28

ตาราง 28 หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนา ผ่านประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จาก การปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	10 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วย ตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	11 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนา ผ่านบุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการสื่อสารดิจิทัล	6 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตร และโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	3 ชั่วโมง
			30 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการสื่อสารดิจิทัล

5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล

5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล ไปประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษา

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏดังตาราง 29

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการของโปรแกรม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.1 ความชัดเจนของหลักการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ความสำคัญของหลักการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 การนำไปใช้	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.70	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2.1 เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ความครอบคลุมองค์ประกอบ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	4.40	0.89	มากที่สุด	4.20	1.10	มากที่สุด
3. เนื้อหาของโปรแกรม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 การจัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับ องค์ประกอบ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 เนื้อหากับระยะเวลา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 Module 2 การรู้ดิจิทัล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.6 Module 3 การสื่อสารดิจิทัล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.1 การฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 การศึกษาดูงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.4 การพัฒนาด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. การวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.50	0.55	มากที่สุด
5.1 การประเมินผลก่อน ระหว่าง และ หลังการพัฒนา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มากที่สุด
5.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการพัฒนา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
โดยรวมทุกด้าน	4.70	0.42	มากที่สุด	4.62	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า องค์ประกอบของโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ได้แก่ หลักการวัด ประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ในการนำไปใช้เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อออกแบบและประเมินผลโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

สรุปผล

จากการวิจัยเพื่อการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.191$) 2) ด้านการรู้ดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.172$) 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.141$)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งพัฒนาขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านการรู้ดิจิทัล 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล วิธีการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี สำหรับเนื้อหาที่นำมาเพื่อพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เนื้อหาที่นำมาประกอบการพัฒนามี 3 Module ประกอบด้วย Module 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 2 ด้านการรู้ดิจิทัล Module 3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล มีระยะเวลาในการพัฒนา จำนวน 130 ชั่วโมง โดยใช้หลักการพัฒนาแบบ 70:20:10 Learning Model และมีวิธีการพัฒนาที่หลากหลาย ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 4) การพัฒนาด้วยตนเอง มีการวัดและประเมินผลภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนา และมีการประเมินความพึงพอใจในระหว่างการพัฒนา ซึ่งการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารงานองค์กร ซึ่งมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และสื่อสารกับบุคลากรเกิดความเข้าใจ ปฏิบัติตามจนบรรลุเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับ จิรพล สังข์โพธิ์ (2560) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ว่า การมีภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมี

การเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบไปด้วย มิติในด้านของมิติวิสัยทัศน์ ผู้นำต้องทำการยอมรับและนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร มิติการสื่อสารที่สร้างแรงบันดาลใจ ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องทำการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรเกิดการบรรลุวิสัยทัศน์ที่วางไว้ มิติการกระตุ้นทางปัญญา ผู้นำองค์กรในยุคดิจิทัลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ภาวะผู้นำในองค์กรยุคดิจิทัลต้องทำการเรียนรู้มีการเปิดโอกาสมีการยอมรับและแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้นำยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากทุกมิติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล และมีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับสุกัญญา แซ่ม้อย (2562) กล่าวว่า ยุคดิจิทัลมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา เมื่อนำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละด้านมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และเมื่อเรียงลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการสื่อสารดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดตามลำดับ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสื่อสารดิจิทัล แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีการปรับตัวตนเองให้รู้เท่าทันกับการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล และมีความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเครือข่าย มีจรรยาบรรณในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2556) กล่าวว่า การสื่อสารดิจิทัลกำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบ และวิธีการสื่อสาร รวมทั้งวิถีชีวิตของคนทั้งโลก ความเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นนิรันดร์ เราไม่อาจต้านทานความเปลี่ยนแปลงที่ถาโถมอย่างรวดเร็วและรุนแรงของกระแสการสื่อสารดิจิทัลได้ อยู่ที่จะปรับตัวอย่างไรต่อกระแส การเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็น digital native หรือจะเป็น digital immigrant ใน Net Generation โลกอนาคตจึงขึ้นอยู่กับท่าน จะใช้ชีวิตเชิงรุกอย่างไร อย่างคนเข้าใจโลก เข้าใจความจริง จะใช้สื่อดิจิทัลอย่างไรให้ฉลาดอย่างรู้เท่าทัน ใช้สื่ออย่างมีปัญญา

และพลังของความดีงามจะใช้การสื่อสารดิจิทัล สื่อแห่งอนาคตอย่างไร อย่างพอเพียงและใกล้ชิด
ธรรมชาติ คำตอบล้วนเป็นสิ่งท้าทาย และเมื่อพิจารณาทางด้าน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบ
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบ
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของ
การเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ รองลงมาคือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา
ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์จากค่าดัชนีความต้องการ
จำเป็น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ
ความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เห็นความสำคัญและมีความต้องการให้มีนำ
วิสัยทัศน์ดิจิทัลที่กำหนดร่วมกันในสถานศึกษา ลงไปสู่การปฏิบัติของสมาชิกในองค์กรที่เป็นไปใน
ทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2559) การนำแผนปฏิบัติการดิจิทัล
เพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจาก
เป็นการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ที่วางไว้
ซึ่งการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ
ให้พร้อมที่จะดำเนินแผนงานโครงการซึ่งเป็นกลไกหลัก และใช้แผนเป็นตัวกำหนดทิศทาง
การดำเนินงาน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และ
ปัจจัยความสำเร็จไว้ ดังต่อไปนี้ 1. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนปฏิบัติการ

2. พัฒนาระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการ

1.2 ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบด้าน
การรู้ดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบด้านการรู้
ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
ด้านการรู้ดิจิทัล เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการ

สร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์จากค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาทักษะในการใช้สร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Media Smarts (2015) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย การสร้างด้วยสื่อดิจิทัลเป็นมากกว่าแค่การรู้วิธีการใช้โปรแกรมประมวลผลคำหรือการเขียนอีเมล แต่มันยังรวมความสามารถในการดัดแปลงสิ่งที่ผู้เรียนสร้างสำหรับบริบทและผู้ชมที่แตกต่างและหลากหลาย ความสามารถในการสร้างและสื่อสารตลอดจนความสามารถในการมีหรือสร้างเนื้อหาผ่านเทคโนโลยีที่หลากหลาย อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์การสื่อสาร โดยใช้ความหลากหลายของสื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือ โดยคำนึงถึงจริยธรรม การปฏิบัติทางสังคมและการสะท้อนสิ่งที่ฝังอยู่ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน

1.3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบด้านการสื่อสารดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี องค์ประกอบด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านการสื่อสารดิจิทัล เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างสื่อสาร และผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวก ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์จากค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน ความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาด้านการสื่อสารเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จะนำมาบริหารจัดการทางการศึกษา การสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับปทุมณัฐ มาเชค (2565) กล่าวว่า องค์การต้องมีการสื่อสารที่ดี มีวัฒนธรรมในการสื่อสารที่มีความชัดเจน การสื่อสารภายในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เพราะการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย วัฒนธรรมแบบเดิมที่ปกตองค์กรเคยมี คือ เรื่องสำคัญ ๆ หรือนโยบาย ทิศทางขององค์กรโดยส่วนใหญ่จะรวมอยู่ที่กลุ่มผู้บริหารระดับสูง และ

ค่อย ๆ ส่งลงมาที่ผู้บริหารระดับกลาง และระดับล่าง เป็นลักษณะการสื่อสารจากบนลงล่าง ผู้บริหารระดับล่างหรือผู้ปฏิบัติการมีหน้าที่รับทราบ และปฏิบัติตาม โดยที่ไม่ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงขององค์กร หรือไม่ทราบถึงที่มาที่ไปของเรื่องราว นโยบายต่าง ๆ การที่องค์กรเติบโตเพื่อรับมือกับความรวดเร็วของการเปลี่ยนแปลง ประเด็นที่เปิดเผยได้ หรือส่งผลกระทบต่อทั่วทั้งองค์กรควรเป็นประเด็นที่ต้องเปิดเผยมากที่สุด เมื่อเริ่มรับรู้เรื่องราว นโยบาย เหตุผลพร้อมกัน ทุกคนในองค์กรควรขับเคลื่อนนโยบายนั้น ๆ ไปพร้อม ๆ กัน และควรให้องค์กรทราบถึง ความเคลื่อนไหวของข้อมูลที่แท้จริง ความโปร่งใสของการสื่อสารในองค์กร ช่วยสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่ดีให้สมาชิกทุกคนในองค์กรในภาพรวม ซึ่งอาจจะจัดในรูปแบบของการรับฟัง ความคิดเห็น สอบถามความคิดเห็น รวมถึงแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล เนื้อหาประกอบด้วย 3 Module ได้แก่ Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 2 การรู้ดิจิทัล และ Module 3 การสื่อสารดิจิทัล ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวมมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และโดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจากการศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) การสื่อสารดิจิทัล และ 3) การรู้ดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชนา โกลวานิช (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน 1) การสื่อสารดิจิทัล 2) การมีวิสัยทัศน์ และ 3) การรู้ดิจิทัล ถัดมาผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบ 70 : 20 : 10 ประกอบด้วยหลักการเรียนรู้ 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่ 1) ร้อยละ 70 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 2) ร้อยละ 20 การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 3) ร้อยละ 10 การเรียนรู้ผ่านหลักสูตร ซึ่งเป็นโมเดลที่ได้รับ การพัฒนาโดย Morgan McCall, Robert W. Eichinger and Michael M. Lombardo จาก Canter for Creative Leadership เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้บุคลากรเรียนรู้จากบริบทการทำงานจริงมากกว่า

ในห้องเรียน โดยลักษณะที่สำคัญของการเรียนรู้แบบ 70 : 20 : 10 คือ การผสมผสานกิจกรรมในสัดส่วนดังกล่าวอย่างเหมาะสมและชัดเจน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละช่องทาง และผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 วิธี ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และ 4) การพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไววิทย์ มูลทรัพย์ (2565) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ ใช้วิธีการแบบผสมผสาน คือ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การปฏิบัติงานจริง และ 3) การศึกษาด้วยตนเอง จากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยทำให้ผู้วิจัยได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า โปรแกรม หมายถึง รูปแบบกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จภายใต้ความต้องการของแต่ละบุคคล สอดคล้อง Barr และ Keating (1990) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมว่า โปรแกรมมีความหมายได้หลายแบบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ และกิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายโดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล แต่ยังมีบางส่วนควรได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ส่วนความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าใกล้เคียงกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) การรู้ดิจิทัล 3) การสื่อสารดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

1.2 โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมโดยรวมอยู่ใน ระดับ มากที่สุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงสามารถนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไปพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

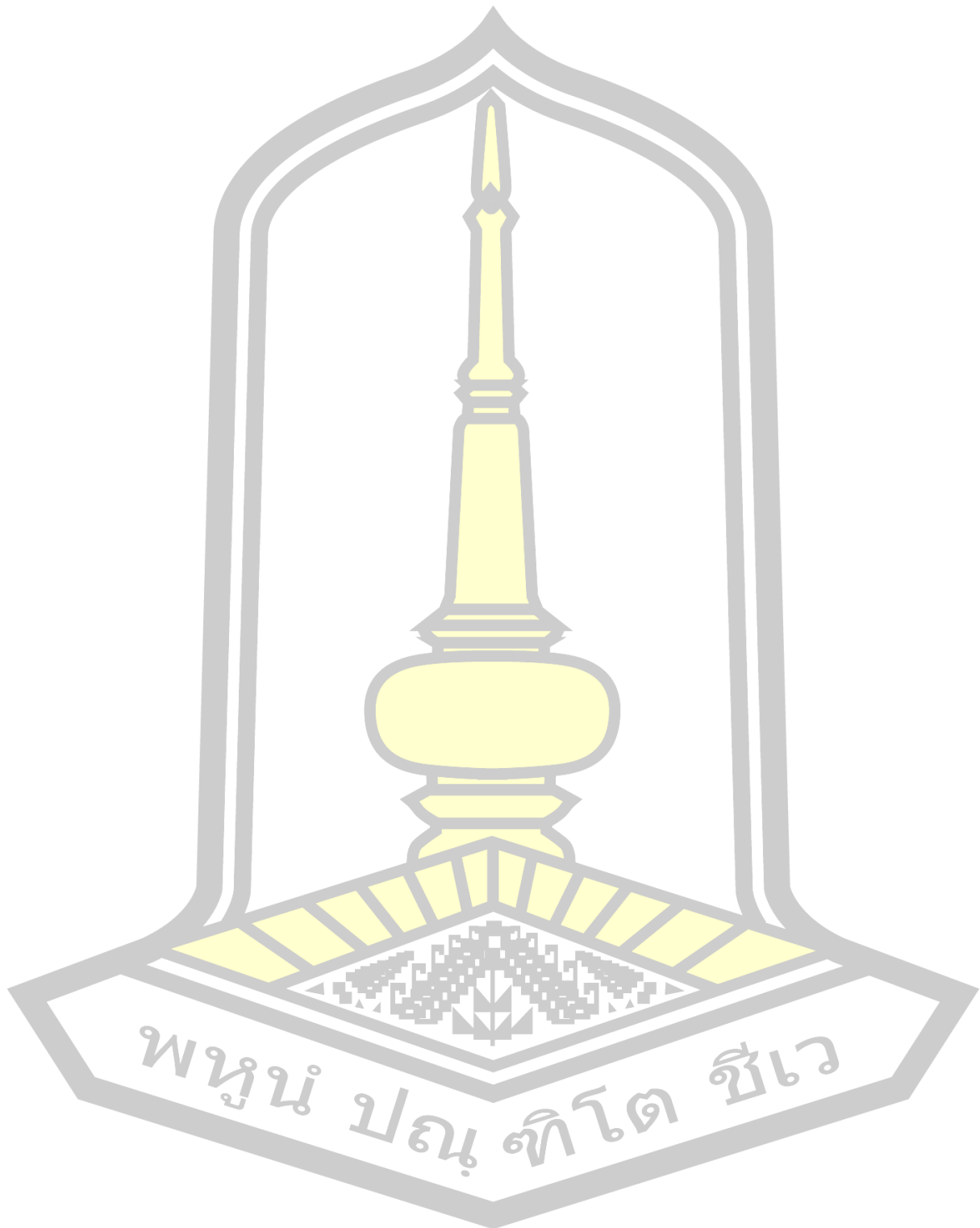
2.1 ควรศึกษาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะและบริบทใกล้เคียงกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 – 2565* [ออนไลน์] ได้จาก : [https:// www.bict.moe.go.th/wp-content/uploads /2022/ 03/digital-63-65.pdf](https://www.bict.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/03/digital-63-65.pdf). [สืบค้นเมื่อ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2567].
- เกศินี หงส์นนท์. (2531). *การประเมินบุคคล*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิณณวัตร ปะโคพัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีอาชีวะ*. อุบลราชธานี : ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- จิรพล สังข์โพธิ์. (2560). *ภาวะผู้นำในการบริหารยุคดิจิทัล: องค์การไอทีและองค์การที่เกี่ยวข้องกับ ไอทีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยนวัตกรรมการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2564). *บทบาทของผู้บริหารการศึกษายุคดิจิทัล*. [ออนไลน์] ได้จาก : <https://www.adacstou.wixsite.com/adacstou/single-post/>. [สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2567].
- เจษฎาณี เอี่ยมสุภสวัสดิ์. (2548). *วัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพของการสื่อสารในบริษัทข้ามชาติ กรณีศึกษา กลุ่มการศึกษาบริษัทซีเมนส์จำกัดประเทศไทย*. ปริญญาโทวารสารศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เฉลิมพร เย็นเอือก. (2553). *การสื่อสารในองค์กร*. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชัยญลักษณ์ ไยดี. (2560). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. *วารสารดุสิตบัณฑิตทาง สังคมศาสตร์*, 8(1), 150-163.
- ชัยศักดิ์ สุกระกาญจน์. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรในยุค THAILAND 4.0*. [ออนไลน์] ได้จาก : [https:// www.spark.adobe.com/page/YLGxuPO3qkdtE/](https://www.spark.adobe.com/page/YLGxuPO3qkdtE/) [สืบค้นเมื่อ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2566].
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ. (2560). ผู้นำในยุค Economy. วารสาร HR Society Magazine, 15(172), 20-23.

ดนัย เทียนพุฒ. (2537). กลยุทธ์การพัฒนาคณะ : สิ่งท้าทายความสำเร็จของธุรกิจ. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย

ขอนแก่น.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2551). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร

ขององค์กรธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. เพชรบุรี :

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ.

ฐานคิดทางการบริหารและการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2, 1(35), 14-19.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2525). นโยบายทางการศึกษาของ 43 รัฐบาล. กรุงเทพฯ : เอส.เอ็ม.เอ็ม.

นฤมล มณีงาม. (2547). การพัฒนาโปรแกรมสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตาม

หลักการ เรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บงกช ทองเอี่ยม. (2560). การพัฒนาตัวชี้วัดทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครูใน

มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 4(1), 300.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปกรณ ลีสกุล. (2561). Leadership in digital era : ภาวะผู้นำในโลกดิจิทัล. [ออนไลน์] ได้จาก :

[https:// www.today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+digital+era](https://www.today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+digital+era).

[สืบค้นเมื่อ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2566].

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ปริญญา มีสุข. (2552). ผลของการออกแบบโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพแบบมีส่วนร่วมของครู.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปณณัฐ มาเชค. (2565). การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

พชรวิทย์ จันทศิริศิริ. (2554). การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2553). องค์การและการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ : อิงค์ ปิยอนต์ บุ๊คส์

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). *CCPR โมเดลกระบวนการทบทวนทัศน์ใหม่ของผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ*.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัย.

ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2553). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ. (2553). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วันชัย มีชาติ. (2548). *พฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา พลชาย. (2563). *ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยพิษณุบัณฑิต.

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2556). *การสื่อสารดิจิทัล : สื่อที่เปลี่ยนวิถีชีวิตและเปลี่ยนโลก*.

[ออนไลน์] ได้จาก : <http://mdc.library.mju.ac.th/article/90984/298651/291906.pdf> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567].

วิโรจน์ สารรัตน์. (2548). *การบริหารการศึกษา : หลักการ ทฤษฎีหน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

ไวยวิทย์ มูลทรัพย์. (2565). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพลินธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2561). *HRD e-Learning*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์.

สมเดช สีแสง. (2543). *คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5.

ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.

สมาน อัครภูมิ. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลหรือยุคดิจิทัล*. [ออนไลน์] ได้จาก :

<https://www.gotoknow.org/posts/703111>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2566].

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. [ออนไลน์] ได้จาก : <https://www.sesalop.go.th/2023/01/27/แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ-2/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). นโยบายส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา. [ออนไลน์] ได้จาก : <http://www.nidtep.go.th/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2566].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2561). แนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. (2563). การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล. [ออนไลน์] ได้จาก : <https://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/life-long-learning/3678/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2566].
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570). [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤษภาคม 2565].
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชนา โกมลวนิช. (2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย.

สุพัตรา สุวรรณชัยรบ. (2564). *โปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

การบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2554). *การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสายสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวิมล ว่องวานิช. (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). *ภาวะผู้นำทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาหน่วยที่ 5*.

พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา. (2544). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. มหาสารคาม : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อุ้นตา นพคุณ. (2546). *กรอบแนวคิดการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน*.

กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

เอกรัตน์ เชื้อวังคำ. (2563). *องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Akcil, Umut and others. (2017). An Examination of Open and Technology Leadership in Managerial Practices of Education System. *EURSSIA Journal of Mathematics Science and Technology Education*, 13(1), 119-131.

Barr, M.J. and Keating, A. (1990). *Introduction : Elements of Program Development” Developer Effective Student Services Program*. San Francisco : Jossey-Bass.

Bawden, D. (2001). Information and digital literacies: a review of concepts. *Journal of Documentation*, 52, 218-259.

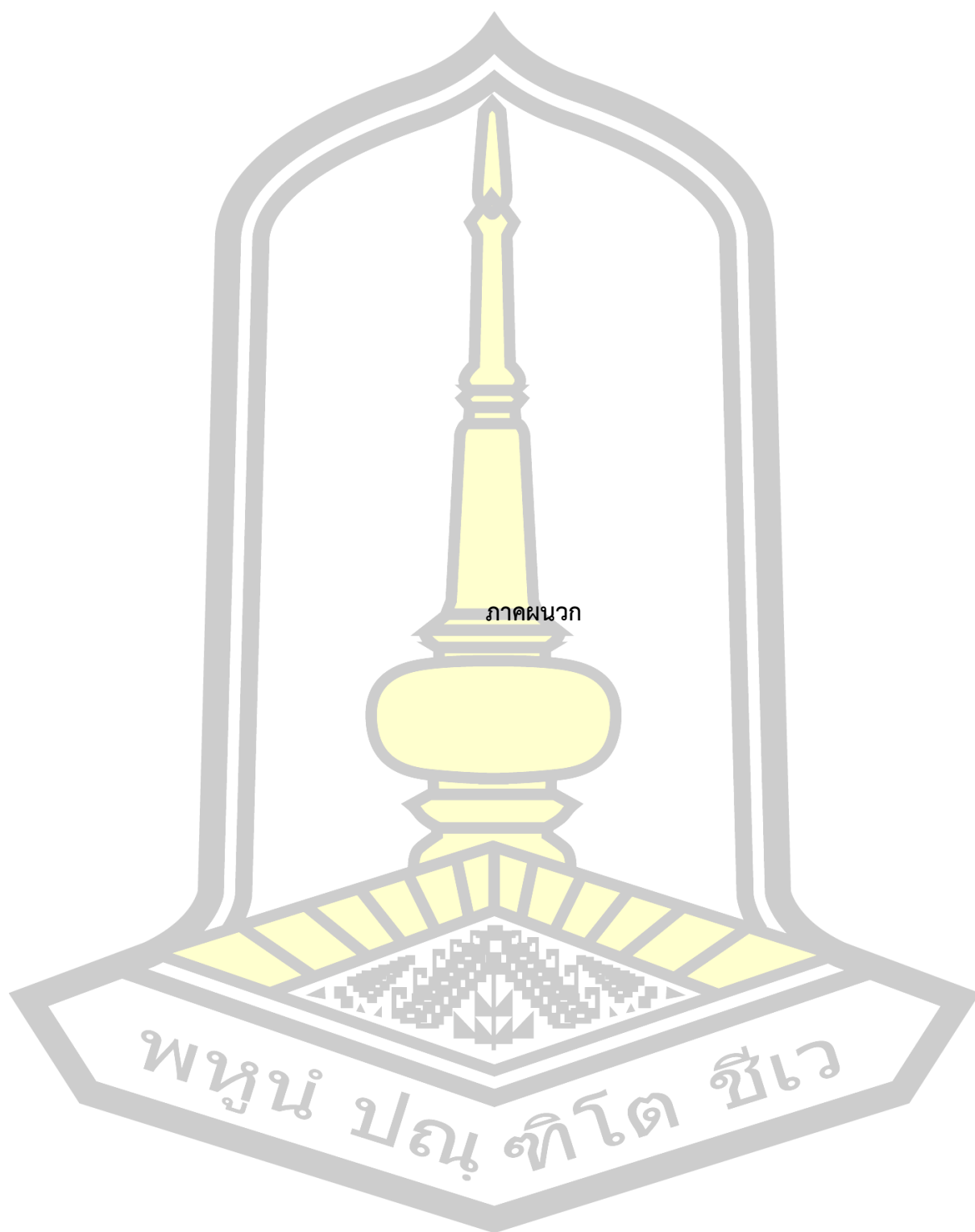
Berman, P. and McLaughlin, M.W. (1977). *Federal Programs Supporting Educational Change, Vol. VII: Factors Affecting Implementation and Continuation*. Santa Monica, California : The Rand Corporation.

Boone, E.J. (1992). *Developing Program in Adult Education*. New Jersey : Prentice Hall.

- Caffarella, R. (2002). *Planning: Programs for Adult Learners: A Practical Guide for Educations, Trainers and Staff Developers*. San Francisco : Jossey-Bass Publishers.
- CASTLE. (2009). *Principals Technology Leadership Assessment*. [online]. Available from : <https://www.digitalmarketinginstitute.com/blog/03-04-18-the-most-in-demand-skills-in-digital-leadership>. [accessed 30 March 2023].
- Charles, J. (2013). *Framework for High Performance*. [online]. Available from : <http://charles-jennings.blogspot.com/2013/06/702010framework-forhigh-performance.html>. [accessed 20 March 2023].
- Chen, S.F. (1990). *Some Aspects of the Spatial Instability of Beam-columns, Proceedings, 4th International Colloquium, North American*. New York : Session SSR.
- De Waal, A.A. (2016). *What Makes a High Performance Organizations*. [online]. Available from : <https://www.hpocenter.net>. [accessed 5 May 2023].
- Digital Marketing Institute. (2017). *Skill in digital leadership*. [online]. Available from : <https://www.digitalmarketinginstitute.com/blog/03-04-18-the-most-in-demand-skills-in-digital-leadership>. [accessed 30 March 2023].
- Gilster, P. (1997). *Digital literacy*. New York : John Wiley.
- Gorton, R.D. (1983). *School administration and supervision*. Dubuque : W.M.C. Brown
- Hague, C. and Payton, S. (2010). *Digital literacy across the curriculum*. Bristol : Futurelab.
- Hamzah, M.I., Juraime, M.F. and Mansor, A.N. (2016). Malaysian Principals' Technology Leadership Practices and Curriculum Management. *Creative Education*, 7, 922-930.
- Houle, C.O. (1996). *The Design of Education*. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2009). *National Educational Standard for Administrators*. [online]. Available from: https://www.id.iste.org/docs/pdfs/20-14_ISTE_Standards-A_PDF.pdf. [accessed 22 March 2023].

- Jenkins, H. (2017). *Digital Literacy Fundamentals*. [online]. Available from : <http://www.mediasmarts.ca/digital-media-literacy/general-information/digital-media-literacy-fundamentals/digital-literacy-fundamentals>. [accessed 29 March 2023].
- Martin, A. and Grydziecki, J. (2006). Digital: Concepts and tools for digital literacy development ITALICS. *Innovation in Teaching & Learning in Information & Computer Sciences*, 5(4), 583.
- McLeod, S. (2017). *Qualitative vs. Quantitative*. [online]. Available from : <https://www.simplypsychology.org/qualitative-quantitative.html>. [accessed 10 May 2023].
- Media Smarts. (2015). *Digital literacy fundamentals*. [online]. Available from : <http://www.mediasmarts.ca/digital-media-literacy/general-information/digital-medialiteracy-fundamentals/digital-literacy-fundamentals>. [accessed 17 March 2023].
- Mikoluk, K. (2013). *Three Communication Style and how they Affect Your Business*. [online]. Available from : <https://www.blog.udemy.com /communication-style>. [accessed 12 March 2023].
- Miller, C. (2018). Digital Leadership: Using the Internet and Social Media to Improve the Lives, Well-Being and Circumstances of Others. *Journal of Family and Consumer Sciences, Alexandria*, 110(1), 45-48.
- Nadler, L. (1990). *Corporate Human Resource Development: A Management Tool*. Housto : Gulf.
- Partnership. (2014). *21st Century Student Outcomes and Support Systems*. [online]. Available from : <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>. [accessed 12-March 2023].
- Powers P. (2017). *Digital Leadership in Higher Education: Be Like the Web*. [online]. Available from : <http://www.eduniverse.org/digital-leadershiphigher-education-be-web>. [accessed 17 March 2023].
- Prosoftbiz. (2020). *Digital Transformation*. [online]. Available from : <https://www.prosoftbiz.com/Article/Detail/78407>. [accessed 25 August 2023].

- Ritter, J. (2015). *Digital Leadership*. [online]. Available from : <https://www.searchcio.techtarget.com/definition/digital-leadership>. [accessed 22 March 2023].
- Rogers, M. (2000). *Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research*. New York : The Free Press.
- SAS. (2023). *History of digital transformation*. [online]. Available from : https://www.sas.com/th_th/insights/data-management/digital-transformation.html/. [accessed 11 February 2024].
- Sheninger, E. (2019). *Pillars of Digital Leadership in Education*. [online]. Available from : [http:// www.leadered.com/pillars-of-digital-leadership/](http://www.leadered.com/pillars-of-digital-leadership/). [accessed 5 May 2023].
- Smith, H.B. (1974). Description of effective and ineffective behavior of school principals. *Dissertation Abstracts International*, 48(3), 1935–A.
- Stodd, J. (2014). *The social leadership handbook*. London : Sea Salt Publishing.
- Styles, B. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of Learning Organization*. London_: Century press.
- Thannimalai, R. and Raman, A. (2018). Principals' Technology Leadership and Teachers' Technology Integration in the 21st Century Classroom. *International Journal of Civil Engineering and Technology*, 9(2), 177-187.
- Vlok, A. (2012). *International Conference on Leadership, Technology and Innovation Management*. [online]. Available from : www.sciencedirect.com. [accessed 1 May 2023].
- Yusof, M.R., Yaakob, M.F.M. and Ibrahim, M.Y. (2019). Digital Leadership Among School Leaders in Malaysia. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE)*, 8(9), 1481-1485.
- Zaccaro, S.J. and Banks, D. (2004). Leader visioning and adaptability: Bridging the gap between research and practice on developing the ability to manage change. *Human Resource Management*, 43(4), 367-380.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ Best Practices และ
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ Best Practices

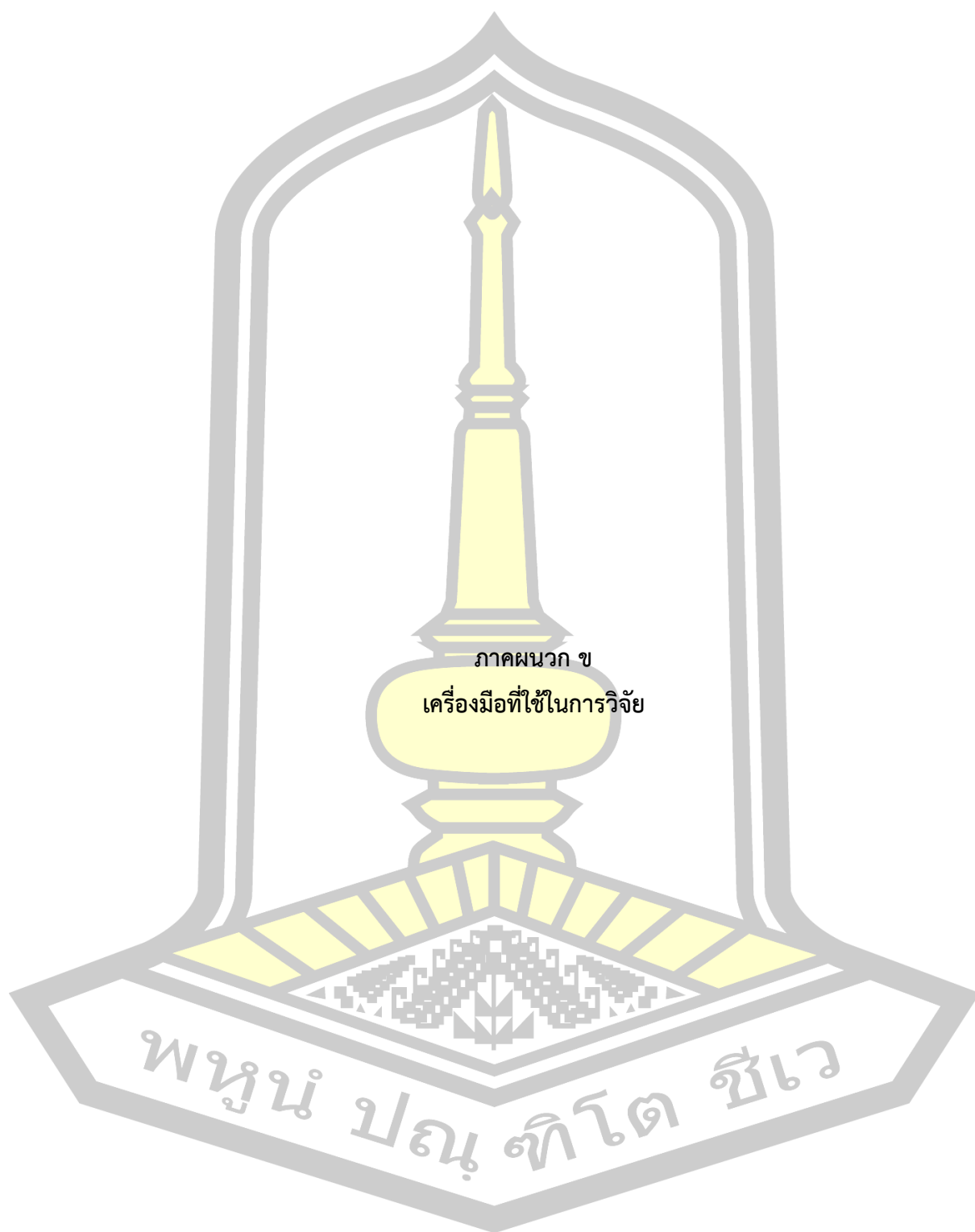
1. นายธรรมวิทย์ ธรรมพิธิ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา
2. นายวีระวัฒน์ วัฒนา ผู้ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายภัทรพล สุล่านาจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หนองแค “สกรกิจพิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก (คด.) ครุศาสตร์ สาขาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายศุภศิษฐ์ นุ่มฤทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. นายธีรพงษ์ ภูธร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี
4. ว่าที่ร้อยตรีเสน่ห์ เอื้อสรวง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. นายภูมิศักดิ์ แสนกันยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเด็จพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนี
ความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale)
ตามแบบของ Likert 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาว่าแบบสอบถามว่า
มีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดย
การทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC
ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
ศึกษา
ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
ศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมใน
ประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณา
ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

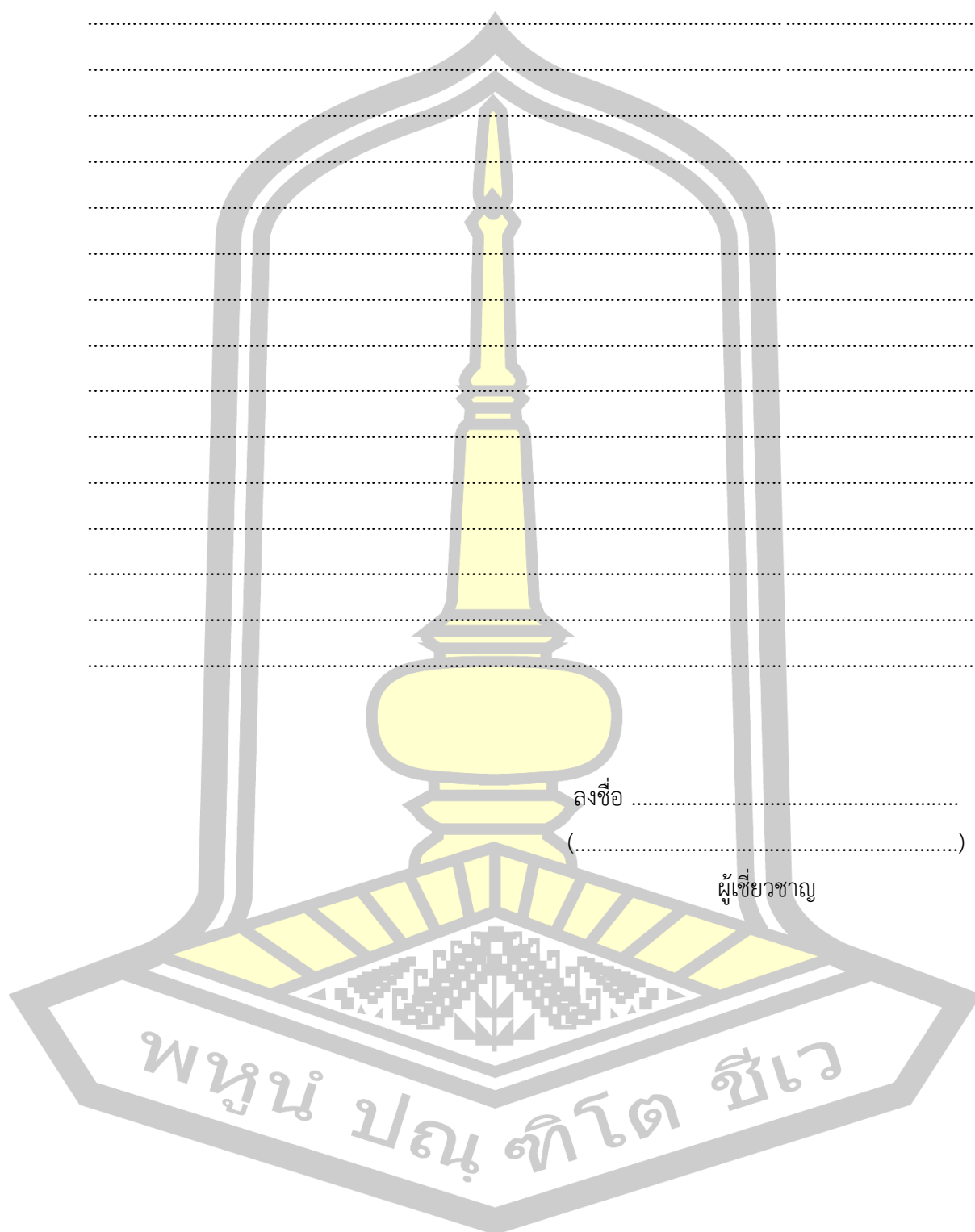
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

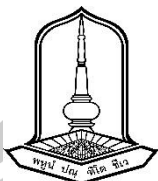
ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล					
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์				
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ วิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับมือเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง				
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล				
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล				
1.5	ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ				
1.6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล				
1.7	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา				
1.8	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร				
1.9	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับความเสี่ยงและกล้าเผชิญกับปัญหา โดยมีการประเมินความเป็นไปได้อย่างดีแล้ว				
1.10	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล					
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้เกิด ความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน				
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและถ้อยคำที่ เข้าใจง่าย ตรงประเด็น				
2.3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ ในระหว่างการสื่อสาร				
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้ เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร				
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการสื่อสารผ่านช่องทางการสื่อสารที่ หลากหลาย				
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำเสนอข้อมูล ผ่านระบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายและ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร				
2.7	ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสาร ในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ				
2.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการ สื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ภายในองค์กร				
2.9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร				
2.10	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้าง ความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ ทำงาน				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
3. ด้านการรู้ดิจิทัล					
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ				
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย				
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว				
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word processor) เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) อีเมล (e-mail) และเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ				
3.5	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้				
3.6	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทของสังคมรู้เท่าทันสื่อ และการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล				
3.7	ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจกฎหมาย และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย				
3.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล				
3.9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง				
3.10	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง

ในการตอบคำถามแบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์และเป็นข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณติจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

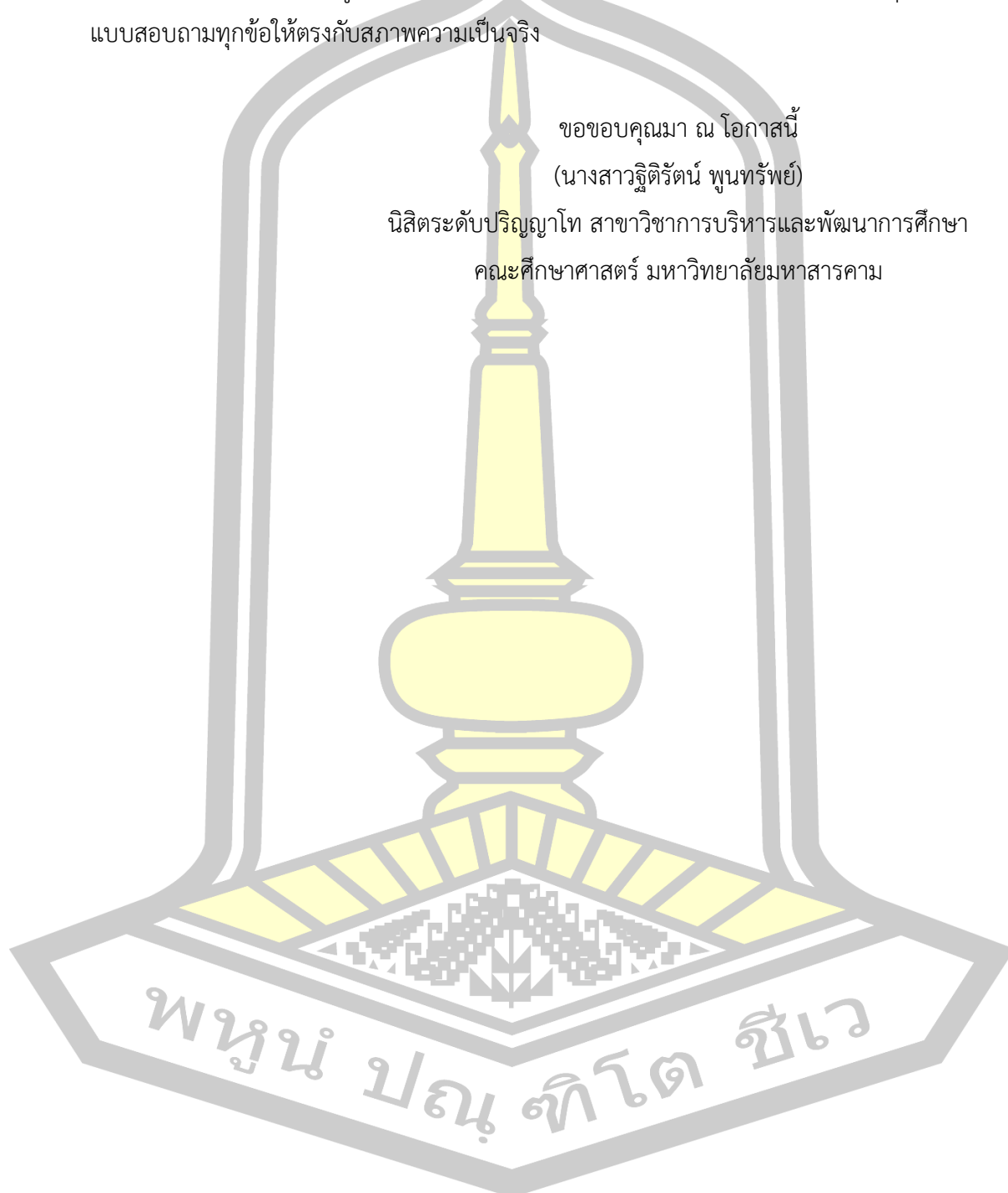
ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ จะถือว่าเป็นความลับและไม่มีการนำข้อมูลไปทำให้ท่านได้รับความเสียหายโดยเด็ดขาด จึงขอความกรุณาได้ตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์)

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบคำถาม

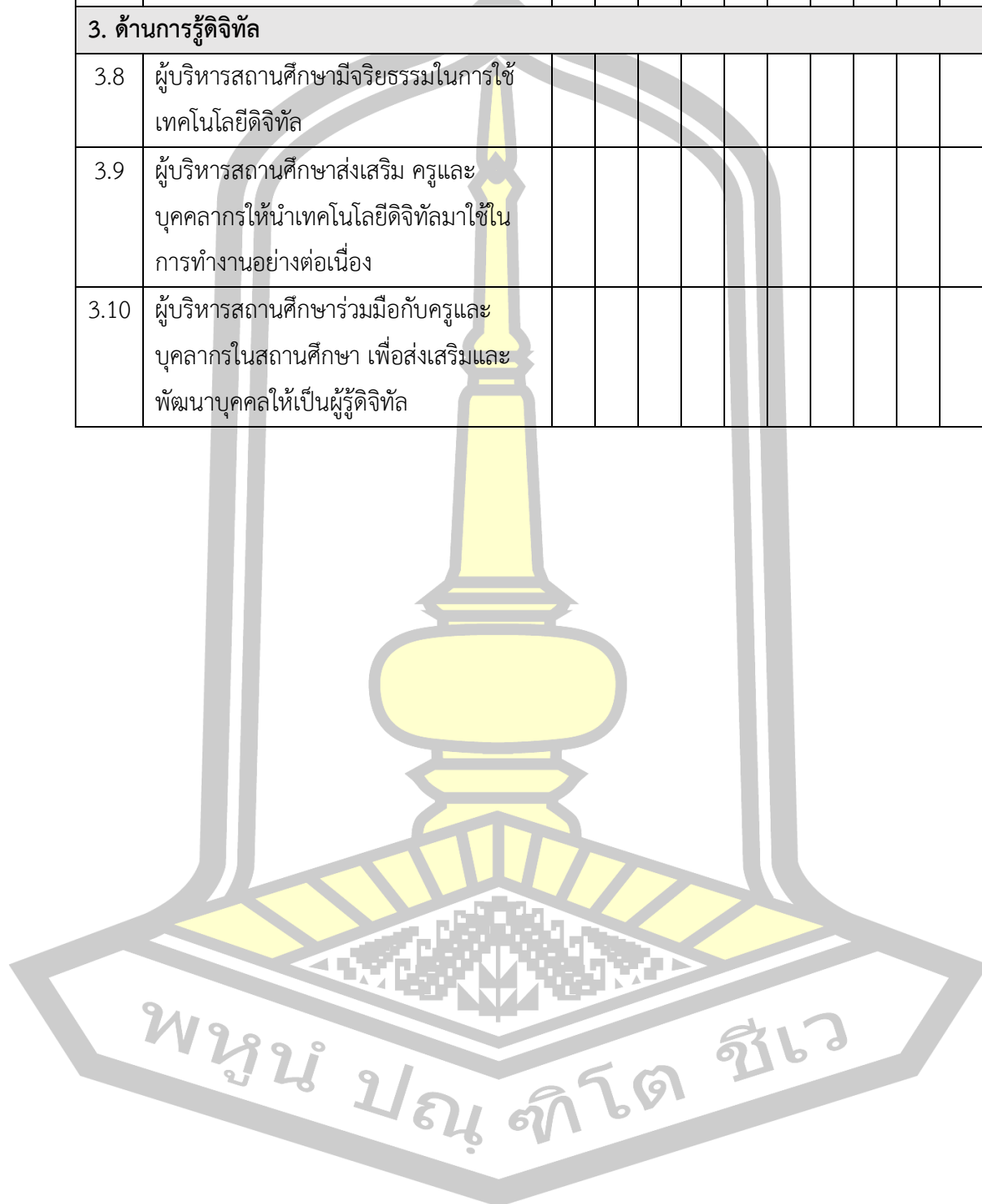
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูผู้สอน
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
3. อายุ
 - ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
 - ☐ 30 - 40 ปี
 - ☐ 41 - 50 ปี
 - ☐ 50 ปีขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาโท
 - ☐ ปริญญาเอก
 - ☐ อื่น ๆ
5. ประสบการณ์การทำงาน
 - ☐ 1-5 ปี
 - ☐ 6-10 ปี
 - ☐ 11-15 ปี
 - ☐ 16 ปีขึ้นไป
6. ขนาดสถานศึกษา
 - ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

[illegible]

[illegible]

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านการรู้ดิจิทัล											
3.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล										
3.9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง										
3.10	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการรู้ดิจิทัล

.....

.....

.....

.....

.....

พจนานุกรมศัพท์ดิจิทัล

*** ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ***

แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

เสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง

แบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

2. แบบประเมินต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาโปรแกรมซึ่งผู้วิจัยได้แนบมาพร้อมแบบประเมินนี้

3. แบบประเมินนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง.....
3. สังกัดหน่วยงาน.....
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....สาขา.....
5. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3 เนื้อหากับระยะเวลา										
3.4 Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล										
3.5 Module 2 การสื่อสารดิจิทัล										
3.6 Module 3 การรู้ดิจิทัล										
4. วิธีการพัฒนา										
4.1 การฝึกอบรม (Training)										
4.2 การศึกษาดูงาน (Site Visit)										
4.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)										
5. การวัดและประเมินผล										
5.1 การประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา										
5.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการพัฒนา										

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

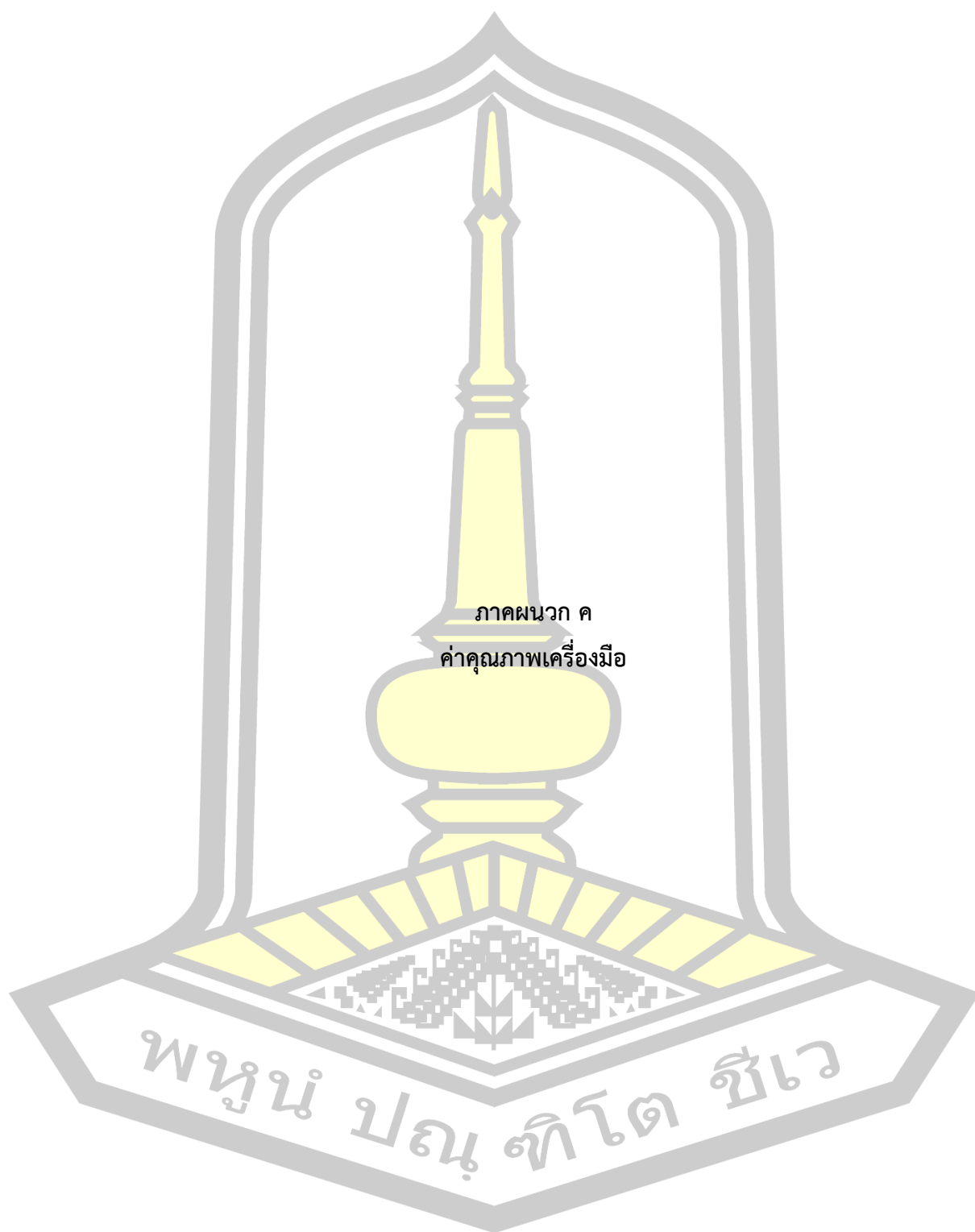
.....

.....

.....

.....

พูน ปณ จิต ชีวะ

**สรุปผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี**

ตาราง 30 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล								
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับมือเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.5	ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ร่วมกันสร้างในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.7	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
1.8	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.9	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับความเสี่ยงและกล้าเผชิญกับปัญหา โดยมีการประเมินความเป็นไปได้ อย่างดีแล้ว	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
1.10	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล								
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจง่ายตรงประเด็น	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.7	ผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งข้อมูลข่าวสารในการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการสื่อสารก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
2.9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั่วถึงเปิดเผย ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสาร	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.10	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
3. ด้านการรู้ดิจิทัล								
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อและเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
3. ด้านการรู้ดิจิทัล								
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word processor) เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) อีเมล (e-mail) และเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.5	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.6	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทัน สื่อ และการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.7	ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจกฎหมาย และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ครูและบุคลากรให้นำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.10	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับครูและบุคลากรใน สถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

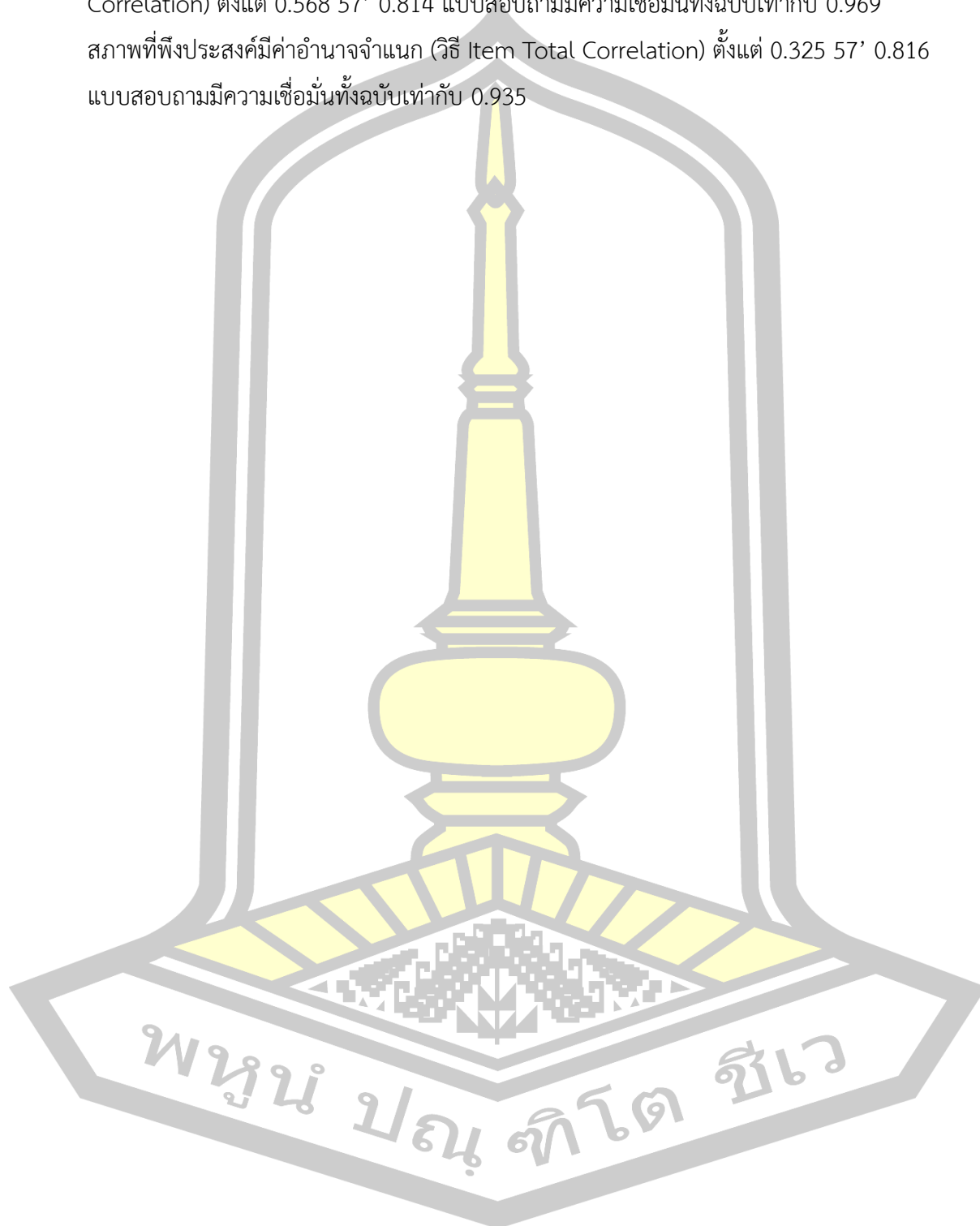
จากตาราง 30 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คน ที่มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีข้อคำถามที่ใช้ได้
จำนวน 30 ข้อ และไม่มีข้อคำถามที่ต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่
ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อคำถามแต่ละ
ข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่ามีข้อคำถามที่
เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 30 ข้อ จากทั้งหมด 30 ข้อ
ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา 0.60-1.00

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ข้อที่	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	ค่าอำนาจจำแนก (Item Total Correlation)	ค่าความเชื่อมั่น (Alpha coefficient: α)	ค่าอำนาจจำแนก (Item Total Correlation)	ค่าความเชื่อมั่น (Alpha coefficient: α)
1.1	0.711*	0.969	0.733*	0.935
1.2	0.618*		0.745*	
1.3	0.568*		0.513*	
1.4	0.728*		0.773*	
1.5	0.578*		0.816*	
1.6	0.724*		0.736*	
1.7	0.712*		0.786*	
1.8	0.672*		0.807*	
1.9	0.644*		0.775*	
1.10	0.704*		0.803*	
2.1	0.814*		0.436*	
2.2	0.621*		0.51*	
2.3	0.723*		0.362*	
2.4	0.704*		0.485*	
2.5	0.814*		0.526*	
2.6	0.719*		0.556*	
2.7	0.709*		0.577*	
2.8	0.657*		0.428*	
2.9	0.596*		0.487*	
2.10	0.738*		0.588*	
3.1	0.764*		0.443*	
3.2	0.801*		0.53*	
3.3	0.749*		0.482*	
3.4	0.712*		0.421*	
3.5	0.717*		0.459*	
3.6	0.791*		0.386*	
3.7	0.748*		0.442*	
3.8	0.741*		0.352*	
3.9	0.745*		0.366*	
3.10	0.643*		0.325*	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) ตั้งแต่ 0.568 57' 0.814 แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969 สภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) ตั้งแต่ 0.325 57' 0.816 แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.935

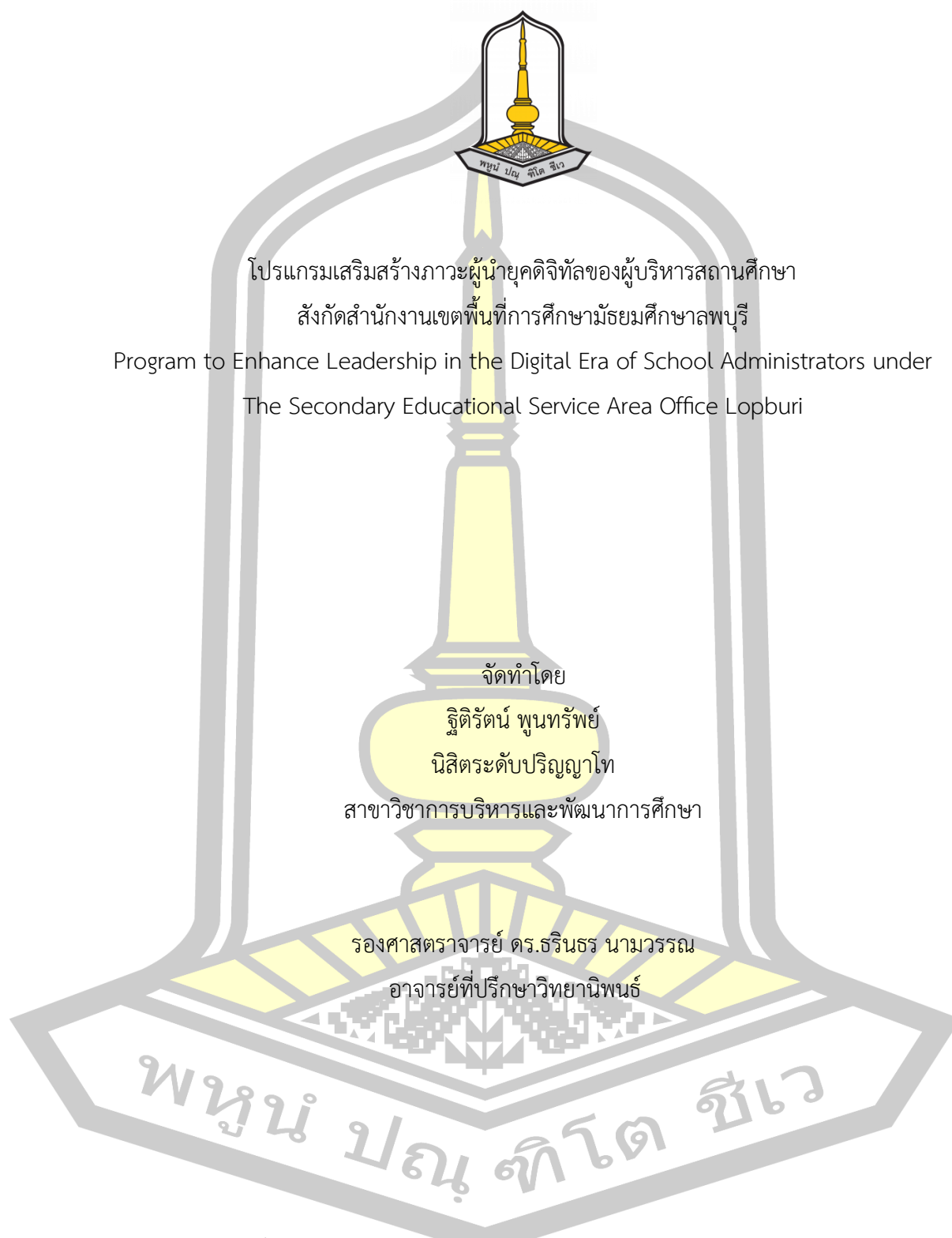

ภาคผนวก ง

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

พูนัน ปณ จิตโต ชีวะ

โปรแกรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

โปรแกรมนี้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นคู่มือสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีการพัฒนา การวัดและประเมินผล ส่วนที่ 2 คือ โปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี รายละเอียดในส่วนนี้ ประกอบด้วย Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล Module 2 การรู้ดิจิทัล Module 3 การสื่อสารดิจิทัล ใบบางกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล แบบประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัล (ก่อน-หลัง การพัฒนา)

สถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสนใจโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุค ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เล่มนี้ สามารถ นำไปใช้เพื่อเป็นคู่มือในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดทำหวังเป็นอย่าง ยิ่งว่า โปรแกรมนี้จะพียงจะเป็นคู่มือสำหรับการเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และสถานศึกษาในบริบทใกล้เคียง ได้เป็นอย่างดี

ฐิติรัตน์ พุนทรัพย์

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิตโต ชีเว

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 บทนำ

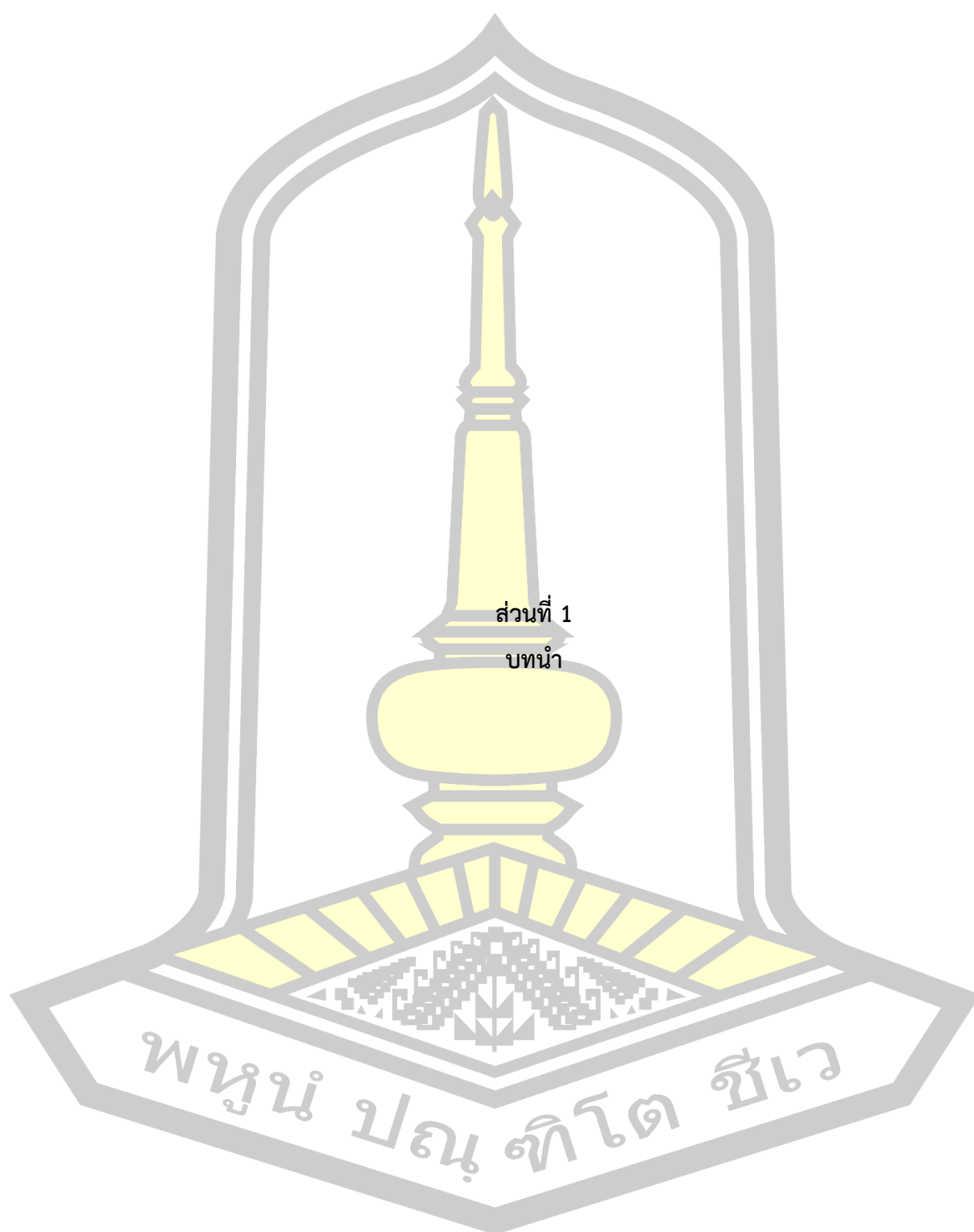
หลักการ	2
วัตถุประสงค์	2
เนื้อหาสาระ	2
วิธีการพัฒนา	4
การวัดและประเมินผล	5

ส่วนที่ 2 รายละเอียดเนื้อหาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	8
Module 2 การรู้ดิจิทัล.....	11
Module 3 การสื่อสารดิจิทัล	14
แบบประเมินก่อน-หลังการพัฒนา	17

1. หลักการ

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิถีการทำงาน ร้านค้า การท่องเที่ยว การศึกษา การปกครอง และการใช้ชีวิต ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กรมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวกับผู้คน ธุรกิจ และเทคโนโลยี (SAS, 2023) จะต้องมีความรู้และความเข้าใจ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

ยุคดิจิทัลจึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทิศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานั้นจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีความสามารถแสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการรู้ดิจิทัล

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการกำหนดนโยบาย และผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล

3. เนื้อหาสาระ

เนื้อหาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 3 Module ดังนี้

3.1 Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (60 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นมุมมองภาพในขนาดขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กรในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญและสร้างความไว้วางใจกับสมาชิกในองค์กร เนื้อหาโดยรวมมีดังนี้

3.1.1 การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา

3.1.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร

3.1.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ

3.1.4 การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล

3.1.5 การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษา

3.2 Module 2 การรู้ดิจิทัล (40 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับมีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูลแบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล เนื้อหาโดยรวมมีดังนี้

3.3.1 การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล

3.3.2 การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี

3.3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

3.3.4 การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.3.5 การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ได้อย่างทั่วถึง

3.3.6 การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ

3.3 Module 3 การสื่อสารดิจิทัล (30 ชั่วโมง) เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการมีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีคุณภาพทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน เนื้อหาโดยรวมนี้นี้

3.2.1 การสร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร

3.2.2 การสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี

3.2.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4 การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

3.2.5 การเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีคุณภาพทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

4. วิธีการพัฒนา

ยึดกรอบการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรและโปรแกรม

4.1 การเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ร้อยละ 70 ใช้ระยะเวลา 91 ชั่วโมง
โดยใช้วิธีการพัฒนา ดังต่อไปนี้

4.1.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

- 1) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.1.2 การพัฒนาด้วยตนเอง

- 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.2 การเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ร้อยละ 20 ใช้ระยะเวลา 26 ชั่วโมง
โดยใช้วิธีการพัฒนา ดังต่อไปนี้

4.2.1 การศึกษาดูงาน

- 1) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

4.3 การเรียนรู้ผ่านหลักสูตรและโปรแกรม ร้อยละ 10 ใช้ระยะเวลา 13 ชั่วโมง
โดยใช้วิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

4.3.1 การฝึกอบรม

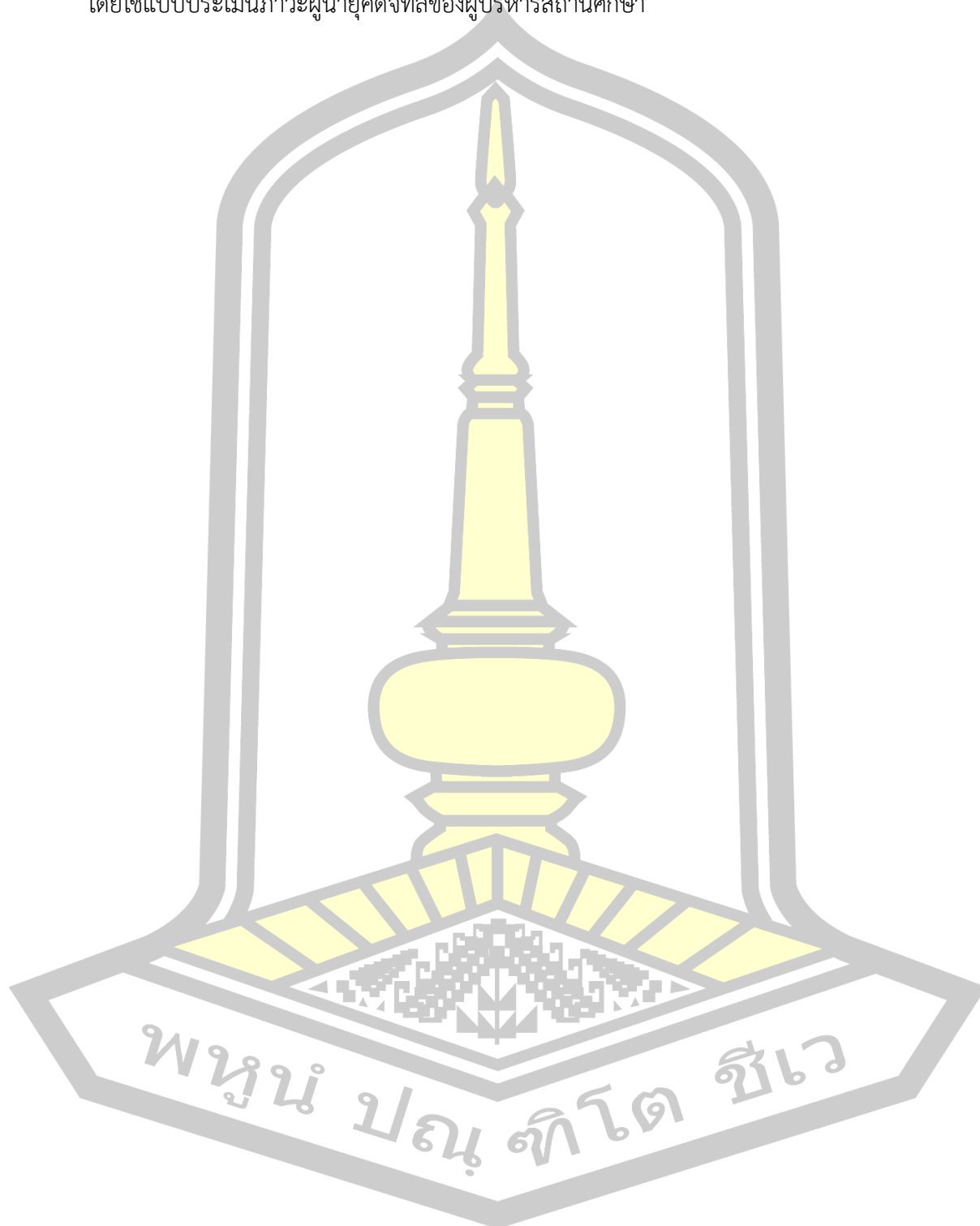
- 1) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Module 1)
- 2) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการรู้ดิจิทัล (Module 2)
- 3) กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการสื่อสารดิจิทัล (Module 3)

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ประเมินก่อนการพัฒนา โดยการประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลก่อนได้รับการพัฒนา
โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5.2 ประเมินระหว่างการพัฒนา โดยการประเมินความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาพฤติกรรม
และทักษะการประเมินการนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา และประเมิน
ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5.3 ประเมินหลังการพัฒนา โดยการประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลหลังได้รับการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

Module 1

เรื่อง การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ระยะเวลา 60 ชั่วโมง

1. หลักการ

การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูและบุคลากรร่วมกัน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน วางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ มีการติดตามและประเมินผล โดยนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ให้มีความสำคัญกับสมาชิก ทุกคนในองค์กร และสร้างความไว้วางใจ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในองค์กร

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไป

ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับ เหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา
- 3.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้มีความสำคัญกับสมาชิก ทุกคนในองค์กร
- 3.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ
- 3.4 การกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 3.5 สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

4. วิธีการพัฒนา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียดดังตาราง

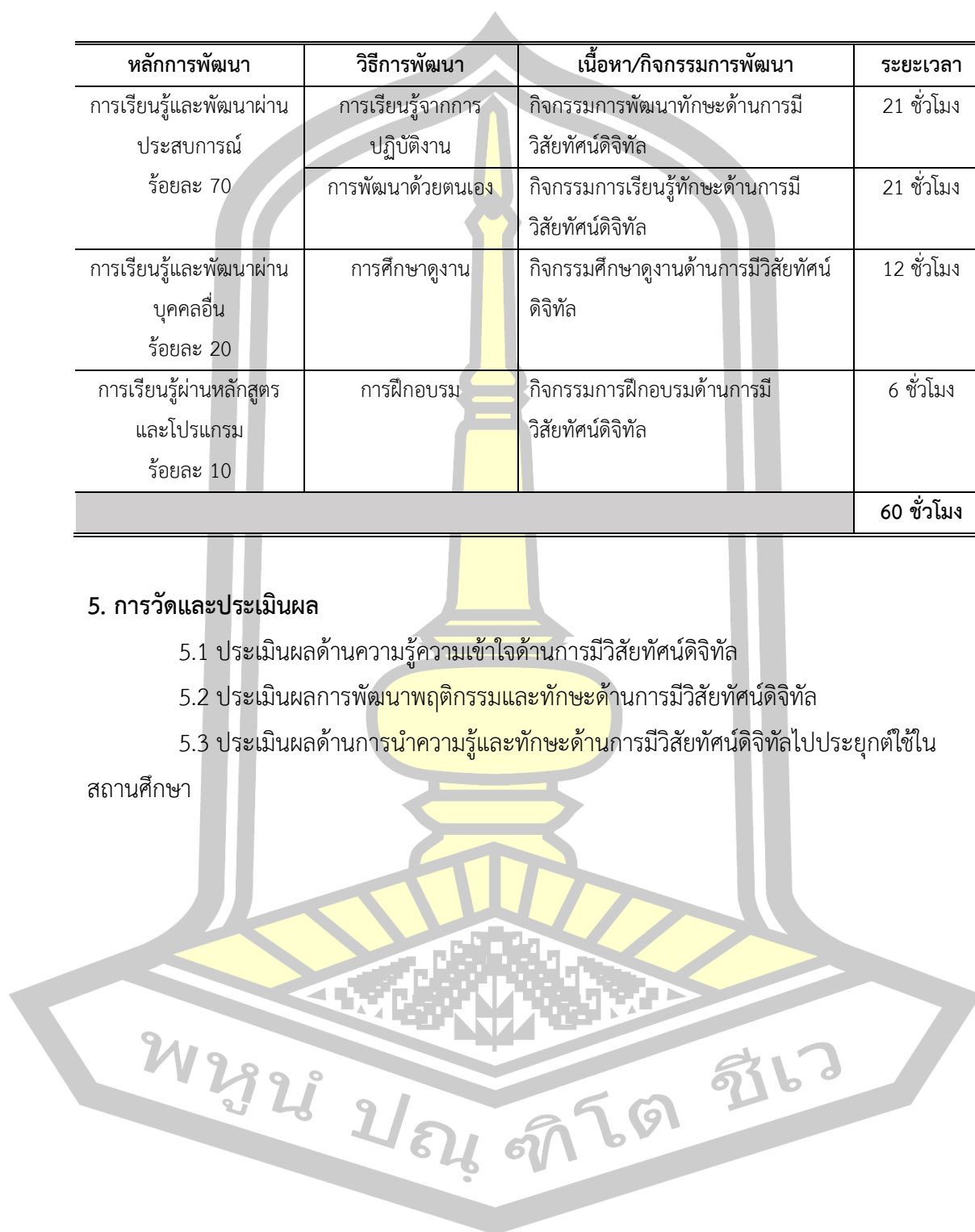
หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน ประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จากการ ปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล	21 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วยตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล	21 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน บุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการมีวิสัยทัศน์ ดิจิทัล	12 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตร และโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล	6 ชั่วโมง
			60 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

- 5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษา

ใบงานที่ 1

Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

คำชี้แจง ตอบคำถามที่กำหนดให้ตามความคิดของท่าน

1. ท่านเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างไร

2. ท่านแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจ ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กรอย่างไร

3. ท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษา และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

4. ท่านมีการกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัลอย่างไร

5. ท่านสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างไร

Module 2

เรื่อง การรู้ดิจิทัล

ระยะเวลา 40 ชั่วโมง

1. หลักการ

การรู้ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูล สืบค้น และประเมินผลข้อมูลแบบดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจบริบทของสังคม รู้เท่าทันสื่อ กฎหมายดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและมีจริยธรรม รวมถึงร่วมมือกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในการรู้ดิจิทัล
- 2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการรู้ดิจิทัล
- 2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการรู้ดิจิทัลประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล
- 3.2 การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี
- 3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล
- 3.4 การจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 3.5 การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
- 3.6 การเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ

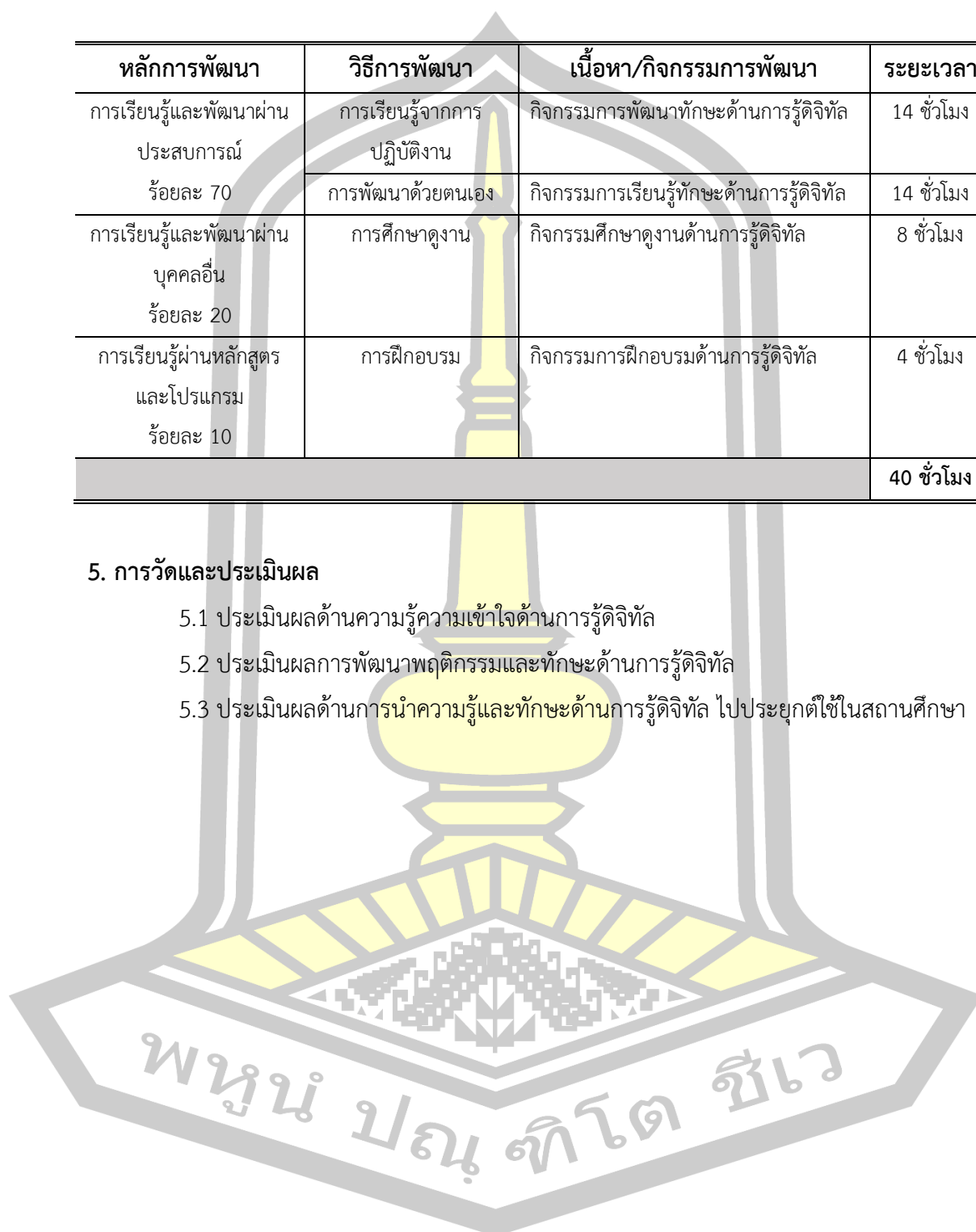
4. วิธีการพัฒนา ด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียดดังตาราง

หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน ประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จากการ ปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการรู้ดิจิทัล	14 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วยตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการรู้ดิจิทัล	14 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน บุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการรู้ดิจิทัล	8 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตร และโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการรู้ดิจิทัล	4 ชั่วโมง
			40 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

- 5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการรู้ดิจิทัล
- 5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการรู้ดิจิทัล
- 5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการรู้ดิจิทัล ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

ใบงานที่ 2

Module 2 การรู้ดิจิทัล

คำชี้แจง ตอบคำถามที่กำหนดให้ตามความคิดของท่าน

1. ท่านมีวิธีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัลได้อย่างไรบ้าง

2. ท่านมีความเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดีหรือไม่ และส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร

3. ท่านมีการจัดปรับปรุงหลักสูตรการเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร

4. ท่านเป็นแบบต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างไร

5. ท่านมีวิธีการปฏิบัติการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึงในองค์กรอย่างไร

Module 3

เรื่อง การสื่อสารดิจิทัล

ระยะเวลา 30 ชั่วโมง

1. หลักการ

การสื่อสารดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ มีความสามารถในการจัดการทางอารมณ์ในระหว่างการสื่อสาร ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจในด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 2.2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 2.3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้และทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัลประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 สร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร
- 3.2 สร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยี
- 3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4 จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน
- 3.5 เป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

4. วิธีการพัฒนา ด้านการสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียดดังตาราง

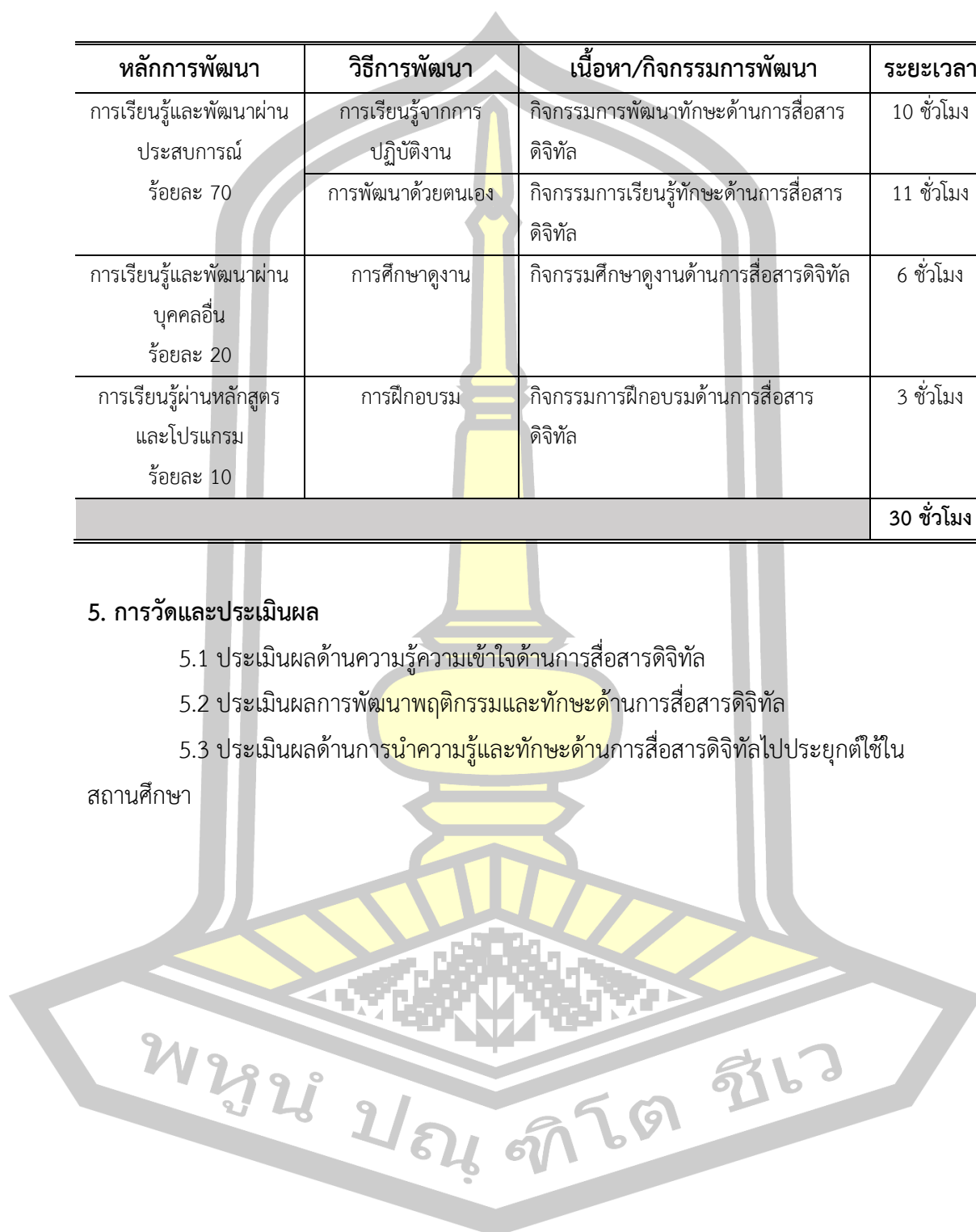
หลักการและวิธีการพัฒนา ด้านการสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักการพัฒนา	วิธีการพัฒนา	เนื้อหา/กิจกรรมการพัฒนา	ระยะเวลา
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน ประสบการณ์ ร้อยละ 70	การเรียนรู้จากการ ปฏิบัติงาน	กิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	10 ชั่วโมง
	การพัฒนาด้วยตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	11 ชั่วโมง
การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน บุคคลอื่น ร้อยละ 20	การศึกษาดูงาน	กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการสื่อสารดิจิทัล	6 ชั่วโมง
การเรียนรู้ผ่านหลักสูตร และโปรแกรม ร้อยละ 10	การฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการสื่อสาร ดิจิทัล	3 ชั่วโมง
			30 ชั่วโมง

5. การวัดและประเมินผล

- 5.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 5.2 ประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 5.3 ประเมินผลด้านการนำความรู้และทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ใน

สถานศึกษา

ใบงานที่ 3

Module 3 การสื่อสารดิจิทัล

คำชี้แจง ตอบคำถามที่กำหนดให้ตามความคิดของท่าน

1. ท่านมีทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กรอย่างไร

2. ท่านสร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กร โดยใช้เทคโนโลยีอย่างไร

3. ท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนและในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาอย่างเสมอภาคอย่างไร และหากสื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอท่านมีวิธีการจัดการอย่างไร

4. ท่านมีการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงานอย่างไร

5. ท่านเป็นต้นแบบที่ดีในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงานอย่างไร

**แบบประเมินก่อน-หลังการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. ผู้ประเมิน ได้แก่ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมการพัฒนาประเมินผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมการพัฒนาด้วยกันโดยพิจารณาพฤติกรรมที่ผู้ถูกประเมินแสดงออกเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลว่ามีพฤติกรรมอยู่ในระดับใด
3. แบบประเมินฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน
 - ตอนที่ 2 แบบประเมินที่มีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้กำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พ.น.น. ป.น. จ.ป.โต ช.เว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ประสบการณ์ทำงาน ☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ มากกว่า 15 ปี

ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล						
1.1	การเป็นผู้ที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา					
1.2	การเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจให้มีความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในองค์กร					
1.3	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทัศน์ดิจิทัล พันธกิจ แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเผยแพร่วิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ					
1.4	มีการกำกับติดตามและการประเมินผลหลังจากการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทัศน์ดิจิทัล					
1.5	มีการสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในพัฒนาระบบงาน และกลุ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
2. ด้านการรู้ดิจิทัล						
2.1	พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้และเท่าทันต่อเหตุการณ์ยุคดิจิทัล					
2.2	การเข้าใจขีดความสามารถของครูและบุคลากรทาง					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
	การศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างดี					
2.3	ส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้ดิจิทัล					
2.4	มีการจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
2.5	สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง					
2.6	เป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันสื่อ					
3. ด้านการสื่อสารดิจิทัล						
3.1	สร้างทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร					
3.2	สร้างเครือข่ายด้านดิจิทัลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์กรโดยใช้เทคโนโลยี					
3.3	ส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3.4	จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน และในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน					
3.5	เป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และมีคุณภาพทางอารมณ์ในการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน					

แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

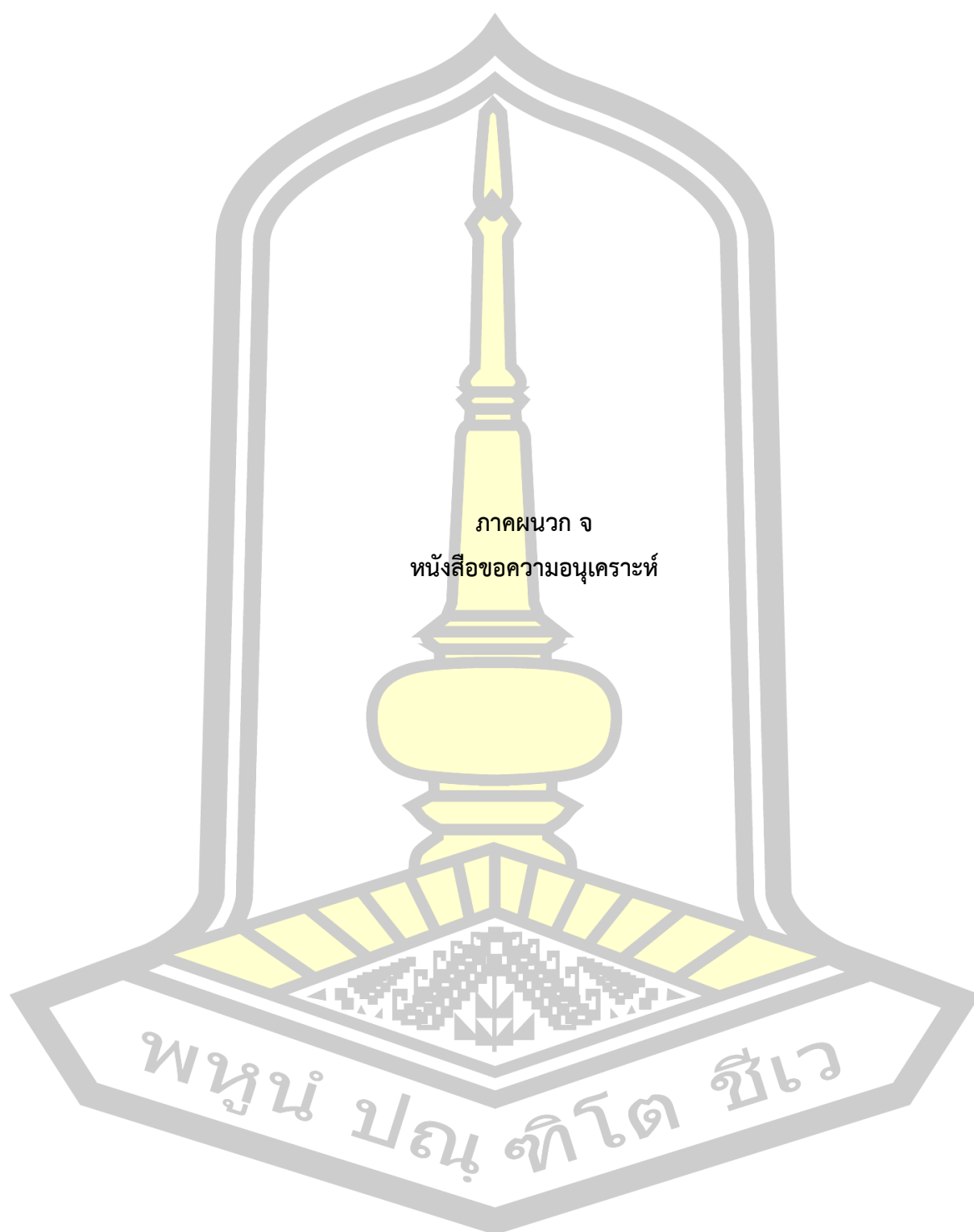
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ฉบับนี้ ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับวัดระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนามาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา **คำชี้แจง** โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วท่านมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีอยู่ในระดับใด จาก 5 ระดับ เมื่อท่านตัดสินใจเลือกระดับใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับที่ท่านต้องการ ซึ่งแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้กำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านวิทยากร					
1.1 การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน					
1.2 ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา					
1.3 การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม					
1.4 การจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม					
1.5 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม					
2. ด้านเนื้อหา เอกสาร และสื่อในการพัฒนา					
2.1 เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการพัฒนา					
2.2 เอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา					
2.3 สื่อในการบรรยายในวันฝึกอบรม					
2.4 Module 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.5 Module 2 การรู้ดิจิทัล					
2.6 Module 3 การสื่อสารดิจิทัล					
2.7 โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการพัฒนามีความเหมาะสม					
2.8 สถานที่ดำเนินการพัฒนาเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนา					
2.9 บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเอื้อต่อการเรียนรู้					
3. ด้านวิธีการ/กิจกรรมการพัฒนา					
3.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน (จำนวน 46 ชั่วโมง)					
3.2 การพัฒนาด้วยตนเอง (จำนวน 45 ชั่วโมง)					
3.3 การศึกษาดูงาน (จำนวน 26 ชั่วโมง)					
3.4 การฝึกอบรม (จำนวน 13 ชั่วโมง)					
3.5 ระยะเวลาในการพัฒนาทั้งหมด (จำนวน 130 ชั่วโมง)					
4. ด้านผลที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมพัฒนา					
4.1 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง					
4.2 ได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะใหม่ ๆ จากการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา					
4.3 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้					
4.4 ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล					

พูน ปณ ทัต ชีเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว5421

วันที่ 1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พูนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว5426

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวสุนทรี จันทร์สำราญ

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จริณธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว5426

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางพรรณพร โพธิจันทร์

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว5426

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางวรรณา เวียงแก้ว

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว5426

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางวนิดา เขจรักษ์

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/230

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคุณคิดจิตลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาว ฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/231

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ด้วย นางสาวจิตติรัตน์ พุทธิพงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวจิตติรัตน์ พุทธิพงษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว470

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

เรียน นายธรรมวิทย์ ธรรมพิธิ

ด้วย นางสาวจิตติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว470

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

เรียน นายวีระวัฒน์ วัฒนา

ด้วย นางสาวจิตติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2)/ว470

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

เรียน นายภัทรพล สุลำนาจ

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรินทร์ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0806614586

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2) / ว549

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2) / ว549

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุภศิษย์ นุ่มฤทธิ์

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2) / ว549

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายธีรพงษ์ ภูธร

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสุออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2) / ว549

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่ร้อยตรีเสน่ห์ เอื้อสูง

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ที่ อว 0605.5(2) / ว549

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายภูมิศักดิ์ แสนกันยา

ด้วย นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำคณาจารย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

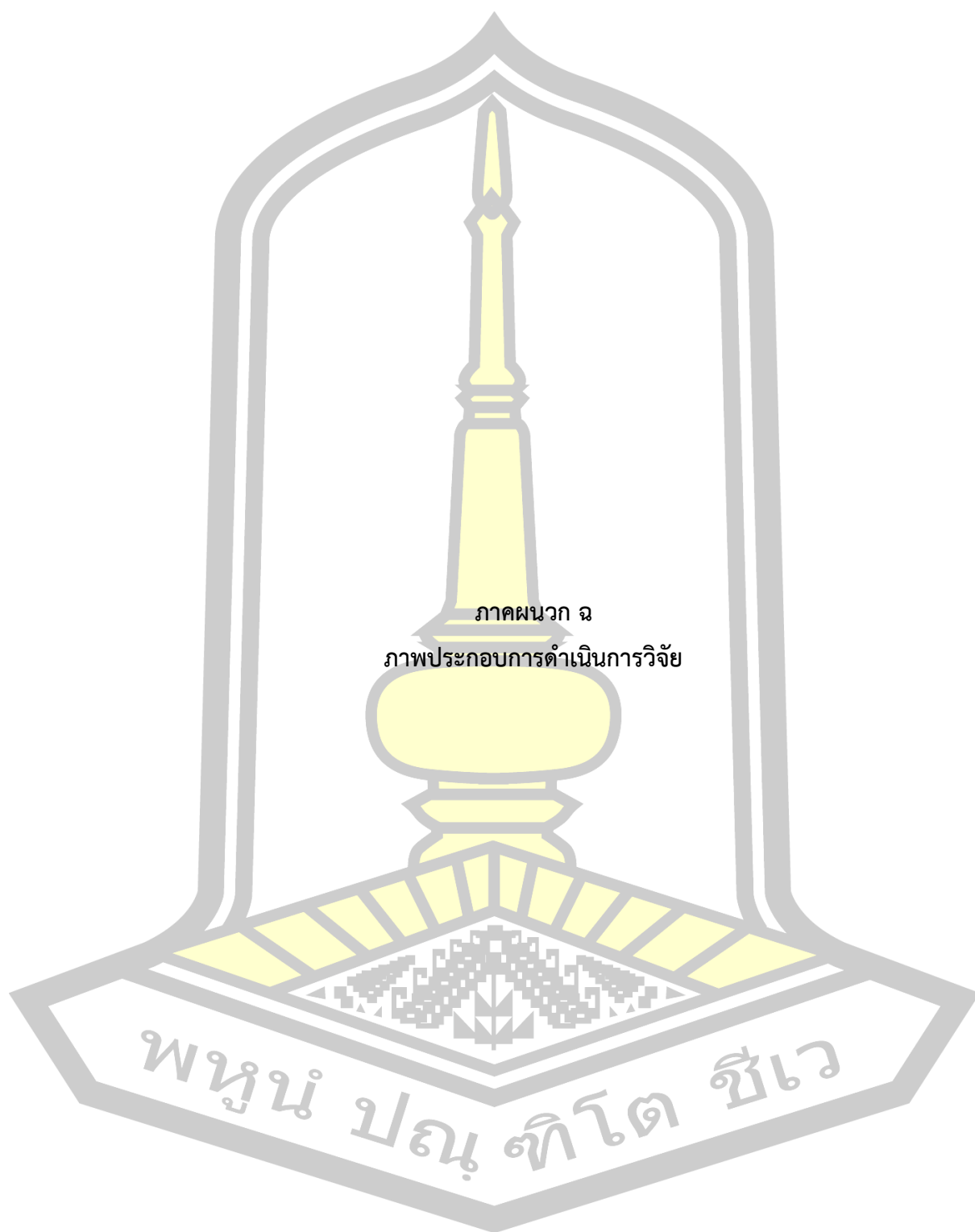
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0806614586

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี Best Practices ด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวฐิติรัตน์ พุนทรัพย์
วันเกิด	วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 126 หมู่ที่ 10 ตำบลช่องสาริกา อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15220
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพระนารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2555 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2557 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2560 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2563 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาชีพอครู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนัน ปณุกิตโต ชีวะ